

ΖΑΚΥΝΘΙΝΑ ΗΘΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ο ΚΑΝΤΑΡΟΣ

ΕΙΣ τὴν ζακυνθινὴν γλῶσσαν «κάνταρος» λέγεται ἡ μεγάλη λεκάνη τοῦ μαγειρείου. Ἦμποροῦμεν λοιπὸν νὰ εἰπώμεν, ὅτι ἕνας Ζακυνθινὸς ποῦ θὰ ὀνομάζετο «Γιάννης Κάνταρος» θὰ εἶχε ἀρκετὰ ἀστεῖον ὄνομα. Καὶ τὸ ὄνομα αὐτὸ εἰς ταῖς θανασίας εἰς τὸν ἄνθρωπον ποῦ τὸ εἶχε πράγματι καὶ ποῦ τὸν ἐγνώρισαν κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν εἰς τὴν Ζάκυνθον. Ἄληθμὸν ἔστι ἀναμνήσεις! Μοῦ φαίνεται, ὅτι τὸν βλέπω ἀκόμα ἐμπρὸς μου, μὲ τὸ ψηλόλιγνό του κορμί, μὲ τὸ στακτερόν του μουστακάκι, μὲ τὸ ἀδύνατον, ὀστεῶδες καὶ ξυρισμένον πρόσωπόν του καὶ μὲ τὰ μικρὰ μαῦρα μάτια του, ποῦ ἔλαμπον ζῆρὰ κάτω ἀπὸ φρύδια μαῦρα ἀκόμη καὶ πυκνά.

Ἐφοροῦσε χρωματιστὸν πάντα ὑποκάμισον μὲ καταιβασμένον κολάρον, ποῦ τοῦ ἄφινε γυμνὸν ἕνα λαμνὸν πανύψηλον μὲ τὸ «μήλον τοῦ Ἀδάμ» παραφουσκωμένον μίαν ἀλλήν καὶ καλαιὰν συνήθως ἐνδυμασίαν ἀπὸ ἐγχώριον ὕφασμα, πότε μαῦρον, πότε κυανοῦν, μίαν μικροῦλαν ρεπούμπλικαν ἢ μίαν μεγάλην ψάιθαν καὶ, τὸν χειμῶνα, μίαν παλιὰν ξειρωρισμένον γαμπᾶν, πλατὺ ἐπανωφόρι μὲ κουκούλαν. Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη καὶ τὸ ραβδί, ποῦ ἐκρατοῦσε εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις ἦτο μετρίου πάχους, ἴσιον, κρινωπὸν, ἀπὸ ἀγριολιγάν. Εἰρηνικὸν μπαστουναί, βακτηρία γήρατος μᾶλλον παρὰ «ματσούκα» παλληκαρᾶ. Ἦτο ἐπίσης ἀπληθαγμένος ἀπὸ τὸ κλασσικὸν κόκκινον ζουνάρι τῶν παλληκαράδων τῆς τάξεώς του.

Καὶ ὅμως ὁ Γιάννης ὁ Κάνταρος διηγεῖτο κάποτε ἡρωϊκὰ κατορθώματα παλαιά, ἰσχυρίζετο δὲ ὅτι καὶ τώρα ποῦ ἦταν ἐξήντα χρονῶν «στὸ δέχο του» μπορούσε νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὸν καθένα καὶ νὰ τὸν νικήσῃ. Ἐν τούτοις ἡ νίκη του δὲν θὰ ὤφειλετο μόνον εἰς τὴν δύναμιν καὶ

τὴν ἀνδρείαν. Κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, οἰουδῆποτε, ἀντεπεξήρχετο πάντοτε μὲ ἀνάλογον ἐξυπνάδα καὶ μετεχειρίζετο στρατηγήματα. Συχνὰ διηγεῖτο, ὅτι κάποτε ἔτρεψεν εἰς φυγὴν ἕνα ταῦρον. Ἦτο βράδυ, χειμῶνας, καὶ ἐγύριζε μόνος ἀπὸ μίαν ἐξοχὴν, ὅταν ὁ μουγγᾶς τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν καὶ ὤρμησε κατ' ἐπάνω του μὲ τὰ φοβερὰ κέρατα καταιβασμένα. Ὁ Γιάννης ὁ Κάνταρος δὲν τὰ ἔχασε καθόλου. Ἀλλὰ, καθὼς ἐφοροῦσε τὴν κουκούλαν τοῦ γαμπᾶ του, ἐπέρασεν εὐθὺς ἀπὸ μέσα τὸ ραβδί του καὶ τὴν ὕψωσε, μαζὶ μὲ ὄλον τὸ ἐπανωφόρι, ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Κατ' αὐτὸν τὸν τροπὸν ἐγίγαντῶθη σχεδὸν διπλάσιος καὶ ὤρμησε κατὰ τοῦ ταύρου, ὁ ὁποῖος κατελήφθη ἀπὸ πανικόν.

Εἰς τὸ σκίτι τὰδέλφια μου κ' ἐγὼ ἐκάμνομεν μεγάλο χάρι νὰ βάζωμεν τὸν Γιάννην τὸν Κάνταρον ὄχι μόνον νὰ μᾶς διηγῆται, ἀλλὰ καὶ νὰ μᾶς ἀναπαριστᾶν αὐτὴν τὴν σκηνὴν μὲ τὸ ἴδιον ραβδί καὶ μὲ τὸν ἴδιον γαμπᾶν, ποῦ μετεχειρίσθη καὶ τότε κατὰ τοῦ ταύρου.

— Νά, μᾶς ἔλεγε ἐτοῦτο τὸ μπαστουναί ποῦ βλέπετε μ' ἐγλύτωσε. Εἶδεμῆ τώρα θὰ ἤμουν στὸ χῶμα.

— Μὰ καὶ ἡ ἐξυπνάδα σου, τοῦ ἔλεγαμεν μὲ εἰλικρινῆ θαυμασμόν.

— Ἐννοεῖται! ἀπαντοῦσε μὲ καμάρι ὁ Γιάννης ὁ Κάνταρος· χωρὶς ἐξυπνάδα, ὅσο δυνατὸς κ' ἂν εἶναι ὁ ἄνθρωπος, μπορεῖ νὰ κάμῃ τίποτα; Ὅριστε, πᾶς στὸ δρόμο σου καὶ σοῦ βγαίνει μπροστὰ ἕνας μουγγᾶς. Μὰ κ' ὁ Ἡρακλῆας νὰ ἦσοννα, δὲ θὰ μπορούσες νὰ τὸν ἀρπάξῃς ἀπὸ τὰ κέρατα. Θάρρος μόνον νάχῃς, νὰ μὴν τὸ βάλῃς στὰ πόδια, γιὰτὶ ἐχάθηκες κ' ἐξυπνάδα γιὰ νὰ τοῦ φανῆς ὁ διπλὸς ἀπ' ὅτι εἶσαι, γιὰ νὰ σὲ νομίση κανένα θηρίο καὶ νὰ σὲ φοβηθῇ.

Ένα καιρόν ὁ Γιάννης ὁ Κάνταρος ἤρχετο εἰς τὸ στίτι μας καθημερινῶς. Μᾶς εἶχε φύγη ἡ ὑπερτέρα, καὶ ἔως νὰ εὐρωμεν ἄλλην, ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ καλωσύνην του μᾶς ἔφερεν τὴν γυναῖκά του νὰ μᾶς ὑπηρετῇ τὴν ἡμέραν, καὶ τὸ βράδυ ἤρχετο πάλιν καὶ τὴν ἔπαιρνε. Αὐτὴ ἡ «μεσοβασιλεία» δῆρκεσε κανένα μῆνα, εἰς τὸ διάστημα τοῦ ὁποίου «ἐχορτάσαμε Κάνταρο». Διότι ἔως νὰποτελειώσῃ τὰ πιάτα καὶ νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ Μαρία, αὐτὸς ἐκάθητο εἰς τὴν τραπέζαν μαζί μας, ἔπινε κανένα κρασάκι καὶ μᾶς ἔλεγεν ἀτελείωτα. Ἡ γυναῖκα του ἦτο ἀρκετὰ νέα καὶ ἀρκετὰ νόστιμη φαίνεται δέ, ὅτι γέρος αὐτὸς καὶ ἄσχημος, τὴν ἐξήλεσε. Πάντα τῆς ὠμιλοῦσε μὲ τὸ ἄγριο καὶ δὲν τῆς ἐπέτρεπεν οὔτε νὰ πολυμιλήσῃ μπροστὰ μας οὔτε νὰ πολυγελάσῃ. Ἄμα ἀρχίζε νὰ πῆ τίποτε, τὴν διέκοπτεν ὡς ἐξῆς:

— Πάψε, ἀνόητη! Ἡ γυναῖκες δὲν τις πέφτει λόγος!

Διὰ τὸ ὁποῖον τοῦ ἐλέγαμεν ὅτι ἔκαμεν ἀσυνταξίαν, ἀλλὰ δὲν τὸ παρεδέχτο.

Καὶ ὅταν ἐγελοῦσε κάπως ζωηρά, τὴν ἀποκαιοῖνε:

— Ντράπου κηόλας, κακαράξα!

Τὴν ἐφοβέριζε δὲ διαρκῶς ὅτι, ἂν ἐτολμοῦσε ποτὲ νὰ τοῦ ἀπιστήσῃ, θὰ τὴν ἐσκότωνε μὲ βασανιστήριον, θὰ τὴν ἐσοῦβλιζε, θὰ τὴν ἐτεταρμαίεζε. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν τῆς τὸ ἔλεγε ποτὲ ἀπειθείας, πάντοτε πλαγίως, μὲ τρόπον. Ἐξαφνα, διὰ νὰ τὸν κουρδίσῃ, ὁ πατέρας μου τοῦ ἔλεγε:

— Τάμαδες; τοῦ κακομοῖρη τοῦ Ἀντρέα τοῦφυγε ἡ γυναῖκά του καὶ τὸν ἄφησε μὲ δυὸ μωρά. Πῶς τῶκαμε αὐτό! κ' ἐφαινόταν καλὴ γυναῖκα...

Καὶ ὁ Γιάννης ἀρχίζε:

— Χμ! ἀπὸ τὸ σιγανὸ ποτάμι νὰ φοβάσαι!..

Ἐ, μωρὲ μάτια μου, καὶ νάμουνα ἐγὼ στὴ θέσι τοῦ Ἀντρέα! Πρῶτα θὰ τὴν ἔκανα στὸ ξύλο τάλαιτοῦ.

— Ἐπειτα;

— Ἐμαῖλιασμα τρίχα - τρίχα!

— Ἐπειτα;

— Ἀλογόσουρμα.

— Ἐπειτα;

— Σοῦβλιασμα καὶ ἀμέσως κρεμάλα!

Ἐμεῖς σκασιμένοι ἀπὸ τὰ γέλια, καὶ ἡ δυστυχισμένη ἡ Μαρία νὰ τὸν κυττάξῃ μὲ οἶκτον καὶ νὰ τοῦ λέγῃ:

— Ντράπου, καῦμένο, ντράπου!.. Δὲ βλέπεις ποῦ σὲ κοιονάρουνε; Ἐλα τώρα, πάμε καλιὰ μας! Κι' ἄσε τις φοβέρες σου, γιατί ἐγὼ δὲν ἐχω ἀνάγκη.

Μὲ ἰδιαιτέραν ὄλως εὐχαρίστησιν, ὁ Γιάννης

ὁ Κάνταρος μᾶς διηγείτο καὶ τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο ἀνέκδοτον τοῦ συζυγικοῦ «δῆρου». Τὸ ἐξύρετε βέβαια. Ὅταν ἡ νύφη ἐπῆγεν εἰς τὸ σπίτι τοῦ γαμβροῦ, εἶδε μεταξὺ τῶν ἄλλων κ' ἓνα ραβδί στολισμένον μὲ κορδέλλες καὶ κρεμασμένον εἰς τὸν τοῖχον καταφανῶς:

«— Ἀμὴ αὐτὸ τί εἶνε; ἠρώτησε τὸν ἄνδρα τῆς.

«— Ἄ, αὐτὸ εἶνε τὸ δῆρο μου!» τῆς ἀπεκρίθη ἐκεῖνος.

Τίποτε ἄλλο.

Ἄλλ' εἰς τὸ πρῶτον πείσμα ποῦ τοῦ ἔκαμεν, τὸ ἐξεκρέμασε καὶ τὴν ἔσπασε στὸ ξύλο. Ἐτρεξεν ἐκεῖνη κλαίουσα εἰς τὸν πατέρα τῆς:

«— Ὁ ἄντρας μου μ' ἔδειρε μὲ τὸ δῆρο του!»

«— Ἐ, παιδί μου, τόμου σ' ἔδειρε μὲ τὸ δῆρο του, νὰ πῆς πίσω καὶ νὰ τοῦ γυρέψῃς συμπάθειο».

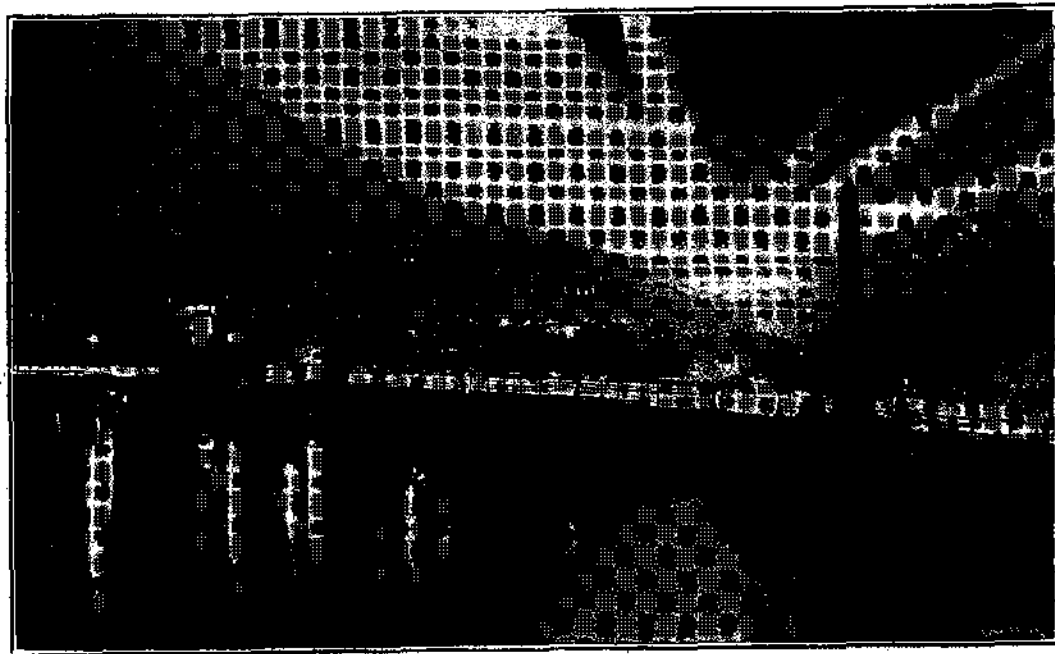
Καὶ ἀπὸ τὴν εὐχαρίστησιν ποῦ ἔλαμπεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Γιάννη, ὁσάκις διηγείτο αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτον, ἐσυμπεραίναμεν ὅτι καὶ ἡ δυστυχισμένη Μαρία θὰ ἐδοκίμαζε συχνὰ τὰς ἠδύτητας τοῦ δῆρου του, ποῦ θὰ ἦτο βεβαίως τὸ ἴδιον μπασιουάκι, μὲ τὸ ὁποῖον ἔτρεπεν εἰς φυγὴν τὸν μουγάν. Μ' ὄλ' αὐτὰ, ἀγαποῦσε πολὺ τὴν γυναῖκά του, καὶ μάλιστα ἀφοῦ δὲν εἶχεν οὔτε παιδιὰ οὔτε ἄλλον στενὸν συγγενῆ.

Τὸ ἐπάγγελμά του ἦτο κάπως παράδοξον.

«Σταρομετροπῆς» ἐπιλοφορεῖτο ὁ ἴδιος. Ἐπῆγαινεν εἰς τὰς σιταποθήκας (σαράγιες) κ' ἐμετροῦσε μὲ τὸ κοιλὸ τὸ σιτάρι, τὸ ὁποῖον ἔφερον αἱ χωρικοὶ ἢ ἔπαιρναν οἱ ἔμποροι. Ἐ, εἶχε καὶ αὐτὸ τὴν τέχνην του. Ὁ Γιάννης ὁ Κάνταρος ἦτο ἐπιτηδειότατος εἰς τὸ νὰ γεμίξῃ τὸ δοχεῖον τοῦ μέτρου μὲ σιτάρι, ὡς που νὰ ἐχειλιζῇ, καὶ κατόπιν φράπ! νὰ τὸ κόβῃ ἀπὸ πάνω μ' ἓνα στρογγυλὸ ξύλο, διὰ νὰ ἐρχεται ἴσα - ἴσα ὡς τὰ χεῖλη. Ἐκρατοῦσε καὶ τὸν λογαριασμὸν τοῦ μετρημάτος μὲ μολύβι καὶ μὲ κάτι ἀριθμὸς τερατώδεις, ἦτο δὲ τιμιώτατος, πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος. Δι' αὐτὸ τὸν ἐπροτιμοῦσαν ὅλοι κ' ἐκέρδιζεν ἀρκετὰ, ὅταν ἦταν δουλειές. Ὅταν πάλιν δὲν ἦταν, ἔτρωγεν ἀπὸ τὰ ἔτομα, ἔκαμε κανένα θέλημα τοῦ πατέρα μου, μᾶς ἔβγαζε περίπατον, ἐκτελῶν εὐσυνειδήτως χρεὴ αὐστηροῦ παιδαγωγοῦ, ἢ ἐσουλατσοῦσε μόνος του εἰς τὴν Στράτα - Μαρίνα.

*

Ἀλλὰ ἡ ὑπερφηάνειά του, τὸ μεγαλύτερό του καμάρι, ἦτον ὅτι ἤξευρε γράμματα. Καὶ αὐτὰ, τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην, εἰς τὴν τάξιν του, ἦτο κάπως σπάνιον. Ἄλλοι συναδέλφοί του δὲν ἤμποροῦσαν νὰ ξεχωρίσουν τὸ Α ἀπὸ τὸ Β, ἐνῶ αὐτὸς ἐδιάβαζε τὴν «Χαλιμᾶν», τὴν «Ἀμαρτωλῶν Σωτηρίαν» καὶ τὸν «Μπερτόλδον», ἤμποροῦσε δ' ἐν ἀνάγκῃ νὰ γεμίξῃ καὶ μίαν σελίδα,

Ἡ Ἀγγλικὴ πρῶτευουσα κομμάτι τώρα ἀνήσυχος. Τὸν μαθρὸν τῆς σφαιρὸν φωτίζου ἐδὼ κ' ἐκεῖ ἠλεκτρικὸι προβολεῖς, ἐκκενῶντες μὲ προσοχὴν τὸ στερέωμα, καὶ οἱ διαβάται τῶν ἐρημικῶν δρόμων γυρίζου συχνὰ μὲ τερμὸν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω. Ὁ κίνδυνος τῶν Ζέκελιν ἔκαμε τὸ Λονδίνον νὰ κομμάτι μὲ φῶς.

μὲ ὀρνιθοσκαλισμάτα... εὐανάγνωστα. Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη τὰ γέλια ποῦ ἔκαμαμεν μὲ τὴν ὀρθογραφίαν του καὶ μὲ τὴν ἐπιμονὴν του ὅτι «γράφει σωστά». Εἰς ὅλην ἐκείνην τὴν σκηνὴν τοῦ «Φιόρου τοῦ Λεβάντε», εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Νιόνιος Νιονιάκος βάζει τὰ κορίτσια νὰ τοῦ διορθώσουν τὸ γράμμα ποῦ θὰ ἔστελνε εἰς τὴν μητέρα του, εἶχα ὡς μοντέλλο τὸν Γιάννην τὸν Κάνταρον. Ἄς εὐφραίνεται ἡ ψυχὴ τοῦ καλοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὰ γέλια ποῦ ἀποσπᾷ αὐτὴ ἡ σκηνὴ ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον! Αὐτὸς, ὁ Γιάννης ὁ Κάνταρος, μίαν φορὰν ποῦ τοῦ παρετηρήσαμεν ὅτι ἡ λέξις μάνα, τὴν ὁποίαν εἶχε γράψῃ μὲ περισπωμένην, θέλει δξείαν, μᾶς ἀπεστόμωσε μὲ τὴν ἀπάντησιν:

— Εἶνε κ'εῖ ποῦ πρέπει; λέει, παναπῆ μάνα; Ἐ, κ' ἓνα μαχαῖρι κ' ἓνα ψαλίδι νὰ ἔβανα ἐφοῦ ἀπὸ πάνω, μάνα θὰ ἔλεγε!

Αὐτὸς ἐπίσης ἔγραψε κάποτε τὴν λέξιν τάξι μ' ἓνα τὰ καὶ μ' ἓνα ξι, χωρὶς φωνῆεν, ἰσχυρίζομενος, ὅτι «τόμου βλέπεις ἓνα τὰ καὶ ἓνα ξι, τί ἄλλο, γυιέ μου, μπορεῖ νὰ λήη παρὰ τάξι, μπορεῖ νὰ λήη μακαροῦνια».

Ἀλλὰ τὰ περισσότερα γέλια τὸν καιρὸν ἐκεῖνον μᾶς ἐπροξένησε τὸ ἀλησμόνητον αὐτὸ περιστατικόν:

Εἶχαμεν ἀσφάλισον τὸ σπίτι μας εἰς τὸν «Φοί-

νικα» καὶ ἡ Ἐταιρεία μᾶς ἔστειλε, κατὰ τὸ σῆνηδες, μίαν κομψὴν μεταλλίνην πινακίδα, φέρουσαν ἐν τῷ μέσῳ τὸ μυθολογούμενον πτηνὸν καὶ γύρω τὴν λέξιν ΡΗΘΒΝΙΧ. Ἡ πινακὶς αὐτὴ, ἡ ὁποία θὰ ἔκαρφώνετο εἰς τὴν πρόσοψιν, εἶχεν ἀποτεθῆ προσωρινῶς εἰς τὸ βάθρον ἑνὸς παραθύρου, τὸ ὁποῖον ἐφώτιζε τὴν κλίμακα. Ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν ἦλθεν ὁ Γιάννης ὁ Κάνταρος, καὶ μόλις ἤκούσαμεν τὴν φωνὴν του, δλα τὰ παιδιὰ ἐτρέξαμεν εὐθὺς ἀπὸ τὸν κῆπον νὰ τὸν συναντήσωμεν. Ἀνέβαινε ἴσα - ἴσα τὴν κλίμακα. Ἐμεῖς ἀπὸ πίσω του. Κ' ἔξαφνα, τὸν βλέπομεν νὰ κοντοστέκεται, νὰ δείχνῃ μὲ τὸ δάκτυλον τὴν πινακίδα καὶ νὰ συλλαβίξῃ:

— Ρη-ο-ε-νίχ!.. Ρηοενίχ!

Ἐπέσαμεν κάτω ἀπὸ τὰ γέλια. Ὅταν συνήλασαμεν, προσπαθήσαμεν νὰ τοῦ ἐξηγήσωμεν ὅτι τὰ γράμματα ἦσαν «φράγκικα» καὶ ἔλεγον «Φοίνιξ». Ἀδύνατον νὰ τὸ παραδεχθῇ!

— Μὲ κοιονάρετε; μᾶς ἔλεγε. Μὰ δὲν τὰ βλέπω ἐγὼ; Ἐντα γε, οὐλα ρωμαῖκα: ρῶ, ἦτα, ὀμικρον... Ἐτσι εἶνε γιὰμὰ τὰ φράγκικα;

Κ' ἐπειδὴ ἐπιμέναμεν ὅτι ἔτσι εἶνε, μᾶς ἀπεστόμωσε μὲ τὸ ἀμίμητον:

— Ἄν εἶνε λοιπὸν ἔτσι, τότες ἔξρω καὶ φράγκικα!..

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΤΩΝ ΣΗΜΕ- ΡΙΝΩΝ ΝΤΡΕΝΤΝΩΤΣ * * *

Ποιος είναι ο παππούς των σημερινών ντρέν-
τνωτς; Ποιος είναι ο δλίγον παλαιότερος
στόλος της Αγγλίας; Η Αμβέρσα, την οποίαν
ο Ναπολέων ανόμασε «πιστόλι εις την καρδιά
της Αγγλίας», έπεσε. Οι Γερμανοί επεξήτησαν
ακόμη να καταλάβουν και το Καλαί, το πλη-
σιέστερον σημείον της Ηπειρωτικής Ευρώπης
πρός την Αγγλίαν. Απ' εκεί διακρίνεται κα-
θαρά η σιλουέττα της αγγλικής γης, την οποίαν
οι παλαιότεροι Γαλάται, επί Βελισσαρίου και
Τριβωνιανού, ενόμιζον «άκατοίκητον, όπου μετα-
φέρονται επί λέμβων αι ψυχαι των Γάλλων». Η
Μάχη ήτο η Αχερουσία των μερών εκείνων.
Και η γη αυτή σήμερα φυλάσσεται από τον
ισχυρότερον στόλον που είδε ποτέ ο κόσμος.
Η Αγγλία έσφυρηλάτησε τους ισχυρότερους
πλωτούς κολοσσούς, εις τους οποίους ανέθεσε
την ύπαρξιν της. Αλλά τί εξέλιξις έχρειάσθη
αληθινά, δια να φθάση εις την περιωπήν αυτήν.

Ο Κάρολος ο Β' της Αγγλίας έλαβε την
δριστικήν απόφασιν της άνοργανώσεως του άγ-
γλικού Ναυτικού, και το Κοινοβούλιον έψηφισε
600,000 λίρας, δηλαδή δεκαπέντε εκατομμύρια
φράγκα, προς κατασκευήν στόλου εκ... τριάκοντα
πλοίων! Και ο στόλος έγινε. Αλλά τί στόλος
ήτο αυτός; Όχι και η ομάδα των καλών
Χαμητικών χρόνων και του ιστορικού ύπουργού
των Ναυτικών Χασάν-πασά.

Ίδού τί έγραφεν ο παρὰ τή αυλή του Αγίου
Ίακώβου πρέσβυς του Λουδοβίκου ΙΔ' Μπο-
ρετώ προς τον Βασιλέα του: «Τα πλοία αυτά
είνε αδύνατον να κινηθούν. Διατρέχουν σοβαρόν
κίνδυνον να βυθισθούν ακόμη και δεμένα, και
άγκυροβολημένα, και η έν γενει κατάστασις των
είνε τόσοσ οικτρά, ώστε να είναι έντελώς αδό-
νατον εις τους Αγγλους, όχι εις τα πράγματα
της Ευρώπης ν' αναμυχθούν, αλλά και το Κρά-
τος των να ύπερασπίσων!»

Παράλληλος με την κατάστασιν των σκαφών
έβαινε και η όλη ναυτική των οργάνωσις.
Σπουδή ειδική ναυτικών ήτο άγνωστος. Τα πλη-
ρώματα έστρατολογούντο από τους θαλασσο-

λικους του έμπορικου ναυτικού, με μοναδικήν
των αξίαν την στενήν γνωριμίαν των προς την
θάλασσαν. Τίποτε άλλο. Αξιωματικοί ειδικοί
δέν ύπήρχον, και δι' αυτό μετετίθεντο εις τον
στόλον αξιωματικοί της ξηράς, οι έχοντες την
εύνοιαν του Βασιλέως. Η τοποθέτησις ενός
αξιωματικού ως κυβερνήτου πολεμικού πλοίου
ήτο ένα από τα μεγαλύτερα φουσφέτια του
καιρού εκείνου. Εύρισκόμεθα εις την εποχήν του
έμποροκρατικού οικονομικού συστήματος. Όλα τα
πλοία, τα άπερχόμενα εις το έξωτερικόν, ύπεχε-
ρύντο υπό της Κυβερνήσεως να φέρουν, έπιστρέ-
φοντα, όρισμένον ποσόν χρημάτων, επί άπειλή
άποκλεισμού από των αγγλικών ύδάτων. Η θεω-
ρία ειχεν εδρεθή πολυ καλά από τους οικονομολό-
γους της εποχής, ώστε το πράγμα επεξετάθη
και εις τα πολεμικά πλοία, τα όποια επί τέλους
κατέληξαν ν' άσκούν το άποκλειστικόν έργον
του να φεύγουν έξ Αγγλίας φορτωμένα έμπο-
ρεύματα και να επιστρέφουν με χρυσόν. Αι πο-
λεμικαι φρεγάται συνηγωνίζοντο εύδοκίμως τα
έμπορικα βρβικα της εποχής, και από το χρήμα,
που άπέφερον αι ειρηνικώταται εκείναι έστρα-
τείται, η μερίς του λέοντος άνήκεν εις τον Βα-
σιλέα. Κατόπιν ήρχετο ο Κυβερνήτης. Και ιδού
ο λόγος διατί εις την πολιτικώς έξηχρωωμένην
εκεινήν εποχήν της Αγγλίας η θέσις του Κυ-
βερνήτου πλοίου ήτο περιζήτητος. Ο Κάρολος
ο Β' συνέχιζε εις την συναλλαγην την πολιτικήν
του Καρόλου του Α', δια τον όποιον ο Μακώ-
λεϋ έλεγε: «Τα συμφέροντα του Βασιλέως ήσαν
τόσον αντίθετα προς τα του Κράτους, ώστε μό-
νον από τα σφάλματα του πρώτου ήλιπίετο
η καλλιτέρα τύχη των έθνικών πραγμάτων!»
Και ιδού διατί μία από τας μεγαλειτέρας ευ-
νοίας ήτο ο διορισμός ως πλοιάρχου του Πο-
λεμικού Ναυτικού. Αι ειδικαι ναυτικαι γνώσεις
δέν ήσαν άπαραίτητοι δια τον Κυβερνήτην!
Το πλήρωμα άπετείλειτο από γέροντες θαλασσο-
λυκους, ίκανούς να οδηγήσουν το σκάφος όπου
διέτασεν ο Κυβερνήτης, όστις κάλιν έδιδεν
άπλως το τέμα του ταξιδίου, έν γενικαίς γραμ-

μαίς, χωρίς να είναι εις θέον να εισέλθη εις τας
λεπτομερείας ούτε και εις τους λιμένας! «Γραμμή
δια τας Ίνδιαις». Τα λοιπα τα εκανόνιζον οι
ναύται, οίτινες, όταν έφθανον εις τον προς όν
δρον, άνέφερον την άφιξιν, και ο Κυβερνήτης
άπεβίβαζετο εις την ξηράν, με την οποίαν ειχεν
δρακήν γνωριμίαν.

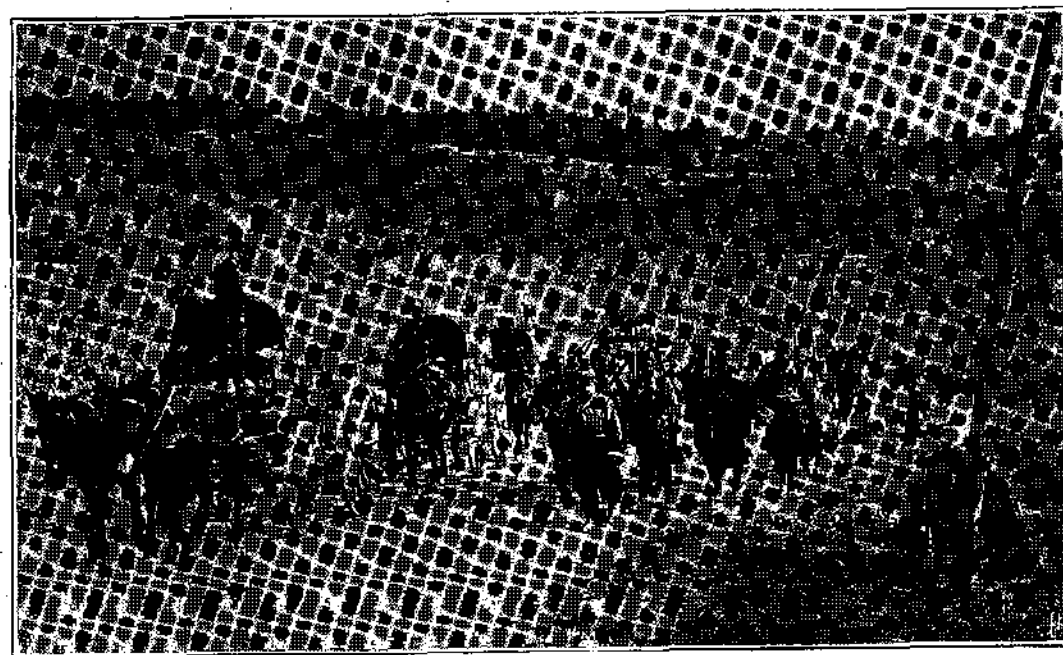
Ο Ρούπερτ μετετέθη Κυβερνήτης από διο-
ικήτης ενός ίπαικού συντάγματος. Ένας άλλος,
ο Μόγκ, έτοποθετήθη εις την γέφυραν του
πλοιάρχου από το πεζικόν. Ο τελευταίος αυτός
ένεδυμείτο τα γυμνάσια του πεζικού και επέ-
μενε καλά και σώνει να έπερβαίνη και εις τας

κινήσεις και τους έλιγμούς των πλοίων. Μετέ-
θεσε τα πεζικα προστάγματα εις το πλοίον με
όσην εύκολίαν μετετέθη και αυτός, και έκανε
τους ναύτας του να γελούν, διότι, όταν ήθελε
να αλλάξη το πλοίον κατεύθυνσιν, εφώναζεν
από της γαφύρας: «Κλίναιτ' επί δεσεεξία!»

Τότε η καλλιτέρα επικήρησις ήτο να είναι
κανεις πλοιάρχος του Πολεμικού Ναυτικού, ίσως
δε και η άσφαλεστέρα. Δέν εφοβείτο κανένα,
παρά μόνον κάπως το ίδικόν του πλοίον, εάν
ήνοιγε μόνον του δια μιας και έβυθίζετο, χωρίς
να πταιή καμμία πλωτή τορπίλλη από εκείνας
που είναι τόσοσ της εποχής σήμερα...

Τ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΝΑ

* Ο ΠΟΛΕΜΟΣ *

Γαλλική έργοδοσιακή σπεύδει προς
την γραμμήν των μαχομένων * * *

ΚΑΤΟΥΛΟΥ

«ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ», ΤΟ Ε'

ΕΙΣ ΛΕΣΒΙΑΝ

Άς ζούμε, Δεσβία μου, κι άς αγαπούμε
κι όλους τους λόγους των σεμνών γερόντων
επίμα, όπως εγώ, για μια πεντάρα.
Τόσπρα ήμπορούν να οβούν, μα και να
[βγαίνουν,
μα εμείς, μόλις σβυστή τ' όλιγο φως μας,
σε νύχτα άδιάκοπη θα κοιμηθούμε...

Δός μου χιλια φιλιά κι εκατό πάλι
κι ύστερα κι άλλα χιλια κι εκατό
και πάλι άλλα εκατό κι ακόμη χιλια
κι όταν τα φτάσουμε πολλές χιλιάδες
τ' ανακατεύουμε δλα να μην ξεροουμε,
η άλλος να μην ήμπορη να μας φθονήση
ξέροντας πόσα θέ να γαι φιλιά μας.

Μεταφραστής Ν. ΔΙΒΑΔΑΣ

ΜΙΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟ-
ΚΗΡΥΞΙΣ ΕΝ ΛΗΞΟΥΡΙΩ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1803 * * *

ΚΑΙ ὡς ἱστορικὸν ἔγγραφο, δυνάμενον νὰ ἐγείρῃ εὐλόγως τὴν περιέργειαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ἐκείνων μάλιστα, εἰς οὓς εὐάρεστον καὶ διδακτικὸν ἀσχόλημα τυγχάνει ἢ εἰς τὸ παρελθὸν τῆς πατρίδος ἀναδρομὴ καὶ ἡ γνῶσις πάσης σχετικῆς πρὸς ταύτην λεπτομερείας, ἀλλὰ καὶ ὡς μνημεῖον γλωσσικὸν τῶν καθ' οὓς συντάχθη χρόνων, ἐξαγγελτικὸν τῆς καταστάσεως τῆς γλώσσης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἤσκησεν ἐπιρροὴν κατ' ἀνάγκην ἢ καὶ ἐξ ἐνόχου ἀκηδίας ἢ ἐπιβουλῆς ἢ μακρῶν ξενοκρατιῶν, εἶνε, νομιζόμεν, ἄξιον δημοσιεύσεως ἐν ἀστυνομικῶν δημοσίων ἔγγραφον, διασωθὲν ἐν πρωτοτύπῳ ἐν τῇ νῦν ἐκλιπούσῃ οἰκογενείᾳ Σερδῆ, ἐν Ληξουρίῳ, καὶ ὅπως ἰκανὰ μαρτυρεῖ περὶ τῆς πρὸ αἰῶνος καὶ πλέον πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς αὐτόθι καταστάσεως. Πρόκειται, ἄλλως, περὶ ἔγγραφου ἀστυνομικοῦ, τὰ τοιαῦτα δὲ ἔχουσιν ἐξαιρετικὴν πῶς σημασίαν διὰ τὴν τοπικὴν ἱστορίαν ἐξαιρέτως καὶ παρέχουσιν εἰκόνα πιστὴν τῶν συστημάτων, τῶν ἀναγκῶν καὶ περιστάσεων τῆς ἀγορᾶς, τοῦ ἐμπορίου ἐν γένει καὶ τῶν ἡθῶν τοῦ λαοῦ, διὰ τὴν ἔκτασιν τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἀρχῶν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν ἐντεταλμένων τῆν ἀστυνομίαν ἀρχῶν. Τοῦ ἐν λόγῳ ἔγγραφου κρίνομεν καλὸν νὰ προτάξωμεν τὰ ἑξῆς ὀλίγα:

Κατὰ τὸ 1803, ἦν φέροι χρονολογίαν ἡ ἀστυνομικὴ προκήρυξις αὕτη, αἱ νῆσοι τοῦ Ἰονίου, μετὰ μακρὸν πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν σάλον, ἐπακολουθήσαντα τὴν κατάλυσιν τοῦ ἐν αὐταῖς Ἐνετικοῦ καθεστώτος, ἀπετέλουν ἕως ἀπὸ τοῦ 1800 ἴδιον αὐτόνομον κρατίδιον — τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν τοιοῦτον — τὴν Ἐπὶ τῆν ἑπὶ τὴν πολιτείαν ἢ δημοκρατίαν (republica settinsulare). Τὸ 1799 αἱ σύμμαχοι Ρωσία καὶ Τουρκία, ἐκδιώξαν τοὺς δημοκρατικοὺς Γάλλους, συνέστησαν τὸ νέον τοῦτο Κράτος, ὑπογραφείσης τῆς σχετικῆς συνθήκης ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 21 Μαρτίου, 1800, παραχωρήσαντα μάλιστα καὶ ὀριστικὸν σύνταγμα τοῖς Ἰονίοις, τὸ καὶ Βυζαντινὸν κληθὲν, τῇ 23 Νοεμβρίου ε. ν. τοῦ 1803. Ἀλλὰ μέχρι τότε ἡ πρὸ πολλοῦ σαλευθεῖσα τάξις δὲν εἶχε παγιοθῆ, ἢ δὲ κυβερνητικὴ διαχείρισις, ἢ κατ' οὐσίαν μορφή τῶν πρῶτην ἐψηφισμένων καθεστώτων, καὶ ἐν γένει οἱ ὀργανισμοὶ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν ἔφερον ἔτι τὸν ξενικὸν χαρακτῆρα, καὶ καταφανῆ ἦσαν τὰ λείψανα τῆς Ἐνετικῆς διακυβερνήσεως ἐν τῇ πολωνύμῳ καὶ πολυαριθμῳ ἑξ' εὐγενῶν

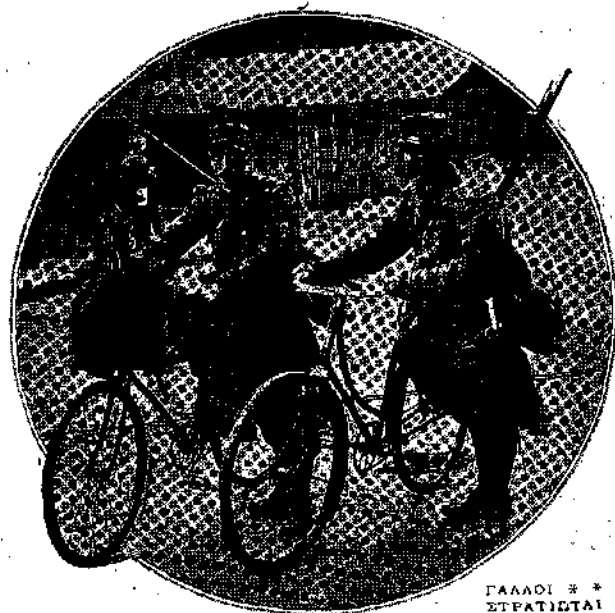
ὕπαλληλιᾳ καὶ τῇ φαινομενικῇ ἀποκεντρώσει. Περὶ ἀστυνομικῆς δικαιοδοσίας καὶ δράσεως προκειμένων, τὰ τῆς ἀγορᾶς ἀπασχολοῦν ἐν ταῖς μικραῖς ἡμῶν πόλεσι τότε, καθ' ἃ καὶ πρότερον, διαφόρους εἰδικὰς ἀρχάς. Καὶ δὴ τὸ Συμβούλιον, ὅπως ἐπὶ Ἐνετῶν, ἐξέλεγε, καθ' ὃ εἶχε δικαίωμα, καὶ τὰς ἐξῆς ἀστυνομικὰς ἀρχάς (ἐκτὸς τῶν αὐτοδικαίως προϊσταμένων τῆς ὅλης διοικήσεως προνοητῶν ἢ προβεδούρων (proveditori),) τοὺς συνδικούς, οἵτινες εἶχον καὶ τὴν ἀνωτέραν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐποπτείαν, τοὺς ἰδιαιτέρους προβλεπτάς τῆς ἀγορᾶς, εἶδος ἀγορανόμων ἐν ἐνεργείᾳ πληρεῖ, ἑξ' ἑξῆς τῶν ἑξῆς τῶν ζυγίσεων (giusdizieri) καὶ κανονιστῶν τῶν τιμῶν, τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς ἀγορᾶς (capo di piazza) καὶ τοὺς esatori, stimatori, vecchiaridi, pesatori, εἰδικωτέρας ἔχοντας ἀστυνομικὰς ἐν τῇ ἀγορᾷ ὑπηρεσίας. Κατὰ δὲ τὸ σύνταγμα ἀνώτατος ἔφορος ἦτο καὶ ὁ πρόεδρος τῆς κεντρικῆς κυβερνητικῆς ἐπιτροπείας (reggenza), ὁ καὶ Πρύτανις ἐπὶ τὸ ἀρχαιώτερον τιτλοφορούμενος.

Ἐν τῷ προκειμένῳ ἔγγραφῳ ὁ προφανὴς ζήλος, ἢ φιλοδικαιοσύνη, ἢ πατρικὴ μέριμνα καὶ τὸ πρακτικὸν πνεῦμα τῶν ἀγορανομικῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου, μετὰ τσαυτῆς λεπτομερείας περὶ ὄλων φροντισουσῶν καὶ λαμβανουσῶν μέτρα αὐστηρά καὶ ἀπειλουσῶν βαρείας σχετικῶς ποινας, δεικνύουσιν ὅτι ὁ τόπος ἦτο ἔτι ἐν ἀνωμάλῳ καταστάσει, καὶ ὁ σάλος τῶν τόσων ἐπαναστάσεων καὶ πολυχρονίων ταραχῶν, ὧν ἕνεκα ἡ νῆσος ὅλη διετέλει ἐπὶ πολὺ ἀνάστατος, δὲν εἶχεν ἔτι κοπάσει, καὶ ὅτι καὶ ὑπὸ τὴν νέαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν ἐπεβάλλοντο ἀκόμη μέτρα συντελεστικὰ τῆς ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν νόμων καὶ κανονισμοῖ διάφοροι. Τοῦτο δὲ τεκμαιρόμεθα, διότι ὁ πρύτανις Καρατζίας διεκρίθη εἰδικῶς καὶ ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς ἀνωτάτης ἀστυνομικῆς ἐποπτείας, ἀρεῖς μάλιστα ἐποχὴν διὰ τὴν δραστηριότητα, αὐστηρότητα καὶ ἀποφασιστικότητα. Αὐστηρῶς ὁ ἀξιόλογος Δαλματὸς ἐπ' ὀλίγον ἔμεινε διοικῶν, ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ λογίου καὶ διαπρεποῦς Λευκαδίου πολιτικοῦ Δημ. Πετριτοπούλου.

Ἐνῶ ὁμοῦ ἐπαινοῦμεν τὰς ὀπωσθήποτε φιλοδήμους καὶ φιλοδικαίας προνοίας τῆς τότε ἀστυνομίας, τόσον ἀφ' ἑτέρου καταλαμβάνει ἡμᾶς δικαία ἀγανάκτησις καὶ πικρία, ὅταν ἀπολύτως

ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν γλώσσαν, εἰς ἣν τὸ ἔγγραφο ἐγράφη, δι' ἣν δὲν πταίει βεβαίως ὁ λαὸς καὶ οἱ τότε κυβερνήται. Καὶ ἦτο φυσικὸν ἐπακολούθημα τῆς μακρῶν δουλείας καὶ τῆς πρὸς τὰ ἑλληνικὰ πάτρια καὶ ἰδεώδη περιφρονησεως ἢ τῆς γλώσσης οὐκροτήτος. Ἡ Ἑλληνικὴ γλώσσα ἐπὶ αἰῶνας δὲν ὑπῆρξεν ἀντικείμενον μερίμνης καὶ σεβασμοῦ ἐκ μέρους ἀλλοθρῶν καὶ ἀλλογενῶν κυβερνήσεων. Οὔτε σχολαὶ δημόσιοι ὑπῆρξαν οὔτε τὸ ἰδίωμα ἐκαλλιεργήθη συνεπῶς. Ἡ δημοκρατία μάλιστα τοῦ Τεναγίου εἶχε καὶ λόγους νὰ δολιεύηται τὰ πάτρια, περιέκουσα τὸ ὑπῆκουον, μόνον ὅταν λόγοι συμφέροντος συνέτρεχον. Ἐὰν ἐξαιρέσει τις σχολὰς τινὰς ὑπὸ λογίων ἀνδρῶν συσταθείσας ἐν τῇ νήσῳ, ἐν αἷς ἐδιδάσκοντο νέοι τῶν ἀριστοκρατικῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον τάξεων, ὁ καλὸς λαὸς ἔμεινε εἰς οὐκὸς ἀπαιδεύσεως καὶ ἀμαθείας. Μόνον ἡ Ἰταλικὴ καὶ ἡ Λατινικὴ ἐδιδάσκοντο καλῶς, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ὑπὸ καθολικῶν κληρικῶν, τὰ δὲ ὀλίγα ἑλληνικὰ γράμματα ἀνέλαβον οἰκειοθελῶς, ἀφιλοκερδῶς καὶ μετὰ πατριωτικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ ζήλου νὰ διδάσκωσιν, ἀμεθόδως ἄλλως καὶ ἀνεπαρκῶς, ἀμαθεῖς ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἱερεῖς καὶ ἐπὶ κεμμένων θρησκευτικῶν. Οἱ σοφοὶ τῆς Ἐπτανήσου δὲν ἐδιδάχθησαν εἰς τὰς νήσους, εἰμὴ τὰ προκαταρκτικὰ γράμματα, ἐφοίτησαν δὲ κατόπιν τὴν τε γυμνασιακὴν καὶ τὴν πανεπιστημιακὴν αὐτῶν διανύσαντες παιδεύσιν εἰς ξένας ἢ ἑλληνικὰς σχολὰς τῆς Ἑσπερίας καὶ τῆς Ἀνατολῆς, συντελεσάσης καὶ τῆς ἰδίας μελέτης καὶ τοῦ ζήλου. Γλῶσσα ἐπίσημος ἐπὶ αἰῶνας ἦτο ἡ Ἰταλικὴ καὶ ἡ Λατινικὴ, τὴν δὲ καθωμιλημένην μετεχειρίζοντο οἱ ὑπῆκοοι εἰς τὰς συμβολαιογραφικὰς πράξεις καὶ αἱ ἀρχαὶ ἐξ ἀνάγκης, ὡς π. χ. ἐν ταῖς ἀστυνομικαῖς προκηρύξεσιν. Ἦτο λοιπὸν φυσικὸν ὅτι τὸ πάτριον ἰδίωμα ὀσμῆραι ἐφθείρετο καὶ ἠχρειοῦτο, σύμφωνον γινόμενον ξένων λέξεων, φράσεων καὶ ὄρων, μετὸν βαρβαρισμῶν καὶ σολουμισμῶν. Τοιοῦτον εἶνε καὶ τὸ ἐν τῷ προκειμένῳ ἔγγραφῳ ἰδίωμα, δι' ὃ δὲν πταίονσι βεβαίως, ὡς ἐρρήθη, αἱ τότε ἐντόπιοι ἀρχαὶ ἢ οἱ πολῖται, ἀλλ' ἡ πολιτεία, ἢ οὐδέποτε προνοήσαντα περὶ τῆς διδασκαλίας Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ μὴ σεβασθείσα τὰ πάτρια. Οἱ Γάλλοι μόνον μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ Ἐνετικοῦ καθεστώτος ἔλαβον τινὰς μερίμνας διὰ τῆς συστάσεως προκαταρκτικῶν δημοσίων σχολείων, ἀλλὰ διὰ τὸ βραχὺ τῆς κατοχῆς δὲν ἐπραγματοποιήθησαν ὅσα πομπῶδες ἐπηγγέλλοντο ὑπὲρ τῆς ἀδελφότητος, ἰσότητος καὶ ἐλευθερίας. Τὸ 1803 τὸ νέον καὶ ὀριστικὸν σύντα-

γμα ὄρισεν τὴν Ἑλληνικὴν ἐπίσημον τῶν ἀρχῶν ὄργανον, καὶ ἐμερίμνησε περὶ τῆς παιδείας. Πρὸ τῆς ἐπισημοῦσως τοῦ συντάγματος εἶχε δημοσιευθῆ ἢ ἐν λόγῳ προκήρυξις, μαρτυροῦσα τὴν τότε καὶ πρότερον ἀθλίαν κατάστασιν τῆς γλώσσης καὶ τὴν καταφανῆ τοῦ ξενισμοῦ ἐπίδρασιν, ἐν καὶ τοῦτο στίγμα αἰῶνιον καὶ δίκαιον τῆς χρονικῆς ἐκείνης περιόδου, ἀναίρουσιν καὶ ἀμαυροῦσιν εἰ τι ἔστω ἀφῆκαν ἐν τῇ μνήμῃ τῆς ἱστορίας ἄξιόν τινος λόγου ἢ ἐπαινετὸν πῶς ἐν τῇ μακροτάτῃ διαχειρίσει τῶν αἰ δῆθεν πεπολιτισμένα καὶ δὴ χριστιανικὰ ἐκείναι δυναστεῖαι. Καὶ ὁμοῦ, ἐὰν σχετικῶς σκεφθῶμεν περὶ τῆς τότε γλώσσης, δὲν πρέπει καὶ ὅλως νὰ καταδι-

* Ο ΠΟΛΕΜΟΣ *

ΓΑΛΛΟΙ * *
ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ
ΤΑΧΥΡΟΜΟΙ

κᾶσωμεν τὸ γεγονός, διότι εἶνε ἀληθῶς ἀπορὸν καὶ δεδικαιολογημένον καύχημα πῶς ὑπὸ συνθήκας τοιαύτας δὲν ἐξέλιπεν ὀλοσχερῶς ἡ πάτριος γλώσσα, ἥς ἢ τήρησις, μεθ' ὅλους τοὺς ξενισμοὺς καὶ τὸν διωγμὸν, τοῦναντίον δεικνύει τὴν δύναμιν τῆς ἔθνικῆς ψυχῆς ἐν τῇ ἀντοχῇ, ἐν τῇ ἀμύνη τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν ἐπιβουλευομένων τὰ μεγάλα, εὐγενῆ καὶ ἱστορικά του ἰδεώδη. Ἴδον τὸ ἔγγραφο, οὕτινος τηροῦμεν τὴν ἐν τῷ πρωτοτύπῳ γραφὴν:

«Διὰ προσταγῆς τοῦ ἐξοχωτάτου Κυρ. Μάρκου Καραντζία ἡγεμῶνος ἐτούτης τῆς Νήσου. Οἱ εὐγενεῖς Κυρ. Κωνσταντῖνος Τυπάλδος Χαριτάτος καὶ Χαράλαμπος Κωυσῶς Χριστοδούλου προβλεπταὶ καὶ ἐπιστάται εἰς τὰς θροφᾶς τῆς χώρας Ληξουρίου καὶ περιοχῶν.

Συχνά, έως τώρα, την κίνηση των Παρισινών δρόμων εσταμάτουν ή βόμβα των Ζεμπελιν' όλη όμως ή αυτοδυσία των αεροπόρων και ή επιτυχία της πτήσεως των κατορθώνουν μόνον ν' ανασκάψουν άλλον τό λυδίστατον και οι Γάλλοι ασυφύλακτοι υποδέχονται με μειδίαμα ταποτελέσματα.

Επειδή και εις την έπιστασίαν όπου εβρισκόμεσθον διά προσταγής του έξοχωτάτου Ήγεμόνος Κυρ. Μάρκου Καρατζία, δελεγάτου (α) τούτης της νήσου, έλάβραμεν αίτιαν να οιδούμεν διάφοραις άταξίαις εις έτούτον τον φώρον (β) με κοινόν σκάνδαλον και παράξενον τούτης της πολιτείας, επιθυμώντας να εμποδίσωμεν εις ταύτια διζόρδινε (γ) και διά να μη λείψωμεν από το χρέος μας και διά να απαντήσωμεν την γνώμην και ευχαρίστησιν του μπενεμέριτου (δ) ήγεμόνος όπου άγρυπνᾷ με όλην την προσοχήν και καλήν επιθυμίαν εις την ανάπαψιν, κυβέρνησιν και σύμφερον της πολιτείας, διά να εμποδίσωμεν κατά δύναμιν εις τας άταξίας και τα παραπονέματα του λαού, διορίζομεν τα κάτωθεν:

α) Οι φουρναραίοι τούτης της χώρας, όλοι όσοι θέλουν να κρατούν την τέχνη του φούρνου, ήγουν να ζυμώνουν και πουλούν ψωμί, πρέπει εις διορίαν ήμερών όχτώ να δοθούν εις τότα (ε) διά να είναι εις ίδησίν μας και άφου περάσουν ή αυταίς όχτώ ήμέραις δέν θέλει είναι πλέον συγχωρεμένον καννενός να κινή

(α) Delegato. Έντεταλμένος υπό της ανωτάτης αρχής, επίτροπος κυβερνητικός. Τίτλος των διοικητών. Ούτω Reggente delegato. (β) Φάρος=ή αγορά. (γ) άταξία. (δ) ο άξιος άμοιβής, δι' ός παρέχει έκδουλεύσεις κοινοφελείς ή εις άτομα και οικογενείας. (ε) Κατάλογος.

αυτά το κηλουμίετρος (;) με το όποιον έχουν να κάνουν και να πουλουν το ψωμί και τούτον διά το άλλανθαστον του κοινού λαού. Εις ποιήν του κάθε άπειθή τάλλαρα δέκα Π. 10 (;) και κάθε φοράν όπου ήθελε παρέβη την διώρισιν μας.

γ) Έως ότου να βαλθῆ εις τάξιν ή άνωθεν διώρησις, έχοντας οι φουρναραίοι σντάρια τα όποια μεταχειρίζονται, και όπου μās είναι γνωστά τα παζάρια τους, το ψωμί συμυδαλένιον τεσσαροπαραλίτικον (ε) να είναι και ζυγιάζη όγγιές ενιά το καθένα και όμοίως το όχτωπαραλίτικο όγγιές δέκα όχτώ. Και το δεύτερο ήτι το μονόβολο τεσσαροπαραλίτικο όγγιές δέκα πέντε. Εις ποιήν του καθενός όπου ήθελε παρέβη την διώρισιν, την κάθε φοράν όπου ήθελε ευρεθῆ παραβάτης, να άσκηώνεται το όσον ψωμί ήθελε του ευρεθῆ ή εις τον φούρνον ή εις το εργαστήρι του και να μοιράζεται εις τους πτωχούς και ό τι άλλο φανεί της Δικαιοσύνης.

δ) Όλα τα εργαστήρια όπου πουλούν προμα φασουλάρικο (ζ) δέν θέλει τινάς τολμήσῃ να πωλήσῃ κανένα κάπο (η) άν ίσως και δέν έχει

(α) approvato = κεκυρωμένος, άνεγνωρισμένος — (β) Cassa. Το Ταμείον της νήσου. (β') Οι άνεγνωρισμένοι άρτοποιοί και άρτοποιάι. (γ) προμηθείαι Ιταλ. (δ) acquisto άπόκτημα, κυριότης. (ε) τεσσαρων παράδων. (ζ) Τρόφιμα. Φασουλάρικα κυρίως λέγομεν τα τοιαύτα σταφύλια. (η) Ιταλ. είδος, πρόγμα.

εις αυτό ταις προεπιμέναις στήμαις (α) ινγράφως και άπογραμμέναις από έναν τουλάχιστον από τους προβλεπτάς και από ένα από τους στυμαδουραίους, (β) διατι άν ήθελε πιαστή ή να επαύλησεν ή χωρίς στήμα ή περισσότερον από αυτήν την στήμα, θέλει του άσκηωθῆ όλο αυτό το γκένερε κοντραμπάντο (γ) και θέλει του δοθῆ και κάθε άλλη ποινή κατ' άρέσκειαν της Δικαιοσύνης.

ε) Τα αυτά εργαστήρια θέλει έχουν πέξα οσοτά και όγγιαις σωμαίς χονιραίς διά να ζυγίζουν με αυτά όλα τα γένει και άνίσως ήθελε δοθῆ κανένα από αυτά τα ίδει σκάρσο (δ) και ήθελε πιαστή θέλει έχει την ποιήν ο μαγαζιάτουρας εις τάλληρα πέντε και κάθε άλλο όπου φανεί της Δικαιοσύνης.

ς) Να έχουν χρέος τα αυτά μαγαζία να έχουν όλα λάδι διά να πουλουν εις τη μέτρα (ε) και ή μέτρα έχει να είναι βουλωμένη καθώς τους έχομεν διωρισμένον έως εις το παρόν διατι την κάθε φοράν όπου δέν ήθελε έχουν λάδι έσπόστου (ζ) διά να αγοράζῃ ο καθένας εις τη μέτρα, ή όπου ήθελε πιασθῆ μέτρα διαφορετικῆν από εκείνην που τους έχομεν βουλωμένη ή το όσοον σκάρσο καννενός, και ήθελε μās παρισιαστή θέλει πεδευθούν και κονταναριστούν (η) τάλληρα ως άνωθεν πέντε. Και τούταις ή μετραις όπου έχουν εις το παρόν θέλει ταις κρατείσουν, έως όπου τρέχουν τα παρόντα παζάρια εις το λάδι. Και θέλει έχομεν την επιμέλειαν καθώς αλλάζουν τα παζάρια έτσι να βεγγολάρωμε (θ) και ταις μέτραις.

ζ) Καννένας μαγαζιάτουρας θέλει τολμίσῃ ποτέ να αγοράσῃ καννένα γγένερε διά το μαγαζί του, χωρίς την προσερώτησί μας διά να ήξυρωμεν τί αγοράζει και να του διορίζωμεν πόσον έχει να πουλή. Εις ποιήν του άνωθεν τάλληρα πέντε κάθε φοράν όπου ευρεθῆ άπειθής και ότι άλλο φανῆ της Δικαιοσύνης.

η) Να είνε εις σέ χρέος όσα μαγαζία έχουν τυρί να το πουλουν φανερά κατά τη στήμα, όπου είνε διωρισμένη, παράδες δώδεκα την λίτρα. Έξ εναντίας άν έχουν τυρί και δέν

(α) Ιταλ. stigma = διατίμησις (β) stimatori = οι τιμηταί (γ) genere τούτων τῶ capo-contrabando = λαθρεμπόριον (δ) scarso = έλλιπές εις το νόμισμα βάρος (μεταφ. σκάρσοσ άνθρωπος ο μη εύθής) (ε) μέτρον έλαιου το 64 της παλιότητας (ζ) esposto = έκτεθειμένον. (η) Condananna = τιμωρία, ποινή (θ) Reggolare κανονίζω.

το φανερώνουν μόνον το κρίβουν διά να το πουλουν κρυφά και εις περισσότεραν τιμήν από το διωρισμένον, κάθε φορά όπου πιαστούν πτέσται θέλει τους είναι κουφισιάδο όσον τυρί τους βρεθῆ ή εις το εργαστήρι τους ή οίλεβαριστή εις άλλον τόπον να το έχουν φυλαμένο και να το κρατούν. Και όποιος ήθελε τους μαρτυρίση και βεβαιωθῆ ή άλλήθεια εις ήμάς να λαβαίνη εις πρέμιον (α) γρόσια δέκα.

θ) Η τρατταίς (β) όλαις όπου άλεύουν τόσον άνεμότρατταίς όσαν και της γῆς να έχουν χρέος ότι ψάρι βγάλουν να το φέρουν εις τον φώρον οι ίδιοι τρατολόγοι και εκεί να κράζουν τον στυμαδόρο να τους δίδῃ τη στήμα εινγράφως διατι άν ήθελε ευρεθῆ να πουλουν ή πολύ ή δλίγον ψάρι δύχως την αυτην ινγράφως στήμα να τους άσκώνεται όλον κοντραμπάντο και να δίδεται εις τους στρατιώτας. Και άνίσως ήθελε μαθητευθῆ πώς να έδωσαν κρυφά καννενός ή χονδρικώς ή λιανικώς από αυτό το ψάρι ή ειχε να πουλίσουν εις άλλον τόπον από τον διορισμένον του φώρου να κοντανάρεται εις γρόσια τριάντα και φυλακῆν ήμέραις όχτώ.

ι) Όποιος τρατολόγος ήθελε τολμίσῃ να πουλήσῃ από το ψάρι όπου βγαίνει των ματαπράταναι ή φανερά ή κρυφά και ειχε ήλεβαριστή, να είναι εις την πένα (γ) ως άνωθεν γροσιών τριάντα και φυλακῆν. Όμοίως όποιος

(α) premio = βραβεϊον (β) tratta πλοϊον άλιευτικών ή δίκτυον, είνε δε δύο είδη, της γῆς και της θαλάσσης (γ) pena = τιμωρία.

Κάτω απότον πολεμιστήν έξυκνῆ ο άνθρωπος και άφου ο έχθρός τραυματίσθῃ, πεινάσῃ, κουρελιασθῆ, παραλαμβάνεται από ένα νοσοκόμον ο όποιος του έκιδέται τας πληγάς. Αυτό λέγεται φιλανθρωπία.

μεταπράτης ήθελε μαθητευθῆ πῶς νὰ ἀγάρασε ψάρι ἀπὸ ταῖς τράταις ὡς ἀνωθεν διὰ τὸ πούλησιν κρυφὰ ἢ ἐδῶ στὴ χώραν ἢ εἰς οὐ χωριά καὶ νὰ λύπη ἢ ὀλιγοστεύη ἀπὸ τὴν χώραν νὰ εἶναι ὑποκείμενος εἰς φυλακὴν ἡμερῶν δεκαπέντε καὶ ὅτι ἄλλον φανεῖ τῆς Δικαιοσύνης. Καὶ ἐτοῦτο τὸ θέλομεν διὰ εὐχαρίστησιν τῆς πολιτείας ἐπειδὴ ἔχομεν καθημερινῶς δημόσια (α) ἀπὸ τὸν λαὸν διὰ τὰ διζόρδινε καὶ μπουρδελίῳ ὁποῦ καθεκάστη μὲ μεγάλη ἀδηκία ἀπ' αὐτοὺς γίνεται.

ια) Ὅσοι κρατοῦν σταρομάγαζα καὶ ἐπιχειροῦνται εἰς τοῦτον τὸ εἶδος τοῦ συταρίου θέλομεν νὰ μὴν ἠμποροῦν νὰ κύνουν ἀγοραῖς εἰς αὐτὰ τὰ συτάρια δὴχως τὴν προσερώτησι καὶ παράστασιν ἰδικῆν μας κατέμπεροσθεν τοῦ παζαριοῦ διὰ νὰ ἡξεύρομεν τὴν ἀγορὰν καὶ νὰ τοὺς δίδεται τὸ ἀρχετὸν καὶ δῆκαιον διάφορον εἰς τὴν πουλήσιαν ὁποῦ ἔχουν νὰ κάμουν καὶ ἐτοῦτο εἰς προφύλαξιν κάθε ἰγκάνου (β) καὶ προγυδητζιό (γ) τῆς πολιτείας. Εἰς ποιὴν τοῦ κάθε παραβάτι εἰς κάθε φορὰν τὰλληρα ἤκοσι εἰς ὄφελος τῆς πούμβλικας κάσσης. Καὶ ἀνίσως τῶ ποτὲ καιρῶ ἤθελε διεβαριστῆ πῶς νὰ ἔκαμναν κολουζιὸν οἱ αὐτοὶ μαγαζιῆταρες μὲ τοὺς καραβονυρέους ἢ καπιτανέους ὁποῦ φέρουν τὸ σῆμα εἰς ταίτιον κάζο (δ) νὰ παιδεύονται ἐξίσου καὶ τὰ δύο μέρη καὶ ὑποκείμενοι εἰς τὴν ἀνωθεν ποιὴν ταλλήρων ἤκοσι ὁ καθ' ἕνας.

ιβ) Ὁ κάθε σταροπουλητὴς τόσο νανύτης ὡσὰν καὶ τῆς χώρας ὁποῦ ἤθελε τολμῆσαι νὰ πούλησιν συτάρια μὲ μέτρον διαφορετικὸν ἀπὸ τὰ μέτρα τὰ βουλομένα καὶ σοστά καὶ ὁποῦ θέλει τὰ σκανταγιάρωμεν (ε) καὶ βουλόσομεν θέλει πεδευθῆ καὶ κονταναριστῆ εἰς τὰλληρα ἤκκοση, καμμένον τὸ μέτρον εἰς τὸ φῶρον καὶ δέκα ἡμερῶν φυλακὴν.

ιγ) Ὁ κάθε κρασοπουλητὴς τόσο ταβερνάρης ὡσὰν προπριετάριος (ζ) ὁποῦ ἤθελε πούλησιν κρασί νὰ εἶναι εἰς ἐλευθερίαν νὰ τὸ πούλη εἰς ὅτι παζάρια καὶ τιμὴν θελήσῃ (ἐπειδὴ ἔτσι ἐπιμάρτησε ἢ συνήθεια τοῦ τόπου), παρὰ νὰ ἔχη χρέος νὰ τὸ πούλη μὲ καρτουτζο (η) καὶ μέτρο σοστό καὶ βουλομένο ἀπὸ ἡμᾶς εἰς ποιὴν τοῦ κάθε ἐνός ὁποῦ εἶχε εὐρεθῆ ἀπειθεῖς εἰς τούτην τὴν διώρισιν καὶ τὰλληρα ἔξει εἰς ὄφελος τῆς Κάσσης.

(α) ricorso, προσφυγή, παράπονον, διαμαρτυρία, (β) inganno = ἀπάτη (γ) pregiudizio = προκατάληψις, (δ) caso = περίπτωση (ε) scandigliare = σταθμίζω, ἐξετάζω τὴν ἀκρίβειαν τοῦ μέτρου ἢ σταθμῶν (ζ) proprietario, ὁ ἰδιοκτήτης (η) καρτουτζο ἰταλ. πίντα κοινῶς τοῦ οἴνου καὶ ελαίου, τὸ εἰκοστὸν τοῦ σέκιου.

ιδ) Οἱ μακελαραῖοι ὁποῦ μακελεύουν καὶ πουλοῦν κρέατα νὰ μὴν ἠμποροῦν νὰ τὰ πουλοῦν περισσότερον ἀπὸ παράδες ἔξει τὴν κάθε λίτρα τόσο τὰ βοινὰ ὡσὰν τὰ τράγια καὶ πρόβια καὶ τὰ ἀρνιά καὶ κατ' ἕκαστον παράδες δέκα, διατὶ ὁποῖος ἤθελε ποιαστῆ ἢ πῶς ἐπούλησε περισσότερον ἀπὸ τὴ στήμα ἢ νὰ τὸ ἔδοσε σκάρσον νὰ τοῦ ἀσηκῶνεται ὅσον κρέας τοῦ εὐρεθῆ καὶ νὰ δίδεται τῶν στρατιωτῶν καὶ πτωχῶν τῆς χώρας καὶ πολιτείας. Καὶ ὁ μακελάρης νὰ κλείεται εἰς φυλακὴν ἡμέραις ὀχτώ.

ιε) Νὰ μὴν ἠμποροῦν οἱ ἀνωθεν μακελαραῖοι νὰ σφάζουν μακελεύουν ἢ πουλοῦν κρέατα εἰς τὴ δοῦγα, ἤγουν ἀρχινῶντας ἀπὸ τὸ σπῆτι καὶ λόντζαις τοῦ Σ. Γεώργιον Δελλαπόρτα (α) ἔως εἰς τὴν σκάλαν τοῦ Σ. Κ. (β) Κλαδὰ καὶ ἐτοῦτο διὰ τὴν προφύλαξιν τῆς υγείας καὶ τὴν πάστρα τῆς ὀλίγης τοποθεσίας ὁποῦ ἔχομεν διὰ φῶρον (γ) μόνον νὰ κύνουν τὰ μακελιά τους εἰς παράμερα ὁποῦ ἔχουν καὶ εὐρίσκουν εἰς τὴν κάτω μάντα πρὸ γόσο κατὰ τὸν αἰγιαλόν (δ). Εἰς ποιὴν φυλακῆς ἡμερῶν τεσσάρων τοῦ κάθε παραβάτι καὶ ἐπειδὴ ἔτῃ ἐπρόσταξε καὶ τὸ Γκοβέρνο καὶ εἶναι καὶ ἡ συνήθεια παντοῦ εἰς κάθε τόπον.

Ὅλα τὰ ἀνωθεν ἀρθρα ἀγορευοῦμεν νὰ εἶναι στέρα καὶ ἀμετάτρεπτα εἰς ὅλα τοὺς τὰ μέρη, βεβαιώνοντας τὸν κάθε ἀπειθεῖ πῶς ἀσφαλτα θέλει τιμωριθῆ τὴν κάθε φορὰν ὁποῦ εἶχε εὐρεθῆ παραβάτις καὶ δὲν θέλει μὲ κανέναν τρόπον συγχωρηθῆ μόνον θέλει λάβει τὴν κοντάννα ὡς ἀνωθεν ἐδιωρίσαμεν ἔπειτα ἀπὸ τὴν κοίρωσιν τῆς ἀπὸ τὸν ἐξοχώτατον ἡγεμῶνα τοῦ ὁποίου προσφέρνεται εἰς ὑποταγὴν.

Καὶ τὸ παρὸν θέλει κηρυχθῆ μεγαλοφώνως εἰς τούτην τὴν χώραν εἰς τοὺς τόπους καὶ ὄραις διορισμέναις καὶ θέλει κολιθῆ εἰς θεωρίαν κοινῆν. Οὕτως ἐθεσπίσαμεν.

Ἐδόθη εἰς τὴν χώραν τοῦ Λιξουρίου ταῖς 17 Ἰουλλίου 1803 ε. π.

Χαραλάμπης Κρασσῆς Χριστοδούλου πρόεδρος καὶ προβλεπτής εἰς τὸ φῶρον.

Κοσταντῆς Τιπάλδος Χαριτάτος προβλεπτής εἰς τὸ φῶρον».

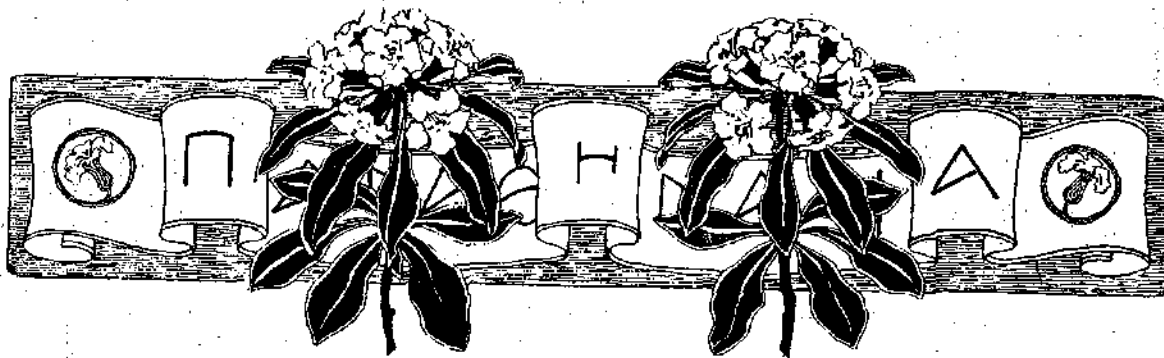
ΗΛΙΑΣ Α. ΤΣΙΤΣΕΛΗΣ

(α) οἰκία ἀντικρὸ τοῦ νῦν μεγάλου δένδρου τῆς ἀγορᾶς Ληξουρίου ὁποῦ ἄλλοτε στοὰ ξυλίνη προσέχουσα (β) Κόντε ὁποῦ νῦν οἰκία Πανατόρου ἀντικρὸ Ζωοδόχου Πηγῆς (γ) Ἡ μακρὰ ἀγορὰ τῆς πόλεως ἦτο εἰς τὸ νῦν τετραγώνον τὰ μεταξὺ τῶν τετραγῶνων Γκεντιλίνη μέχρι βορείας ἀκρας πρὸς τὸν ποταμὸν καὶ ὅλα τὰ πρὸς ἀνατολὰς μέρη ἦσαν τελματώδη (δ) δηλ. πρὸς τὸ μέρος τῆς νῦν προκυμαίας τῆς ἀνατολικῆς τοῦ τότε μὴ ἐγερθέντος ἔτι μεγάρου ἢ μαρκάτου.

ΕΦΗΒΟΣ

ΥΠΟ Α. ΡΟΔΙΝ

Ο ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΤΩΝ ΡΗΜΩΝ

Ἐπὶ τῆς προσώψεως, οἱ βασιλεῖς εἰς τὴν ἀψίδα οἱ ὑποστάτες τὴν βάσανον τῆς ἐκνευρίσεως· οἱ δῆμοι ἔχοντες ὀπισθεν τῶν τὰ βασιλιστήρια ὄργανα. Στέψις καὶ χρίσις τῶν βασιλέων μετὰ συνοδείας θυμάτων. Ἡ πρόσοψις εἶνε μία τῶν μεγαλοπρεπεστάτων καὶ ἐκλαμπροτάτων συμφωνιῶν, τὰς ὁποίας ἐμελῆσεν ἡ μουσικὴ αὐτῆ, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ. Ὀνειροπολεῖ τις ἐπὶ μακρὸν πρὸ τοῦ Ὁρατορίου αὐτοῦ. Ἐκ τῆς πλατείας, ἀνατείνων τὴν κεφαλὴν, βλέπει, εἰς ἡλιγγῶδες ὕψος, εἰς τὴν βάσιν τῶν δύο κωδωνοστασίων, παράταξιν κολοσσῶν, οἱ ὅποιοι εἶνε οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας. Κρατοῦσι τὸ σκήπτρον, τὸ ξίφος, τὴν χεῖρα τῆς δικαιοσύνης, τὴν ὑδρόγειον, καὶ φέρουσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ ἀρχαῖον Φαραμόνδιον στέμμα, τὸ ἡμικυκλικὸν μὲ ἀραιὰ ἀνθέμια. Εἶνε τὸ θέαμα ὑπέροχον καὶ ἀγριωπὸν. Ὡδοῦμεν τὴν πύλην τοῦ κωδωνοκρούτου, ἀνερχόμεθα τὴν ἐπιμοειδῆ κλίμακα τοῦ Ἁγίου Γίλλου, ἀναρριχώμεθα εἰς τοὺς πυργίσκους, φθάνομεν εἰς τὴν ὑψηλὴν σφαιραν τῆς προσευχῆς, φερόμεν πρὸς τὰ κάτω τὸ βλέμμα καὶ ἔχομεν ὑποκάτω ἡμῶν τοὺς κολοσσούς. Ἡ παράταξις τῶν βασιλέων βυθίζεται εἰς τὴν ἀβυσσον. Ἀκούομεν, μὲ τὰς διακάσεις τῶν ἀορίστων οὐρανίων πνοῶν, τὰ ψελλίσματα τῶν τρωσίων κωδῶνων.

Κάποτε, εἶχον ἐπακουμβῆσαι εἰς τὴν σκέπην τοῦ κωδωνοστασίου καὶ ἠτένιζον πρὸς τὰ κάτω διὰ θυρίδος. Ὅλη ἡ πρόσοψις ἐχάνετο κατακόρυφος ὑπ' ἐμέ. Διέκρινα εἰς τὸ βάθος αὐτό, ὄχι πολὺ μακρὸν τοῦ βλέμματός μου, ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἐπιμήκους καὶ ὀρθίου λιθίνου ὑποστάτου, προσκειμένου εἰς τὸν τοῖχον, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ σχῆμα ἐχάνετο, βραχυνόμενον ὡς ἐκ τοῦ ἀπορρώγος αὐτοῦ, ποιῶν τινα στρογγύλην λεκάνην. Τὸ ὄμβριον ὕδωρ εἶχε συλλεχθῆ καὶ ἀπετέλει μικρὸν κάτοπτρον, φυλλὰς γλῶσσης ἀνάμικτος μὲ ἀνθὴ ἐφύη ἐκεῖ καὶ ἐσελετο ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, μία χελιδὼν εἶχε κτίσει τὴν φωλεάν

τῆς. Εἰς δισκοειδῆ χώρον διαμέτρου μικροτέρας τῶν δύο ποδῶν, ἦτο λίμνη, ἀνθῶν καὶ ἐνδιαίτημα, παράδεισος πτηνῶν. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν παρετήρουν, ἡ χελιδὼν ἐδίδεν ὕδωρ εἰς τοὺς νεοσσούς τῆς. Ἡ λεκάνη εἶχε, γύρω τοῦ ἄνω χείλους τῆς, οἶονεῖ ἐπάλαξις, μεταξὺ τῶν ὀπιῶν ἡ χελιδὼν εἶχε κτίσει τὴν φωλεάν τῆς. Παρετήρησα ἐπισταμένως τὰς ἐπάλαξις αὐτὰς· εἶχον κορυφὴν κρινανθέμου. Ὁ ὑποστάτης ἦτο ἄγαλμα. Ὁ μακάριος οὗτος μικρόκοσμος ἦτο τὸ λιθινὸν στέμμα παλαιοῦ βασιλείου.

Καὶ ἂν ἤρῳτα τις τὸν Θεόν:

— Εἰς τί ἄρα γε ἐχρησίμωσεν αὐτὸς ὁ Λοθάριος, αὐτὸς ὁ Φίλιππος, ὁ Κάρολος, ὁ Λουδοβίκος, αὐτὸς ὁ Αὐτοκράτωρ, αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς; Ὁ Θεὸς θ' ἀπήντα ἰσως.

— Εἰς τὸ νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ ἄγαλμα καὶ εἰς τὸ νὰ ἔχη ἐνδιαίτημα αὐτὴ ἡ χελιδὼν.

ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΓΡΟ

*

ΜΑΓΙΚΗ ΟΠΤΑΣΙΑ

... Εἶνε ἐκεῖ, ἀκίνητος, ἀφωνος δὲν τὴν βλέπω τῆς σκοτεινῆς.

Ἡ νύξ φωτίζεται κάπως, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἡμίφως, ὁ μέγας σκελετὸς τῆς ὄλης Γαλλίας τοῦ μέσου αἰῶνος μοῦ παρουσιάζεται.

Οἱ καλλιτέχναι, οἱ ὅποιοι ἐδημιούργησαν τὸ κτίριον αὐτό, ἔρρηξαν εἰς τὸν κόσμον τὴν ἀνταύγειαν τοῦ θείου προσέθεσαν τὴν ψυχὴν των εἰς τὰς ψυχὰς μας διὰ νὰ μᾶς μεγαλύνουν, καὶ ἡ ψυχὴ των εἶνε ἰδική μας, εἶνε αὐτὴ αὐτῆ ἡ ψυχὴ μας εἰς ὅ,τι ἔχει καλλίτερον.

Ὁρωμένη διαγωνίως, ἡ καθεδρικὴ Ἐκκλησία τῶν Ῥημῶν, ἀνακαλεῖ εἰς τὴν φαντασίαν μέγα σχῆμα γυναικὸς γονυπετοῦς, προσευχομένης. Αὐτὴν τὴν ἐννοίαν προσοιδεῖ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ μορφή τῆς ἐξώστρας (console).

Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀπόψεως, παρατηρῶ ὅτι ἡ καθεδρικὴ ἐκκλησία ἀνέρχεται ὡς φλόξ...

Ἰσταμαι πρὸ τοῦ πυλῶνος.

Τὰ ὁμοιώματα αὐτὰ τῶν Ἁγίων, ὄντως ἱκανὰ νὰ κεραυνοβολήσουν! Οἱ δούλοι αὐτοί, ταπεινοί· οἱ κρατοῦντες τὴν Βίβλον! Τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτὸ ὁμοίωμα γυναικὸς· ἡ ἐπιβολὴ τοῦ Νόμου!

Ὁ θαυμαστός Ἅγιος Διονύσιος τοῦ βορείου πυλῶνος φέρει τὴν κεφαλὴν του ἀνὰ χεῖρας, καὶ δύο ἄγγελοι, ἀντὶ τῆς κεφαλῆς, ὑποβαστάζουσι στέμμα. Μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ διδῶ ἐν τούτῳ ἐν σύμβολον; Τὸ ἔξῃς αἱ ἰδέαι, τεμνόμεναι, διακοπτιζόμεναι ἐν τῇ ὁρμῇ αὐτῶν, θὰ συνενωθοῦν βραδύτερον καὶ ἡμέραν τινὰ θὰ βασιλεύσουν, ἡμέραν ὀλόκληρον, ἡ ὁποία θὰ εἶνε ἀτελεῦτος...

Ἡ Παναγία τοῦ διαθύρου, μὲ μορφήν θεόληπτον, εἶνε ἡ ἀληθὴς Γαλλίς γυνή, ἡ ἐπαρχιώτις γυνή, τὸ ἄγαλμα ἀνθός τοῦ ἀνθῶνός μας. Πλυτικὴ τελεία, μὲ σοφὰς ἀντιθέσεις.

Τὰ καταπετάσματα, τὰ ὁποία διακομοῦσι τοὺς νάρθηκας, εἶνε ἔργα ὑπερτάτης τέχνης.

Τὰ θαυμαστά αὐτὰ σχέδια, τὰ ἐγκρατῆ χρώματα ὡς τὰ τῶν τοιχογραφιῶν, ἡ συγκινητικὴ αὐτὴ ἱστορία τῆς Παναγίας, ὅλα αὐτὰ δὲν κάμνουν τὴν ψυχὴν ν' ἀνθίσῃ; Καὶ αὐτὸ τὸ ἀποτελεσμα δὲν ἠθέλησε νὰ ἐκφράσῃ ὁ καλλιτέχνης; Ὅλα τὰ ἐδάφη καὶ τὰ διαστήματα πληροῦνται μὲ ἀνθύλλια, τὰ ὁποία, ἐπὶ τοῦ καταπετάσματος, δὲν συνδέονται μὲ τίποτε—εἰμὴ μὲ τὴν ψυχὴν μας.

Καὶ μᾶς ἀνήκουν ἀπολειστικῶς! Οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Ἕλληνες—τοῦλάχιστον οὕτω φρονῶ—δὲν τὰ εἶχον αὐτὰ. Εἶνε ὑφασμένοι, πολύχρωμοι κόκκοι ἀπὸ τὴν κόκκινον τοῦ παρελθόντος μας! Καὶ εἶνε τοιχογραφίαι τῶν primitifs ζωγράφων καὶ εἰκόνες ἰαπωνικαί, καὶ σινικὰ ἀγγεῖα τῶν πάντων ἔσχον προαίσθησιν.

Ὅποια πολυτέλεια καὶ ὁποία σαρφοσύνη ἐν τῇ πολυτελείᾳ!

Φαιάγγυρον, ἐξαιρόμενον διὰ κωανοῦ, δι' ἐρυθροῦ, τὸ καταπέτασμα συμφωνεῖ ἐν τούτοις μὲ τὸν λίθον ἔχει τὸ χρῶμα τοῦ θυμιάματος.

Καὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ κανεὶς τὸ θέμα τῆς συνθέσεως διὰ νὰ κατανοῇ τὸ κάλλος αὐτῆς. Ἐνταῦθα, τὸ Μέτρον βασιλεύει, εἶνε τὸ κράτος του, εἶνε ὁ θρόνος του. Ἀλλὰ καὶ τὰ θέματα ἐπίσης, ἀφ' ἑαυτῶν, προσκομίζουσιν στοιχεῖον ὀρειότητος, τὸ ὁποῖον θαυμαστῶς ἐμεταλλεύεται ὁ κεντήσας.

Ἰδοὺ ἡ παρουσίασις τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸν Συμεῶνα. Ὡ τῶν θαυμαστῶν πέπλων τῆς Παναγίας! Ἰδοὺ τὸ προσκόνημα τῶν Μάγων πόσῳ ἐκτυποῖ—ἐκφρασίς τοῦ μεγαλείου—αἱ βασιλικαὶ αὐταὶ μορφαί! Ἰδοὺ ἡ φυγὴ εἰς Αἴγυπτον, καθ' ἣν ἡ ἐπὶ τοῦ ὄνου Παναγία συνοδεύεται ἀπὸ ἀγγέλους χαρλεντας ὄσφ καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ Μπουτι-

τοῦ. Ἰδοὺ ἡ σφαγὴ τῶν Ἀδῶων... Καὶ αἱ συνθέσεις αὐταὶ διαιροῦνται καὶ κατανέμονται σύμφωνα μὲ τὸν ὄνυμὸν τῆς πομπηϊανῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ἐχει τις τὴν αἰσθησίν ὅτι ἀναφυλλίζει Μέγα Ὁρολόγιον, λαμπρότητος ἀπαραμίλλου. Εἰκόνες δλόσωμοι συμπληροῦσι τὰς Stanzas αὐτὰς ἐνὸς δευτέρου Βατικανοῦ. Ἐπαναβλέπω τὴν εἰκόνα τοῦ προφήτου ὀμιλοῦντος πρὸς τὰ πλήθη βεβαίῳ, εὐαγγελίζεται...

Ἡδύτατον φαῖδὸν ἐναρμονίζει ὅλα αὐτὰ τὰ καταπετάσματα. Εἰς τὴν μακρὰν διαμονὴν των ἐν τῇ καθεδρικῇ ταύτῃ ἐκκλησίᾳ, τὴν ὁποίαν φωτίζουν, ὀφελούν τὴν ἀπόχρωσιν αὐτῶν τῶν αἰῶνων. Τὸ νῆμα αὐτὸ εἶνε ὀρθόκων τοῦ λίθου. Καὶ εἶνε συναρτάται τοῦ αὐτοῦ ἔργου, ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἔθεσαν ἐνταῦθα λίθον ἐπὶ λίθου καὶ βελονίαν ἐπὶ βελονιάς. Τὸ ὕφασμα καὶ τὸ δρυκτὸν συναντῶνται, ἐνοῦνται, παρατείνουσιν ἀλλήλα, ἐμπλεα ἔρωτος τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΠΟΝΤΕΝ

*

ΒΑΣΙΛΕΥΣ - ΗΡΩΣ

Ἀπὸ δλοὺς τοὺς ἥρωας τοῦ τρωστίου τούτου πολέμου, οἱ ὅποιοι θὰ ἐπιζήσουν εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τῶν ἀγνοτάτων, εἰς ἀπὸ ἐκείνους τοῦ ποτὲ δὲν θὰ ἠξεύρωμεν πῶς ἀρκετὰ ν' ἀγαπήσωμεν, θὰ εἶνε ἀναμφιβόλως ὁ νεαρὸς καὶ μέγας Βασιλεὺς τῆς μικρᾶς μου πατρίδος. Ὑπῆρξεν ἀληθῶς, κατὰ τὴν κρισίμον ὄραν, ὁ ἀνθρώπος τῆς Θεῖας Προνοίας, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον προσεδόκων αἱ καρδίαι πάσαι. Κατόρθωσε νὰ ἐνοσκόνη εἰς αἰφνιδίαν ὄρειότητᾴ τὴν μυχίαν θέλησιν τοῦ λαοῦ του. Ὑπῆρξεν ὄστος, ἀφῆνης, ὄλον τὸ Βέλγιον, ἀποκαλυπτόμενον εἰς ἑαυτὸ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Ἔσχε τὴν θαυμαστὴν αὐτὴν τύχην νὰ λάβῃ καὶ νὰ δώσῃ συνείδησιν ἐν τῇ τραγικωτέρῃ καὶ ταραχωδετέρῃ στιγμῇ, καθ' ἣν αἱ ἀρισταὶ τῶν συνειδήσεων ἀποβάλλουν τὴν εὐστάθειάν των.

Ἐπραξεν ὅ,τι ἔπρεπε νὰ πράξῃ, ὅ,τι ὄλοι, εἰς τὴν θέσιν του, θὰ ἐπραττον καὶ ἂν ὄλοι πάσχουν ὅ,τι οὐδεὶς λαὸς ἔπαθεν ἀπὸ τῶν ἀγρίων ἐπιδρομῶν τῶν πρώτων αἰῶνων, ἠξεύρουν ὅτι πάσχει περισσότερον ὄλων αὐτῶν, διότι εἰς αὐτὸν καταλήγουν ἐπηρησμένοι ὄλοι αἱ ὀδύνη των, αὐτὸς ἔχει τὸν ἀντίκτυπόν των. Δὲν διέρχεται κεν ἀπὸ τὸν νοῦν των ἡ ἰδέα, ὅτι ἠδύνατό τις νὰ πράξῃ ἄλλως, ὅτι ἠδύνατο νὰ τοὺς σώσῃ θυσιάζων τὴν τιμὴν. Δὲν διακρίνουν ποσῶς μεταξὺ καθήκοντος καὶ εἰσαρμένης. Τὸ καθήκον αὐτό, μεθ' ὄλων τῶν φοβερῶν συνεπειῶν του, φαίνεται εἰς αὐτοὺς ἀναπόφευκτον, ὄσφ καὶ δυνάμει τῆς φύσεως, καθ' ἣς οὐδεὶς σκέπτεται ν' ἀντιπα-

λαση, επί τοσούτον είνε άκατανίκητος. Ίδου παράδειγμα ήρωϊσμού ήμαδινοῦ, άνωμόμου, άρελοῦς και σχεδόν άσυναισθήτου, ό όποιος είνε εφάμιλλος και ένλοτε και ύπέρτερος παντός ό,τι ύψηλότερον έσομεν έν τῷ θρύλω και έν τῇ ιστορία, διότι από τῆς έποχῆς τῶν μεγάλων μαρτύρων οἱ δειεῖς έθανε περισσότερο άπλά δια μία άπλήν ιδέα. "Άλλως τε, αν έν μέσῳ τῶν άγωνιῶν, έν αἰς παλαιομεν, ήτο έπιτετραμμένον να άμιλήση τις περι άλλου τινός ή περι πενθῶν και θρήνων, δά εύρισκε λαμπράν παρηγορίαν εις τό

θέαμα τοῦ άπροσοκῆτου ήρωϊσμοῦ, ό όποιος, αἰφνιδίως, πανιαχόθεν μάς περιβάλλει. Δυνάμεθα να ίσχυρισθώμεν ότι έν οἰδεμιᾷ έποχῇ, άφ' ής ύφίσταται μνήμη άνθρώπου, δέν έδυσίασαν άνθρωποι τήν ζωήν των μετά τοσαύτης ζέσεως, τοσαύτης αυταπαρηήσεως, τοιούτου ένθουσιασμοῦ, και ότι αἱ άθάνατοι άρεταί, αἱ όποιαι μέχρι σημερον εξήγειρον και έσωσαν τοῦς προσκόπους τῆς ανθρωπότητος, δέν έσχον ποτε περισσότεράν όρμήν, γεσότητα, δύναμιν και αἴγλην.

(Μετάρρ. Χ. ΔΑΡΑΛΕΗ)

ΜΑΥΡ. ΜΑΙΤΕΡΑΓΚ

ΘΡΥΨΑΛΑ

* Μελαγχολικότερον πρῶγμα δέν γνωρίζω από τόν πένθιμον ήχον μερικῶν ρολογιῶν. Δέν σοῦ αναγγέλλουν μόνον πῶς ή ζωή σου φεύγει, αλλά σε μοιρολογούν κι' όλας.

* Υπάρχουν κάτι μελωδία που άρχίζουν σοβαρά, άργά και θλιβερά και ξαφνα μεταστύτουν εις τήν εύθυμοτάτην γοργότητα. Θέλουν ίσως να σε κάμουν να αισθανθῆς και να πῆς μέσα σου: «Ψεύτικος είνε ό κόσμος, ας τό ριζώμε στο γλέντι λοιπόν». Άντι τούτου όμως σοῦ γεννοῦν τήν ένοχλητικῆν έντύπωσιν, σαν να άμιλοῦσες με ένα φρονιμώτατον άνθρακον που ξαφνα έτελλάθη.

* Ό λόγος που δέν μάς άρέσει τό μπλέ και τό πράσινο μαζί, είνε διότι τά βλέπομε διαρκῶς δλόγουρά μας συγχρόνως.

* Από τήν τρύπα που άνοίγει μία καταστροφή, φυτρῶνει πάντοτε και κάποια έλπίς.

* Όταν έπιστρέφω από κηδείαν αισθάνομαι θερμότεραν τήν φλόγα τῆς ζωῆς μετά τήν ψυχρολουσίαν κάποιας άποτυχίας αισθάνομαι ίσχυροτέραν τήν αυτοπεποίθησιν, και όταν τελειώνουν τά χρήματα μου έρχεται ή όρεξις τῆς σπατάλης.

* Αν θέλης να ζῆσης εύτυχῆς, να πιστεύης ότι ό ούρανός έδημοουργήθη δια να σε φωτίξη και ή γῆ δια να σε τρέψη. Διά τά πύθ βαθειά μη σκοτίζεσαι.

* Δέν μάς φθάνουν αἱ διαρκεῖς συγκινήσεις, αλλά τάς έπουξάνομεν και με τάς άναμνήσεις μας. Άπαράλλακτα συμβαίνει εις τήν άμμουδιά, που φεύγει τό ένα κύμα και έως να ξανάλθη τό άλλο, ή άμμος εις τό μεταξῦ άναδακρῖζει.

* Τό κούρντισμα τῶν όργάνων μάς όρχήστρας—με δσα και να λένε—καμμιά φορά είνε προσιμότερον από τήν συμφωνίαν που εκτελείται εύθῦς κατόπιν. Τό πρῶτον σοῦ γεννᾷ τό συναίσθημα τῆς προσδοκίας μιάς άπολαύσεως, τήν όποιαν σοῦ καταστρέφει ή εκτέλεσις.

* Η επιφάνεια τῆς θαλάσσης άπαστράπτει γαληνιαία και άφροντίδατος. Ένα βαρκάκι προχωρεῖ σιγά-σιγά. Μέσα σ' αὐτό μία εύτυχῆς ύπαρξις ρεμβάζει. *Όλίγον παρακάτω από τό άβρόν σας κάτωμα, Κυρία μου, δλόκληρος κόσμος άλληλοτρῶγεται».

* Μεγάλος είνε ό εμπαιγμός τῆς φύσεως, όταν διδή επιβάλλουσιν φωνήν σε άνθρακον που λέγει διαρκῶς άνοησίες.

* Όσοι άποστρέφονται τά θεωρίας και άγαποῦν τά πρακτικά συμπεράσματα, όμοιάζουν με αὐτοῦς που πίνουν τό καταπάτι του καφέ των.

* Θέλεις να μάθης ποιοι ήσαν οι πατρικοί σου φίλοι, τοῦς όποιους δέν έγνωρίσες; Να διαδώσης ότι σοῦ έπεσε τό λαχείον.

Α. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΣΙΛΟΥΕΤΤΑΙ

M. K.

Ο μόνος ίσως Αθηναίος που δικαιούται να είναι παχὺς κατά τὰς πονηράς αὐτὰς ἡμέρας, όπου όλα τὰ τροφίμα ἠῤῥησαν γόνος ἀρχαίας ἀθηναϊκῆς οἰκογενείας εἶχε τὴν πλεονεξίαν νὰ κληρονομήσῃ ὄνομα καὶ κτῆμα, κτῆμα δὲ τὸ ὁποῖον παράγει ὅλα τοῦ κόσμου τ' ἀγαθὰ, μέλι ἀγριον, γάλα, βούτυρον, αὐγά, οἶνον ποῦ εὐφραίνει τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἄλλα πράγματα, ὅλα ὁμοῦ ἐν ἑκατομμύριον.

Αὐτὸ δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ τραγουδῇ με πολλὴν χάριν θαυμασίας γαλλικᾶς ῥομάνς καὶ τραγουδία τῶν παρισινῶν καμπιρέ. Εἰς τὴν ἀλυσσίδα του, μετριό-

φρονα ἀλυσσίδαν δημοσίου ὑπαλλήλου, κρέματα πλήθος μπρελόκ, ἀνάμνησις τίς οἶδεν ὁποῖων καὶ ὁπόσων διαβατικῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν μετῶν γαλλικῶν τραγουδιῶν τὸ λίκνισμα καὶ ἐτράφησαν μετῆς Παλλήνης τὸ γάλα.

Καλὸς ἄνθρωπος. Φέρει με ἀρμονίαν τὸ πάχος του, με ἀδιαφορίαν τὸ ἑκατομμύριόν του καὶ με εὐχαρίστησιν τὴν ἐλευθέραν ζωὴν. Κάποτε, ὅταν τὸν ἠρώτησα πῶς δὲν τὸν εἴλκυσε ἀκόμη ὁ Ὑμέβαιος, μοῦ ἀπήντησεν:

— Εἶμαι... νέος.
— Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἡ Παλλήνη παράγει καὶ καλαμπούρια.

ΑΤΦΙΣ

VILLIERS DE L'ISLE ADAM

* * * Ό Βιλλιέ ντὲ Λιλ'Αδάμ, μέγας ῥομαντικός τῆς ἐποχῆς του, ἔλεγε: Εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ὑπάρχουν δύο εἰδῶν ἄνθρωποι, ῥομαντικοὶ καὶ βλάκες.

* * * Καθισμένος κάποτε εἰς τὴν ταράτσαν ἐνὸς καφενεῖου ἀνειροπόλει κυτιάζων τὸν οὐρανόν. Κάποιος ποιητῆς ἐπέγρασε καὶ τὸν ἤγγισεν εἰς τὸν ὄμιον:

— Αἰωνίως λοιπόν, Βιλλιέ, αἰωνίως; . . .
Καὶ με χειρονομίαν προχωροῦσαν πρὸς τὰ ὄρη, ἐσυμβόλισεν ὁ ἔξνος τὸν ῥομαντικὸν ποιητὴν, τοῦ ὁποῖου ἡ σκέψις ἐταξείδενε διαρκῶς εἰς τὰ σύννεφα.

— Καὶ σὺ, τοῦ εἶπεν ὁ Βιλλιέ, αἰωνίως λοιπόν, αἰωνίως;
Καὶ ἔκαμε τὴν ἰδίαν χειρονομίαν πλησιάζων μετὸ χερί του τὴν γῆν.

* * * Ἦτον ἀπὸ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι δημιουργοῦν τοῦς κοινωνικοῦς ὄρους, καὶ ὄχι ἀπὸ αὐτοῦς ποῦ τοῦς ὑφίστανται, ἔγραψε χαρακτηρίζων ἓνα ἠρώα του.

* * * Κάποια Κυρία τὸν ἠρώτησε:
— Σεῖς, ὁ ὁποῖος ἐγνωρίσατε τόσον τὸν Βάγνερ, τὸν εὐρήκατε εὐχάριστον εἰς τὴν συνομιλίαν του;

— Ό Βεζούβιος εἶνε εὐχάριστος εἰς τὴν συνομιλίαν του; . . ἀπήντησεν ὁ Βιλλιέ.

* * * Ό Βιλλιέ ἀρχίζει τὴν Βιργινίαν καὶ τὸν Παδλον.

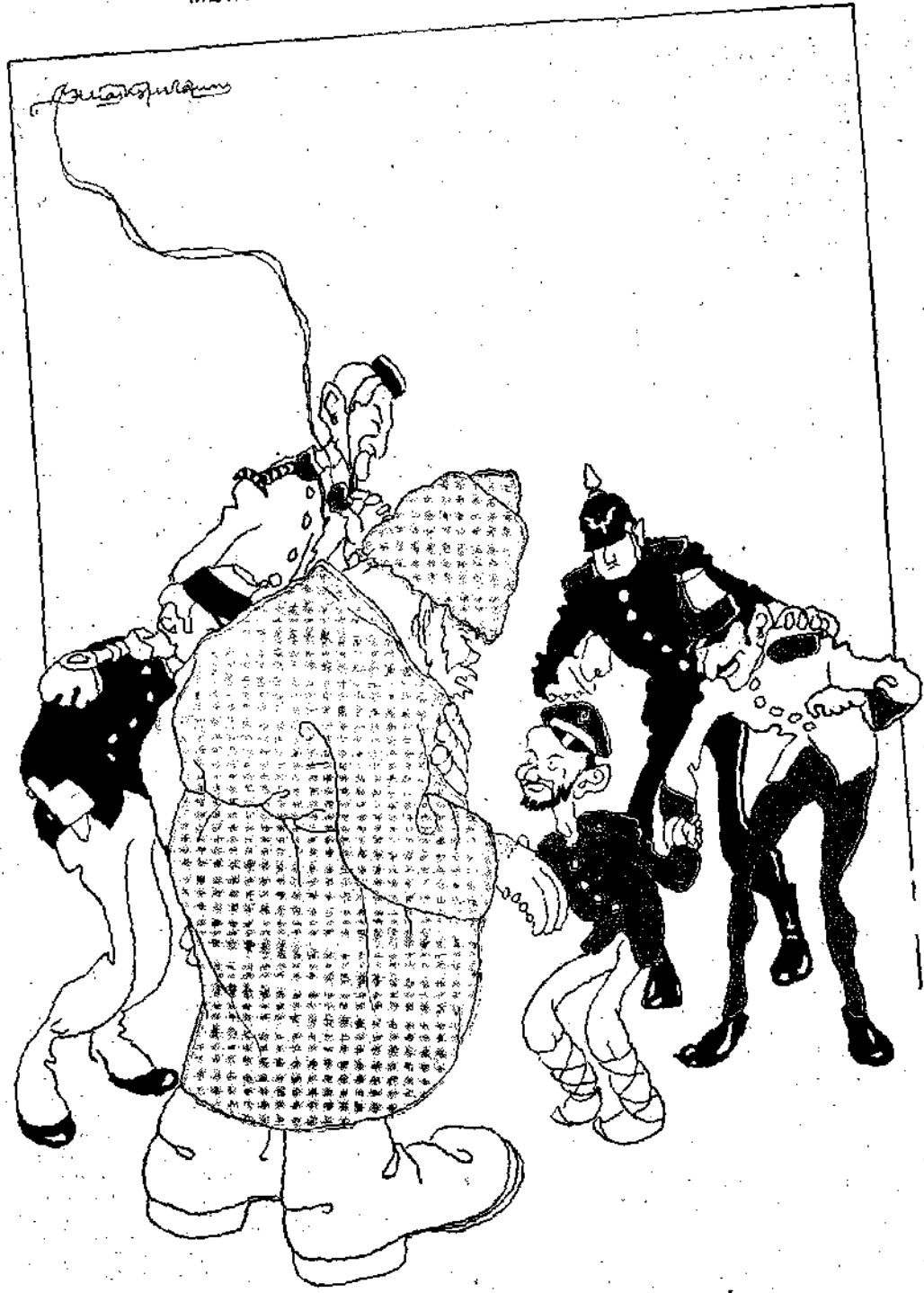
— Ἀκούσατέ τον πῶς μάς ὀδηγεῖ: «Εἰς τὸ σχολεῖον. Τὰ κάγκελα τοῦ παλαιοῦ περιβολιοῦ μακρονδὸν ὀρολόγι κτυπᾷ δέκα, βράδυ. Εἶνε μία φωτεινὴ νύκτα τοῦ Ἀπριλίου, γαλάζια, σιωπηλῆ. Τὰ ἄστρα νομίζεις πῶς εἶνε ἄσημενα. Ἦσαν κάματα ἀνέμου ἐπέρασαν ἐπάνω ἀπὸ τὰ νέα τριαντάφυλλα. Τὰ φύλλα φρίσσουν, τὸ νερὸ πίπτει χιονισμένο εἰς τὸ συντριβάνι, ἐκεῖ μακρὰ εἰς τὴν ἄκρη τοῦ διαδρόμου τῶν ἀκακιδῶν. Μέσα εἰς τὴν μεγάλην σιωπῇ, τὸ ἀηδόνι, — ψυχὴ τῆς νύκτας — στέλλει βροχὴν ἀπὸ μαγικῆς νότας εἰς τὰ λουλούδια».

* * * Ἐκτός ἀπὸ τὴν σκέψιν, ἔλεγε, ὅλα τὰ ἄλλα εἶνε ἀπάτη εἰς αὐτὸν τὸν κάτω κόσμον.

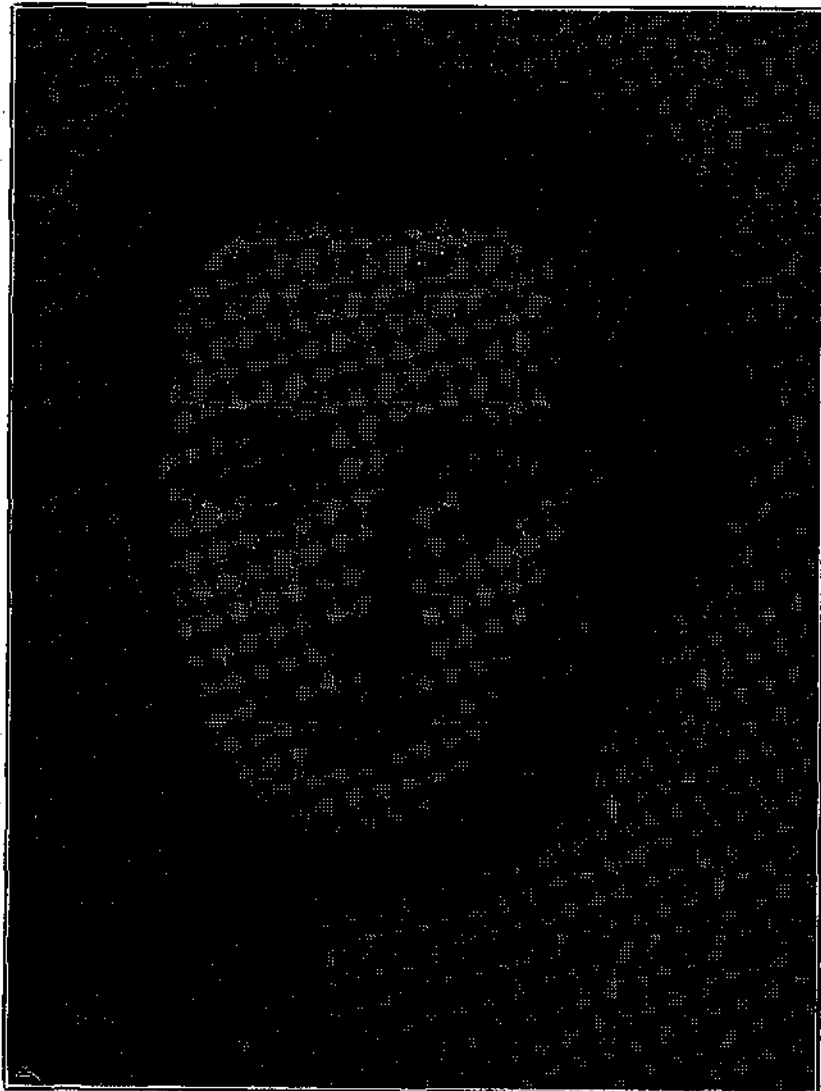
ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΕΩΣ

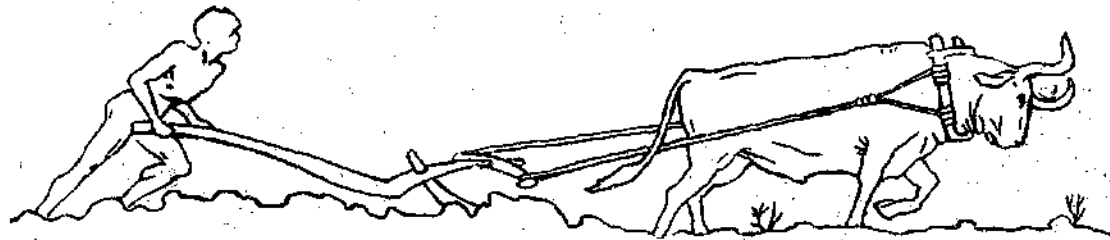

Μη γνώτω η δεξιά σου τί ποιεῖ η ἀριστερά.

QUENTIN DE LA TOUR
ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ ΑΓΝΩΣΤΟΥ

(ΣΥΛΛΟΓΗ JACQUES DUCRET)

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΝ

ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΑ

Βλέπετε τὸ ἄμαξι αὐτό, ποῦ τρέχει ὡσάν οἱ ἐπιβάται του βιάζονται νὰ προφθάσουν σιδηρόδρομον; Καὶ ὅμως ἡ κυρία καὶ οἱ τρεῖς κύριοι, ποῦ μεταφέρει, δὲν εἶναι ταξιδιώται ἄς κρατοῦν βολίτσες καὶ δέματα. Ἀπλοῦστα, ἓνας ἀπ' αὐτοὺς ὑποτίθεται ὅτι ἔφαγε, πρὸ δύο λεπτῶν, τρομερὸν μπάτσον ἀπὸ τὴν γυναῖκά του καὶ σπεύδει τώρα ν' ἀπαθανάτισῃ τὸν θυμὸν του καὶ τὰς συνεισίας τοῦ θυμοῦ εἰς ταινίαν κινήματογράφου, μὲ τὴν ὁποίαν ἕως διασκεδάσετε, προσεχῶς, κάποιαν ὥραν ἀπογευματινῆς πλῆξεως ἢ βραδυνῆς μοναξιάς.

*

Κατὰ τὰς ὁδηγίας, τὰς ὁποίας ἔχει, ὁ ραπισθεὶς σύζυγος σταματᾷ εἰς τὸ πλησιέστερον φαρμακεῖον, διὰ ν' ἀνακουφίσῃ τὴν... φλόγωσιν τῆς παρεΐας του! Ἐνῶ ἀπ' ἔξω μαζεύονται οἱ περίεργοι, εἰσέρχεται εἰς τὸ κατάστημα καὶ ἐγκαθίσταται, μὲ τὴν ἄδειαν τοῦ φαρμακοποιοῦ, εἰς τὴν ἔδραν τοῦ παρασκευαστοῦ ἓνας ἀπὸ τοὺς ἄλλους «ἥρωας» τοῦ ἔργου. Μόλις καταπλεῖ ὁ μπαταισθεὶς, ὁ δὴθεν παρασκευαστὴς ξεκαρδίζεται στὰ γέλια. Ἀλλὰ ἓνα χαστούκι τοῦ προσελθόντος νὰ ζητήσῃ ἀνακούφισιν τὸν σφενδονίζει κατεπάνω εἰς τὴν βαζαρίαν τοῦ φαρμακείου. Μπουκάλια, μπουκαλάκια, βαζάκια, κουτιά πέφτουν καὶ χάνονται. Πρῶτον ἐπεισόδιον τῆς κωμικῆς ταινίας. Ἡ μηχανὴ τὸ παρακολουθεῖ εἰς τὴν στιγμὴν, ποῦ οἱ καθ' ὑπόθεσιν συμπλακέντες ἀνταλλάσσουν κόρτες διὰ προσεχῆ μονομαχίαν, ἐνῶ οἱ συμπυκνωθέντες, ἀπ' ἔξω, χαῖροι ἀδημονοῦν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντιλαμβάνονται περὶ τίνος πρόκειται.

*

Ἄλλ' ἡ ἄμαξα ἐξεκίνησε πάλιν, διὰ τὸ δευτέρου ἐπεισόδιον. Ἐμπρὸς εἰς μίαν βρύσιν συνοικιακὴν ὁ μπαταισθεὶς σταματᾷ, τάχα διὰ νὰ δροσίση τὸ φλογισμένο του μάγουλο. Ἐνῶ ὅμως σκυμμένως καταβρέχεται, ἓνας κύριος μὲ τὴν κυρίαν, ἀπὸ τὴν συνοδείαν, ζευγάρι νομιμοποιούμενον χάριν τῆς ἐπιτυχίας τῆς

σκηνῆς, περῶν καὶ ξεκαρδίζεται. Νέος κωνῆς, χαστούκι, μπαλλίετα. Καὶ συνέχεια τῆς κούρσας.

Τὰ ἐπεισόδια ἐξακολουθοῦν ἀλλεπάλληλα εἰς ἓνα κεντρικὸν καφενεῖον, ἓνα δημόσιον κήπον, τρεῖς πλατείας, δέκα δρόμους. Καὶ μίαν ὥραν ἀργότερον, ὅλοι αὐτοὶ οἱ ὑποτιθέμενοι ἀντίπαλοι συναντῶνται εἰς ἔξοχικὸν περιβόλι διὰ νὰ λύσουν τὰς διαφορὰς των.

Τί θὰ κάμῃ τώρα ὁ ραπισθεὶς σύζυγος; Ὅλοι οἱ ὑποστάντες τὰς συνεισίας τῆς ὁργῆς του εἶναι συγκεντρωμένοι ἐκεῖ, σοβαροὶ, ἀμίλητοι, μὲ τοὺς μάρτυρας, τοὺς λατροὺς καὶ τὰ ὄπλα των. Αὐτὸς ἀπεναντίας ἐρχεται, ὅπως τὸν παρακολοθησάμεν εἰς τὰς προηγουμένας σκηνὰς: περιωσότερον μάλιστα θυμωμένος, σκονισμένος καὶ πνευστιῶν. Δὲν τὸν ἀκολουθεῖ κανεὶς αὐτὸν οὔτε ὄπλα κρατεῖ. Φαίνεται μάλιστα ὡς νὰ εὐρέθη τυχαίως ἐκεῖ, μὴ γνωρίζων κἀν περὶ τίνος πρόκειται. Καὶ ὅταν τοῦ τὸ ὑπενθυμίζουν, διὰν τοῦ ζητοῦν ἱκανοποιήσῃ, ἀποκρούει ὅλα τὰ προτεινόμενα ὄπλα, ὅλας τὰς προβαλλόμενας λύσεις. Οἱ ἀντίπαλοι ἐπιμένουν ὁμοῦ καὶ παρατάσσονται ἀπέναντι τοῦ ἀπειλητικοῦ. Καὶ τότε, ἐν ἀγανακτήσει, ὁ ἥρωας μας τοὺς γκρεμίζει ὅλους κάτω, μὲ μίαν συνοπτικὴν ξανάστραφην. Καθὼς μάλιστα πέφτουν τὰ θύματά του, σχηματίζεται τὸ πλῆθος ἀπροσδόκητον συμπλεγμα κεφαλιῶν, χειρῶν, ποδιῶν, μαστουριῶν, καπέλλων καὶ ὀπλων.

Ἡ κωμῶδιὰ ἐτελείωσεν, ἀφοῦ κατέλαβε διακόσια περίπου μέτρα ταινίας, δηλαδή 10.400 φωτογραφίας τῶν 18x24 χιλιοστομέτρων.

Ὅταν, μεθαύριον, ἐκτυλιχθῇ, εἰς διάστημα ὀλίγων λεπτῶν, πρὸ τῶν θεατῶν τῆς βραδυᾶς, ἐλάχιστοι θὰ ὑποπτεύονται κατὰ ποίαν μέθοδον συνετελέσθη ὅλη αὐτὴ ἡ κωμῶδιὰ, ἢ σειρά μᾶλλον αὐτῆ τῶν τεχνασμάτων τοῦ κινήματογράφου. Μήπως ὅμως ἀνάλογοι ἀπάται δὲν σκαρώνονται καὶ εἰς τὸ θεάτρον; Καὶ πόσο ἀρὰ γε ἀπὸ τοὺς παρακολοθούοντας θύελλαν, κατὰ τὴν διάρκειαν μελοδράματος τοῦ παλαιοῦ καλοῦ καιροῦ, φαντάζονται ὅτι ὡς χαλαρὴ χρησιμεύουν ἐκατὸν δράμα μιλιέλια;

P. Π.

ΜΠΗΚΕ Ο ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ

Μπήκε ὁ Δεκέμβριος, στὰ βουνὰ χιονίζει,
ὁ βορριάς παγώνει πέτρες καὶ νερὸ,
μεσ' στὴν κάμαρά μας ἡ φωτιά σφυρίζει,
παίρνω τὸ κλειδί της, τρέχω νὰ σὲ βρῶ.

Μοναχὴ σὲ βρίσκω, στὸ ἄσπρο σου τὸ σᾶλι,
κόκκινη μυτούλα, δρόξανθα μαλλιά,
μέσα στὸ χειμῶνα, στὴν ἀνεμοζάλη
παίρνω ἀθιμισμένα δύο σου φιλιὰ.

Κάτ' ἐδῶ κοντὰ μου, κί' ὡς φουστὴ τᾶγερ
κί' ὁ βορριάς ἀπ' ἔξω ἄς φουσημανῇ,
δίπλα ἐδῶ στὸ τζάκι—δόσε μου τὸ χέρι—
κί' ἄς κρυφτοῦμ' ὡς νᾶρθῃ ἀνοιξὺς ξανά.

ΠΑΡΑΦΡΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Επί πολὺ ἡ πολιτικὴ τοῦ Γουλιέλμου Β' ἐθεωρήθη ὡς οὐτοπικὴ. Ἡ προσπάθειά του ὅπως παραστή ὡς προστάτης τοῦ Ἰσλάμ, ἡ προπαγάνδα του κατὰ τοῦ «κιτρίνου κινδύνου», ἡ ἀπόπειρα ὅπως πλήξῃ τὴν Ἀγγλίαν ἐν Ἰνδίας διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, ὅστις θὰ ἔφερε τὸ ἀνήσυχον ὄνειρόν του μέχρι τοῦ Περσικοῦ, πάντες οἱ συνδυασμοὶ οὗτοι, τόσον εὐρεῖς, τόσον γενικοί, τόσον ξένοι πρὸς τὰς συνήθεις διπλωματικὰς πράξεις, ἐξαρχατηρίζοντο ὡς ἀπαιήματα. Εἰς τὰς μάλλον ἐνδιαφερομένας Εὐρωπαϊκὰς πρωτευούσας, ἡ Αὐτοκρατορικὴ δραστηριότης προσκάλει μειδιάματα οὐκισμοῦ. Οὐδεὶς ἐπίστευεν ὅτι, εἰς δεδομένην στιγμήν, ἡ Γερμανία θὰ ἐπορεύετο πρακτικὰ ἐξ αὐτῆς ὠφελήματα, οὐδεὶς ἐπίδεικτο ἰδίως ὅτι θὰ κατώρθων νὰ κινήσῃ κατὰ τὰ συμφέροντά της τὸν Ἰσλαμισμὸν. Τὰ σήμερον συμβαλόντα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι δὲν ἦτο ὁ Κάιζερ ὁ πλανώμενος. Ὁ Μωαμεθανισμὸς, ἄμοιρος «γεωγραφικῆς συνεχείας», ἄμοιρος ἠθικῆς καὶ ἰδία γλωσσικῆς ἐνότητος, δὲν ἐκινήθη ὡς ὁμάς ἐνιαία, ὅπως ἐφραντάζετο ἴσως ὁ ἰδύων τὴν Γερμανικὴν πολιτικὴν. Ἀλλ' ἐκινήθη κατὰ τμήματα. Ἡ κἀθοδος τῆς Τουρκίας εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπῆρξεν ἀποφασιστικὸς πεσὸς διὰ τὸ παιγνίδιον τῶν δύο Γερμανικῶν Δυνάμεων, οὐχὶ διὰ τὰ ἄμεσα τῆς ἀποτελέσματα, ἀλλὰ διὰ τὸν εὐρὺν καὶ κρίσιμον ἀντιπερισπασμὸν, ὃν ἀποτελεῖ κατὰ τῆς Ἀγγλορωσικῆς δράσεως. Ἀνησυχτικαὶ ἐκρήξεις Μουσουλμανικοῦ φανατισμοῦ παρατηροῦνται καὶ ἀλλαγῶν. Ἡ ἐπίθεσις τῶν Σενούσι κατὰ τῆς μικρᾶς στρατιᾶς τοῦ Γάλλου στρατηγοῦ Λαρζῶ εἰς Ἀἴν Γκάλακα, αἱ ἀλλεπάλληλοι ἐξεγέρσεις, αἰτινες ἐσημειώθησαν ἐν Κυρηναϊκῇ καὶ ἐν Τριπολιτιδί κατὰ τῶν Ἰταλῶν, καθ' ὧν ἐξηγέρθησαν τὰ ἰθαγενῆ τάγματα, ἅτινα διέπραξαν τὸ λάθος νὰ ἐξο-

πλίσωσιν, ἀποκαλύπτουσιν ὅτι δὲν εἶνε ἀπίθανος ἡ εὐρυσσις τῆς Ἰσλαμικῆς ἐξεγέρσεως, ἢν ἐπιδιώκουσιν οἱ μυστηριώδεις τῆς ὁδοῦ τῶν Φιλυρῶν ἀπόστολοι. Τὴν αὐτὴν εὐρύτητα συλλήψεως καὶ τὴν αὐτὴν τόλμην ἐκτελέσεως ἐλέγχει καὶ ἡ Γερμανικὴ ἐν Σερβίᾳ ἐισβολῇ, μελετηθεῖσα καὶ ἀποφασισθεῖσα ἐν Βερολίῳ καὶ συντελουμένη διὰ Βαναρικῶν κυρίως συνταγμάτων ὑπὸ Γερμανῶν πρίγκιπα.

Τὸ στρατιωτικὸν τοῦτο ἐγχείρημα, ἀσχετὸς πρὸς τὰ ἐνδεχόμενα ἀποτελέσματά του, διὰ τῶν ὁρίζοντων οὐδ' ἀνοίγει, ἀποτελεῖ ἴσως τὸ πολιτικὸν ἀριστούργημα τοῦ Γερμανοῦ Αὐτοκράτορος.

*

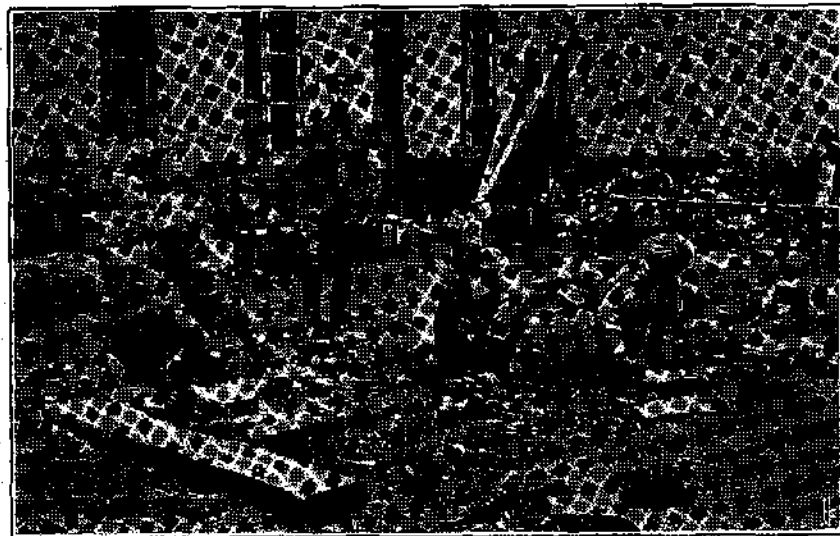
Κατενοήθη ἀπὸ πολλοῦ ἐν Βερολίῳ πόσον κρίσιμος ἠδύνατο ν' ἀποβῇ ἐπέμβασις νέου Βαλκανικοῦ συνασπισμοῦ εἰς τὸν πόλεμον. Ἡ Γερμανικὴ διπλωματία ἐπειράθη νὰ τὸν συγκροτήσῃ ὑπὸ τὴν αἰγίδα της. Ἐπετάχυνε τὰς ἐνεργείας της ταύτας ἡ τελευταία Ἰταλικὴ ἐνέργεια, ὅπως ἀποτελέσῃ ἐκ τῶν Βαλκανικῶν κρατῶν «σύνδεσμον οὐδετέρων», δυνάμενον νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν σύγκρουσιν; Δὲν εἶναι ἀπίθανον. Ἡ Ἰταλία, ἢς αἱ διαθέσεις πρὸς τοὺς συμμάχους τῆς χθὲς εἶναι ἀμφίβολοι, ἦτο ἐπικίνδυνος δι' αὐτοὺς ὡς διαιτήτρια τῆς καταστάσεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὰ Γερμανικὰ διαβήματα ἐν ταῖς Βαλκανικαῖς πρωτευούσαις δὲν ἐνδεδόθησαν. Ἐν Σόφίᾳ εὐρὸν τὸν δισταγμὸν. Ἐν Βουκουρεστίῳ τὴν λαϊκὴν ἐχθρότητα. Καὶ τότε διετάχθη ἡ Αὐστρογερμανικὴ πρὸς τὴν Νύσσαν προέλασις. Ἡ Αὐστρία ἀπεδείχθη ἀνίκανος ἐπιθετικῆς κατὰ τῆς Ρωσίας ἐνεργείας, ἰκανὴ μόνον παθητικῆς ἀντιστάσεως. Ἀπόσπασις δύο σωμάτων στρατοῦ, ἅτινα ἐνοήματα μετ' ἴσης Γερμανικῆς δυνάμεως θὰ συνέτριβον τὴν ἡρωικὴν χῶραν τῶν

Καραγεώργεβιτς, οὐδὲν θὰ ἐσημαίνε διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ μέτωπα. Ἡ δύναμις αὐτῆ, ἐκχειρίζουσα πρὸς τὴν καιροσκοπιῶσαν ἀλλὰ Γερμανόφιλον Βουλγαρίαν, θὰ τὴν παρέσυρεν εἰς τὴν πάλην καὶ ἄκουσαν, θὰ τὴν παρέσυρεν ἴσως καὶ τὴν «ἀδήλωτον» ἐπὶ Ρουμανίαν καὶ θὰ ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὴν Τουρκίαν διὰ τῆς Βουλγαρικῆς γῆς, ἐξασφαλίζουσα καὶ τὴν ὑποκτον Ἑλληνικὴν οὐδετερότητα. Κ' ἐνῶ ἡ πολιτικὴ τῆς Τριπλῆς Συνεννοήσεως, ἄτονος, ἐνδοιάζουσα, κατηναλίσκετο εἰς ἀκαρπία ἐν τῇ Βαλκανικῇ διαβήματι, αἱ Γερμανικαὶ φάλαγγες κατελάμβανον τὸ Βελιγράδιον καὶ διεχύνοντο πρὸς τὸ Κραγιούγεβατς.

Ἡ ραγδαία αὐτῆ ἐισβολὴ μετέβαλεν ἄρδην τὴν ἐν τοῖς Βαλκανίοις κατάστασιν. Ἡ Βουλγαρία ἤρξατο ν' ἀναδαρῇ καὶ νὰ ἐπιδεικνύη ἀνεπιφυλάκτους τάσεις πρὸς σύνταξιν μετὰ τῶν Γερμανικῶν Δυνάμεων. Βαθεῖαι ἀνησυχία ἐξεδηλώθησαν εἰς Ἀθήνας καὶ Βουκουρεστίον. Τὰ διαβήματα, εἰς ἃ προέβησαν εἰς τὰς πραιτευούσας ταύτας αἱ Δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως, ὅπως ἀποστείλωσιν εἰς βοήθειαν τῶν δοκιμαζομένων Σέρβων ἐπαρκῆ δύναμιν, δὲν κατέληξαν μέχρι τοῦδε εἰς θετικὰ ἀποτελέσματα. Ἦτο ἐπόμενον. Ἡ ψυχολογικὴ στιγμή, καθ' ἣν διεξήχθησαν, ἐξέλεγη κάκιστα. Ἡ Ἑλλάς, ἢς ὄλαι αἱ συμπάθειαι στρέφονται πρὸς τὴν Τριπλῆν Συνεννόησιν, δὲν ὑποχρεοῦται διὰ τῆς συνθήκης πρὸς τοὺς Σέρβους νὰ σπεύσῃ εἰς ἐπικουρίαν τῶν ἢ μόνον ἂν ἀπειληθῶσιν ὑπὸ Τουρκικῆς καὶ Βουλγαρι-

κῆς ἐπιθέσεως. Φαίνεται ὅτι ἡ Τριπλῆ Συνεννόησις, καὶ ἰδίᾳ ἡ Ἀγγλία, ἐρημνεύουσι τὸ πνεῦμα τῆς συνθήκης ἀπειρῶς εὐρύτερον. Φαίνεται ὅτι θεωροῦσι τὸ Casus foederis ὡς προβάλλον ἀναμφισβητήτως ἐκ τῆς Αὐστρογερμανικῆς προελάσεως, ἢτις ἄλλοιοὶ ἄρδην τὴν ἰσορροπίαν, ἢν ἐσκόπει νὰ περιφρουρήσῃ ἡ Ἑλληνοσερβορουμανικὴ συνεννόησις. Ἀλλ' οἱ διπλωμάται τῆς Συνεννοήσεως δὲν ἐδείχθησαν ψυχολόγοι δεινοί. Κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ κινδύνου, φυσικὸν εἶναι νὰ περιστέλλωνται αἱ ἐρμηνεῖαι τῶν συμβολαίων ἅτινα τὸν δημιουργοῦσιν, οὐχὶ νὰ ἐπεκτείνωνται. Ἡ στοιχειώδης σύνεσις ἀπαγορεύει εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ ὑπερβῇ τὸ γράμμα τῶν συμβάσεών της, μέχρις οὐ ἐπιτύχῃ ἀσφαλῆς ἐγγυήσεις ὅτι ὁ ἀγῶν της δὲν θὰ θέσῃ ἐν κινδύνῳ τὴν αὐθιπαρξίαν της. Πρὸς ἄρσιν τῶν νομιμοτάτων ἐνδοιασμῶν της, ἀπαιτεῖται ἡ ἐνοπλος τῆς Ρουμανίας ἐπέμβασις καὶ ἐξουδετέρωσις πιθανῆς Βουλγαρικῆς ἐπιθέσεως διὰ Ρωσικοῦ ἐπιτηρητικοῦ σώματος, ἢ ραγδαία εἰσδύσις τῶν Ρώσων ἐν Οὐγγαρίᾳ, ὡς κατὰ τὸ 1849, ὅτε ἡ κινδυνεύουσα Αὐστρία τοὺς ἐκάλεσε, μετὰ τὰς ἡτάς τοῦ Γκοδόλο, τοῦ Βαϊτςεν καὶ τοῦ Νάγκυ Σάρλο, ἵνα καταδαμάσωσι τοὺς θριαμβεύοντας Οὐγγρους τοῦ Γκέργκεϋ. Καὶ φαίνεται ὅτι οἱ Ρῶσοι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην στρέφουσι τὰς προσπάθειάς των. Ὑποκρινόμενοι τὴν ἐπιθετικὴν προσπάθειάν των πρὸς τὸ Γερμανικὸν μέτωπον, ὠθοῦσι μεγάλους δγκους στρατοῦ πρὸς τὴν Βουδαπέστην, ἢς οἱ κάτοικοι φεύγουσι πανικόβλητοι.

POLITICS

* Ο ΠΟΛΕΜΟΣ *

Στρατιῶται τῶν Ἰνδιῶν ἐτοιμάζον, εἰς πρόχειρα πολεμικὰ νοσοκομεία, τὰ μαγεῖα τῶν ἀρχαίων * * *

«Κλείσε το βρωμόστομά σου»! είπεν δ' Ωντλεϋ και δὲν ἠννόησεν οὔτε λέξιν ἀφ' ὧσα εἶπα. «Φθονεῖς τὸν Γέσσ, γιατί εἶνε καλλίτερος ἄνθρωπος ἀπὸ σένα»;

«Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Φρέντ, γι' αὐτόν, τὸ φαγητόν τοῦ ἦταν μισή μερίδα, ἢ ὅποια τὸν ἀφέλησε πολὺ. Κ' ἐξερνήσαμεν πάλιν.

Ἐν τούτοις τὸ φαγητόν εἶχε διὰ τὸν Φρέντ τόσον κακίας, ὅσον καὶ καλᾶς συνεπειᾶς, περιήλθε βαθμηδὸν εἰς ἓνα εἶδος παραφροσύνης κ' ἔχασε τὴν αὐτοκυριαρχίαν του. Ἦχος νὰ φλυαρή, μάλιστα ἐγινεν αὐθάδης κ' ἔκανε μεγάλα σχέδια μ' ἓνα μικρὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν εἰς τὸ λειβάδι. Θὰ ἐσταματοῦσεν ἐκεῖ ἓνα τραῖνο σιτηρῶν εἰς τὴν γραμμὴν, εἶπε, καὶ θὰ ἐσταματοῦσε κ' ἓνα φορτωμένον μοτόρ, τὸ ὅποσον ἐπρεπε νὰ ἐκαθαίμεν.

«Γιατί θὰ τὸ ἐκαθαίμεν»; ἠρώτησεν ἐρεθισμένος δ' Ωντλεϋ. Ἐπηκολούθησε γελοία συνομιλία γι' αὐτὸ τὸ μοτόρ. «Ἄν τοῦ βάλωμεν φωτιά, θὰ γίνῃ ἐκρηξίς», εἶπεν δ' Φρέντ, «πολλοὶ ἄνθρωποι θὰ τρέξουν καὶ θὰ τοὺς σκοτώσωμεν».

«Καὶ θὰ μᾶς πέσῃ πολὺ φαγητόν τότε», ἀπήντησεν δ' Ωντλεϋ σαρκαστικῶς. Καὶ πρὸς ἐμένα εἶπεν: «Αὐτὸς δ' ἄλλος πρέπει νὰ μᾶς ἀδειάσῃ τὴ γωνιά. Διαταράσσει τὴν συντροφιά μας. Προτοῦ νὰ μᾶς ἔρθῃ, ὅλα ἦταν εἰς τάξιν».

Ὁ Φρέντ ἀφ' οὗ εἶπε μερικὰς ἀνοησίας, ἐδυσθίθη πάλιν εἰς τὴν προσητηρινὴν του διλογίαν. Ἡμεῖς οἱ ἄλλοι ἐσιωποῦσαμεν καὶ ἐθαδίζαμεν γοργά, μονάχα δ' Ωντλεϋ δὲν ἔλειπε τὸ στόμα του.

«Καὶ τί θ' ἀπογίῃ»; μᾶς εἶπε πρὸς τὸ μεσημέρι.

«Μήπως τὸ ξέρω»; ἦταν ἡ ἀπάντησίς μου.

«Ὁχι, ὄχι, δὲν τὸ ξέρεις. Ἀλλὰ ἔχεις καὶ μὴ νὰ γυρίσῃς πίσω στὸ Ὁράντ Φλάτ; Καὶ τί θὰ ἔκανες ἐκεῖ»;

«Πρέπει νὰ προχωρήσωμεν κατ' εὐθείαν», εἶπεν δ' Γέσσ.

Βραδύτερον τὸ ἀπόγευμα ἐκαθίσαμεν κ' ἀναπαυθήκαμεν μίαν ὥραν.

Ὁ Ωντλεϋ παρετήρησε:

«Μὰ δὲν λὲς τίποτε, Φρέντ».

«Εἶσαι μιὰ μαϊμού», ἀπήντησεν δ' Φρέντ καὶ τὰ μάτια του ἀστράγαλ ἀπὸ θυμὸν.

Ὁ Ωντλεϋ ἐπειράχθη.

«Νὰ χαρῆς τὰ παπούτσια σου, ντιστεγκέ μου», εἶπε καὶ ἔδειξε τὰ ὑποδήματα τοῦ Φρέντ.

Ὁ Φρέντ εἰσώπησε κ' ἀνεσιτέναξεν. ἠννόησεν, διὸ δὲν εἶχε κανένα ἀπὸ μᾶς μὲ τὸ μέρος του. Ὅταν συνεχίσωμεν τὸν δρόμον μας, ἐπεχείρησεν δ' Φρέντ νὰ μᾶς κάμῃ τὸν σπονδαῖον κ' ἐσκυβεν ἔξωθεν εἰς τὴν γραμμὴν κ' εἴδισε μίαν πέτραν ἢ ἓνα σκυριασμένο καροῦλι καὶ τὸ ἐξήταξε προσεκτικὰ. Ἡμεῖς οἱ ἄλλοι ἐτρέχαμεν τότε πρὸς τὸ μέρος του καὶ ἀπογοητευόμεθα, διὰν ἐβλέπαμεν τὸ τί ἦταν. Ἀλλ' ὁ Φρέντ τὰ ἔκαμνεν ὅλα αὐτὰ διὰ νὰ ἐκνοῦσε μίαν σιγὴν τὴν προσοχήν μας.

Κ' ἐφθάσαμεν εἰς μίαν παλιὰν μπαράγκαν ἀνάμεσα εἰς τὸ λειβάδι. Θὰ εὐρίσκτο ἐκεῖ δίχως ἄλλο ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ κατεσκευάσαν τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν. Ἐμπήκαμεν μέσα καὶ ἐψάξαμεν, ἀλλ' ὁ ἀλήτης Φρέντ δὲν μᾶς ἀκολούθησεν.

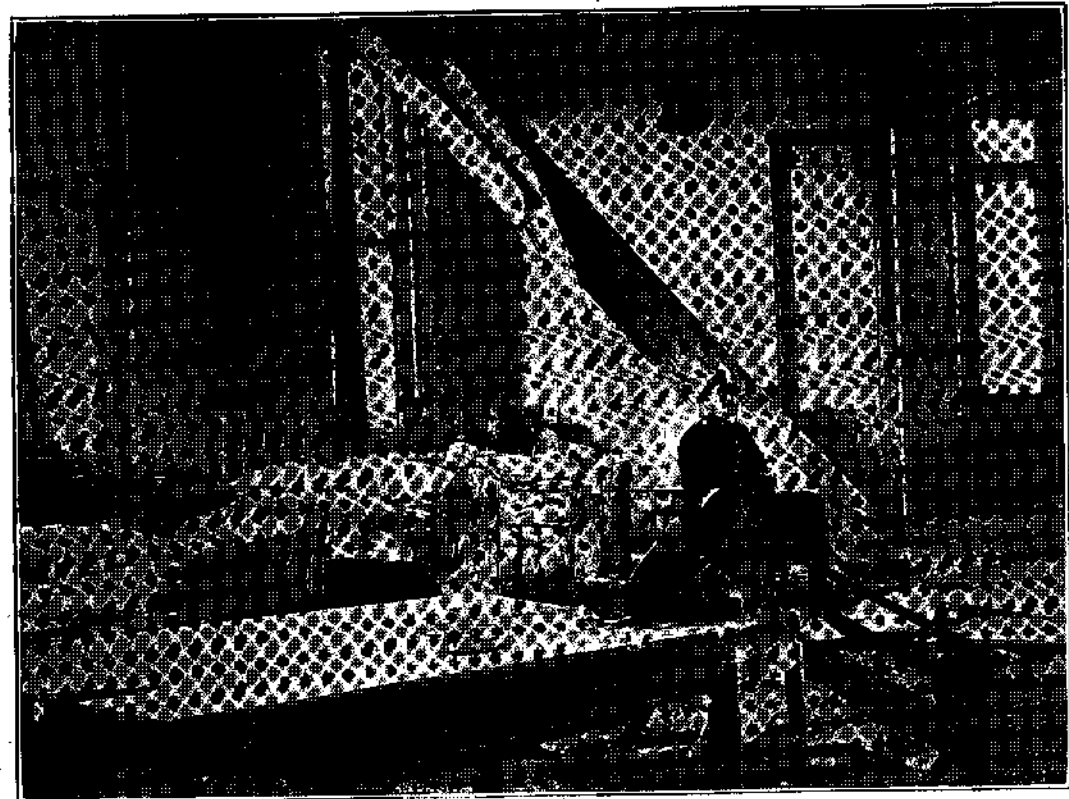
Ὁ Γέσσ κ' ὁ Ωντλεϋ ἄρχισαν, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἀλητῶν, νὰ σκαλιζοῦν τ' ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὄνοματός των εἰς τοὺς τοίχους. Ἐν τῷ μεταξὺν δ' Φρέντ ἐστέκετο ἔξω κ' ὁ Ωντλεϋ ἐπήγανεν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν εἰς τὴν κλειδαρότριπα τῆς πόρτας καὶ τὸν ἐκύτταζεν. Ὅταν ἀποσκάλοιε τ' ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὄνοματός του, ἐπήγε πάλιν κ' ἐκύνταζε.

«Τὴθαλε στὴ τρεχάλα»! ἐφώναξε δυνατὰ. «Τὸ σκυλί, μᾶς τῶσκασε. Θὰ ἔξερῃ βέβαια κάποιον καλὸ μέρος».

Καὶ οἱ τρεῖς μας ἐτρέξαμεν πίσω ἀπὸ τὸν φρυγάδα καὶ τὸν καταδιώξαμεν μονογυρίζοντες, ὡσὰν νὰ θέλαμε νὰ τὸν σκοτώσωμεν. Ὅταν εἶδεν, διὸ τὸν κατεδιώκαμεν, ἐστράφη μὲ μεγάλους κύκλους πρὸς τὸ λειβάδι ἀλλ' ἐπειδὴ ἡμεῖς εἴμεθα τρεῖς, δὲν ἠμπόρσε νὰ μᾶς διαφύγῃ ἀπὸ πονθενά. Ὁ Ωντλεϋ τὸν εἰτίναξε σὰν παιδί, διὰ τὸν ἔκασσε, κ' ἐξήτησε νὰ μάθῃ ἂν ἤξευρε κάποιον καλὸν μέρος.

«Δὲν ξέρω κανένα καλὸ μέρος», ἀπήντησεν δ' Φρέντ, «ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ μείνω μαζί σας. Εἰστε μοχθηροὶ τρελλοὶ. Παρακαλῶ, σκοτώστέ με. Δὲν με νοιάζει ὄλοον».

Τὰ ἐφτιάξαμεν κ' ἐξοκολογήσαμεν μαζί τὸν δρόμον μας. ἕως διου ἐσκοτεινίσαμεν ἡμεθα ἐξητημένοι καὶ γι' αὐτὸ ἐπέσαμε νὰ κοιμηθοῦμεν ἐνωρίς. Προτοῦ νὰ κοιμηθοῦμεν, ἐφιλονεικήσαμε μὲ τὸν ἀλήτην Γέσσ κ' ἡ φιλονεικία μας κατέληξεν εἰς τὸ νὰ μὲ κτυπήσῃ εἰς τὸ πρόσωπον, διότι τὸν εἶχα πῆ ἀγύρτην.

Τὸ Νοσοκομεῖον τῆς Λιέζ, εἰς τὸ Βέλγιον, κατεστράφη ὑπὸ τὸ πῦρ τῶν Γερμανικῶν πυροβόλων. Οἱ ἀσθενεῖς εἶδον τὸν οὐκιστότερον θάνατον ἐκάνω εἰς τὰ κρεβάτια των.

«Σωστά, τοῦ χρειάζεται ξύλο», εἶπεν δ' Ωντλεϋ, ἐνῶ ἐκύνταζε μὲ περιέργειαν τὰ συμβαίνοντα. Τέλος κατέφερα ἓνα κτύπημα κάτω ἀπὸ τὸ πηγυρῶνι τοῦ Γέσσ, ὥστε τὸν ἐρριξα χάμου, κ' αὐτὸ τοῦ ἔφθασε.

Τὴν νύχτα ἄκουσα τὸν Γέσσ ποῦ ἐσηκώθη κ' ἐπήγεν εἰς τὸ λειβάδι. Τὰ πανταλόνια του ἐχάραξαν τὴν καλυμμένην μὲ δροσοπάχνην χλόην. Κάτω θὰ σκαρώνῃ! ἐσκέφθη, κ' ἐπήγα σιγὰ στὸ σκοτάδι ἀπὸ πίσω του. Εἶχα προχωρήσει δέκα βήματα, διὰν παρετήρησα, διὸ ὁ Γέσσ ἦταν ἐκπλωμένος εἰς τὴν χλόην κ' ἔτριωγε κάτι, μάλιστα ἐνόμισα, διὸ ἐμύριζε κρέας πλησίον του. Εἶχε, λοιπὸν, ἀκόμη φαγητόν! ἐσκέφθη. Ἐγύρισσα σιγὰ εἰς τὴν θέαν μου κ' ἔκαμα τὸν κοιμισμένον. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἐπέστρεψε κ' ὁ Γέσσ καὶ ἐξηπλώθη.

Τὸ πρωτὶ ἀφηγήθη εἰς τὸν Ωντλεϋ τὸ τί ἐγνώριζα κ' ἐξήτησα νὰ μὲ ἐβοηθοῦσε νὰ ἐφαίνα τὸν Γέσσ. Ὁ Ωντλεϋ ἐφάνη ἀμέσως πρόθυμος καὶ κατώρθωσε νὰ πιάσῃ τὸν Γέσσ. Ἀπεδείχθη, διὸ ὁ Γέσσ εἶχεν εἰς τρία μέρη μέσα στὴν μπλούζα

του ψωμί, καὶ τὸ ψωμί ἦτο τρυπημένον καὶ εἰς τῆς τρύπες εὐρίσκτο κρέας. Αὐτὸ μᾶς ἔσωσεν, ἐμοιράσαμεν ὅλα μεταξὺ μας οἱ τέσσαρες κ' ὁ καθεὶς μας ἔλαβεν ὀλίγον φαγητόν. Ὅταν ἐφάγαμεν, ἐθαριστήσαμεν τὸν Γέσσ καὶ τὸν ἐλόγησαμεν, ἂν καὶ ἠθέλησε νὰ μᾶς ἐξαπατήσῃ. Καὶ τότε ὁ Γέσσ εἰς τὴν ἐντροπήν του ἤρχισεν νὰ σφύριξῃ καὶ ἠθέλει νὰ μᾶς διασκεδάσῃ μὲ τὸ σφύριγμα του. Κ' ἐσφύριζε σὰν καλλιτέχνης.

Ὑστερον ἐξακολογήσαμεν τὸν δρόμον μας. Μετὰ πορείαν μᾶς ὥρας εἶδαμεν ὀλίγα μικρὰ λευκὰ τετράπλευρα κ' ἀναπροβάλλον ἐμπρὸς μας.

Ἐχρειάσθη ἀκόμη ὀλίγη ὥρα ἕως διου νὰ τὰ φθάσωμεν ἦταν μίαν ἀγροικία μὲ οἰοφόρους ἀγρούς καὶ τεχνητὰς ἐγκαταστάσεις πηγῶν καὶ μὲ ὅλα. Προτοῦ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ οἰκοδόμημα, συναντήσαμεν μίαν γυναικα, ἓνα νεαρόν κορίτσι, τὸ ὅποσον ἐκάθητο εἰς τὴν ραπτικὴν μηχανὴν του καὶ ἔγραβεν. Ἦτο λαμπρὸν θέαμα δι' ἡμᾶς, οἱ ὅποιοι ἠρχόμεθα ἀπὸ τὰ λειβάδια καὶ χρόνον τώρα δὲν εἶχαμεν ἴδῃ καμμίαν γυναῖκα. Ἦτο νέα κ' ἐφοροῦσεν εἰς τὸ κεφάλι ἓνα

μεγάλο ψάθινο καπέλλο και κατένευσε, όταν έχαιρετίσαμεν. "Ο "Ωντλεϋ ήτο πού έμλλησε πρώτος μαζί της και την παρεκάλεσε να μās δώση να φάμε και να πιούμε λίγο.

Τò κορίτσι απήντησεν, ότι θά είχαμε όλα, όσα έπιθυμούσαμεν.

"Εφύγαμεν από τò "Οράνζ Φλάτ, γιατί τελείωσε τώρα ή συγκομιδή», είπεν δ "Ωντλεϋ.

Τότε δ Γέσς ήθέλησε να κάμη εντύπωσιν και να φανή ειλικρινής και είπεν :

"Όχι, τò έσκάσαμεν από τò "Οράνζ Φλάτ, γιατί δέν έκοιμούμεθα άρκετά. Αδτή είνε ή αλήθεια».

"Καλά!»! είπεν ή κόρη.

Και την έπλησίασαμεν όλοι κ' έστάθην με τò καπέλλο στο χέρι προδ αυτής και της έμιλησα. "Αλλά τò βραδείον όμως έπήγεν δ νέος μας συνάδελφος Φρέντ, διότι ήτο ξανθός Γερμανός κ' έκανε καλλίτερην φειούρα από όλους μας. Τόν παρεκάλεσε να την συνοδεύση στο σπίτι, εις την άγροικίαν, για να ζητήση φαγητόν εν τώ μεταξύ ήμεις οι άλλοι θά έπεδλέπαμεν τά άλογά της. Δέν ήτο κανείς άνδρας στο σπίτι, εις την άγροικίαν, είπε, και δέν έτολμούσε να μās έπαιωνε όλους μαζί, δια να μην έτρομάζε την μητέρα της.

"Ενώ έφυγαν ή κόρη κ' δ Φρέντ, εκάθισαμεν ήμεις οι τρεις, δ ένας καθύπιν του άλλου, προδ της ραπτικής μηχανής κ' άφήσαμεν τά άλογα να φύγουν.

Μετά όλίγην ώραν ήλθεν δ ιδιοκτήτης της άγροικίας. Είδε τò τί μπορούσαμε να έάνναμεν και προτοϋ να γυρίση τò κορίτσι με τò φαγητόν, μās έπήγεν δ πατέρας της ήμās τούς τέσσαρας αλήτας εις την εργασίαν του μέχρι του τέλους της συγκομιδής.

V

Την συγκομιδήν έτελειώσαμεν σε πέντε ήμέρας και τò άλώνισμα κατόπιν σε δύο έπήραμεν, λοιπόν, μισθόν για έπί τή ημέρα κ' ήμαστε πάλιν εντελώς ελεύθεροι. "Ο αλήτης Γέσς ήταν άμέσως έτοιμος ν' άφινε τόν τόπον. — όπως είχεν άφήσει προηγήτερα εκατόν μέρη άρκετά είχε διακόψει έπί τή ημέρα την άλητείαν του. Έτοιμάσθηκα να τόν άκολουθήσω αλλά τόν "Ωντλεϋ και τόν Φρέντ, τόν Γερμανόν, δέν ήθέλαμεν να τούς έπαιρναμε μαζί μας.

"Ενώ έδριοκόμεθα έξω εις την αλήν, και δ "Ωντλεϋ ήταν όλίγον μακρονά, είπε τότε δ ιδιοκτήτης, ότι θά μπορούσε να έχρηιάζετο ένα μίσην άκόμη δύο από μās δια τò θεγγωμα του φθινοπώρου. "Ο Γέσς ηγήθη να μείνη εκεί και έπροφασίσθη, ότι έπρεπε να έπήγαιεν αναγκαίως χωρίς βραδυπορίαν προς ανατολάς, και τότε έξε-

λέγημεν δ Γερμανός Φρέντ και εγώ να μείνωμεν εις την άγροικίαν. Κι' δ Φρέντ δέν ήθελε τίποτε καλλίτερον άπ' αυτό, έβγαλεν άμέσως την ζακέττα του κ' έπήγεν εις την εργασίαν.

"Ο Γέσς μου είπεν :

"Η συμφωνία μας ήταν να έπηγαίναμεν ήμεις οι δύο μαζί. Συνόδευσέ με τοδλάχιστον έως την πόλιν. "Εχομε, λοιπόν, κ' οι δύο μας πάλιν χρήματα και μπορούμε να κιντάξωμεν να βρούμε καλλίτερην θέσιν άπ' αυτήν εδώ».

Γι' αυτό είπα εις τόν ιδιοκτήτην, ότι θά έπέστρεφα αύριον κ' έφυγα με τόν Γέσς.

"Αφού έπορεύθημεν όλίγας ώρας κατά μήκος της σιδηροδρομικής γραμμής, έφθάσαμεν εις μίαν άγροικίαν, μετά τέσσαρας ώρας πάλιν εις μίαν άλλην. "Επειτα έφθάσαμεν εις την πόλιν "Ελιοι. Καθ' όδόν μου έξήγησεν δ Γέσς, ότι μερικόν άνθρώπων άνοίγει κομμάτι ή τόχη των άκριβώς διότι δέν κολλούν πολύν καιρόν εις μίαν μακρονήν άγροικίαν. "Εδώ, λοιπόν, βρίσκειται μπροστά μας μία κομώπολις ίσως θά έφθάναμεν δ' αυτήν πηγαίνοντας κατά μήκος της σιδηροδρομικής γραμμής.

"Θέλω να γυρίσω αύριον εις την άγροικίαν», είπα.

"Ξέρω πολύ καλά τò τί έβαλες στο κεφάλι σου», είπεν δ Γέσς. "Τò κορίτσι σου άρρεσε. "Αφησέ το ήσυχο τò κορίτσι, δ Φρέντ της άρέσει περισσότερο από σένα και έχει περισσότερας ελπίδας, γιατί φαίνεται νόστιμος».

"Εγώ βρίσκω σ' αλήθεια, ότι δ Φρέντ δέν έχει καμμιά άμορφιά», παρετήρησα.

"Ο Γέσς έσιώπησεν. "Αλλά μετά μίαν στιγμήν είπεν :

"Αλλά κ' δ Φρέντ δέν θά πάρη τò κορίτσι κ' όχι γιατί δέν είνε άμορφος».

"Όχι, έ», είπα και έχάρηκα. "Είσοι σωστός διάβολος σε τέτοια πράγματα, μπαίνεις μέσα σ' αυτά, Γέσς και δέν νομίζεις, λοιπόν, ότι θά την πάρη δ Φρέντ;»

"Ο γέρος δέν θά τò επέτρεπε. Τò τί πρέπει να κάμης. εν θέλεις να έλπίσης επιτυχίαν, θά σου τò πώ. Πρέπει να μείνης λίγο καιρό μακρονά και να ξαναγυρίσης με πολλά χρήματα στην τσέπη. Αδτός είνε δ μόνος τρόπος».

"Από τότε μου άναψεν δ καυμός ν' άποκτήσω πολλά χρήματα.

"Επήγαμε σε μιά ταβέρνα στην πόλι και διατάξαμεν να μās φέρουν να πιούμε. "Ημουννα τόσον όλίγον συνηθισμένος στα δυνατά ποτά, ώστε άμέσως μ' έπιασεν εθθύμια. "Αλλά δέν διήρκεσε πολύ αυτό όταν έμπηκαν στην ταβέρνα πλανόδιοι μονοικιοι κ' άρχισε να παίξη ή άρπα και τò βιολί, έμαζεθύθηκα πάλιν και κατάπινα μέσα

μου τούς στεναγμούς. "Εδοσα όλίγα λεπτά εις την γυναίκα που έπαιζε την άρπα. "Ο Γέσς μ' εκύταζεν έκπληκτος.

"Είσοι έρωτευμένος, αυτό είνε,» είπεν.

"Εγυρίσαμεν άσκοπα από τò ένα καπηλειό εις τò άλλο, γιατί δέν είχαμε κανένα άλλο μέρος να μείνωμεν. Και παντοϋ μās υπεδέχοντο καλά, γιατί έχόμαστε από την δύσιν και ή συμπεριφορά μας άφινε να ύπονοηθή, ότι είχαμε πολλά χρήματα. Είς ένα από τά καπηλειά συναντήσαμεν και τόν "Ωντλεϋ, δ όποιος ήταν γερά πια μεθυμένος και μās υπεδέχθη με τόν σονγιά του στο χέρι, για να μās τρομάξη. Και δέν ήθέλαμεν βέβαια την συντροφία του. Τò βράδυ κατελήξαμεν πάλιν εις τò πρώτον καπηλειό. "Ενώ έσιωκόμεθα μπροστά στον μπάγκο, δ οίνοπώλης μιλούσε με κάποιον από την πόλιν, ένα σιδηροδρομικόν υπάλληλον, δ όποιος είχεν εισέλθει δια να πηξ ένα ούισκν.

"Ο οίνοπώλης είπεν :

"Είδα τόν μίστερ "Ωρι και την γυναίκα του σήμερα στο τραίνο που έπήγαναν;»

"Σιό Σικάγο, απήντησεν δ σιδηροδρομικός. "Εχει δουλειές εκεί, καθώς άκούω. "Η γυναίκα έπήγε μαζί του για διασκέδασιν.»

"Ωστε τώρα διευθύνει βέβαια την Τράπεζαν δ Τζώρτζ;»

"Νομίζω δ Τζώρτζ δέν είνε δ χειρότερος, άρκετ' μονάχα να μην είνε πιωμένος».

Αδτή ή συνομιλία δέν είχε κανέν ενδιαφέρον

για μένα, άλλ' δ σύντροφός μου άκουγε προσεκτικά και ήξίωσεν άμέσως να τόν άκολουθήσω έξω είχε να μιλήση μαζί μου.

"Επροχωρήσαμεν βραδείως προς την πόλιν κ' δ Γέσς εκύταζεν έρευνητικά τόν δρόμον κατά μήκος. "Εφθάσαμε δ ένα οικοδόμημα, όπου ήτο μία επιγραφή : "Ωρι και Σια. Τράπεζα». Εκεί με παρεκάλεσεν δ Γέσς να περιμείνω μίαν στιγμήν κ' αυτός έμπηκε μέσα. "Όταν έγύρισε, τόν ηρώτησα :

"Τι έκαμες εκεί μέσα;»

"Αλλάξα τò τελευταίον μου μικρόν χαρτονόμισμα,» απήντησεν δ Γέσς.

"Επροχωρήσαμεν κ' έφθάσαμεν εις τò άκρον της πόλεως κ' εκάθισαμε κοντά στη σιδηροδρομική γραμμή, όπου κατά μήκος της ήτο σωρευμένα οικοδομήσιμος ξυλεία.

Στην άρχή δ Γέσς έκαμε τόν γύρο αυτοϋ του σωρού και έβεβαιώθη ότι ήμεθα μόνοι, έπειτα έγύρισε και είπε :

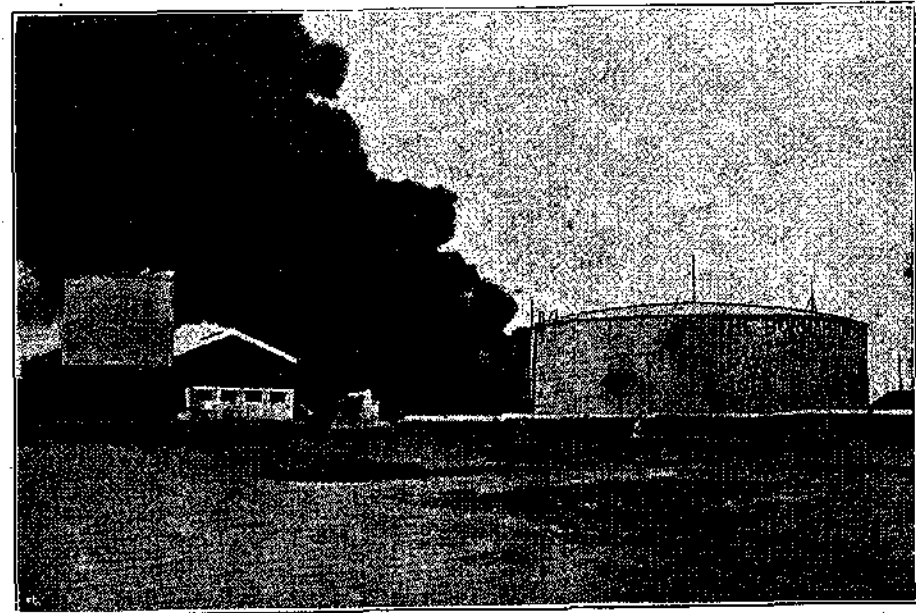
"Κανείς από τούς δύο μας δέν έχει πια τόσα χρήματα, που ν' άξίζει να γίνη λόγος, δέν είνε έτσι;»

"Εχω όλίγα δολάρια άκόμη,» απήντησα κ' εκύταξα τά λεπτά μου.

"Τότε θάχης ένα δολάριον όλιγότερον από μένα. Γιατί έδοσε λεπτά στη γυναίκα με την άρπα. Αδτό δά ήταν ή μεγαλύτερη κουταμάρα που μπορούσες να έκανες.»

(Έπεται συνέχεια)

Μετάφρ. Δ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

* ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΑΙ *

"Αποθήκαι μεγάλων έλε. ουργείων, τας όποιας κατέστρεψαν τά Γερμανικά πυροβόλα. (London News)

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ ΠΟΥ ΧΑΝΕΤΑΙ

Ο λόφος φέγγει τη στιγμή που ο Ήλιος πάει να δύση,
Μιά καμπανούλα Έσπερινό σημαίνει στο έξωκλήσι,
Κ' ένα ζευγάρι έρωτικό, που εκεί ψηλά έχει φθάσει,
Στέκεται εμπρός σ' ένα φτωχό του τοίχου εικονοστάσι,
Κρουφομλεϊ, τὸ ἀσπάζεται, περνᾷ, φιλάκι' ἀλλάζει,
Κι' ἀπ' τὸ ἀκρογιάλι σιωπηλά στο πέλαγος κυττάζει.

Πέρα μακριά, με τὰ πανιά σχισμένα, παραδέρνει
Μέσ' στ' ἀφρισμένα κύματα κάποιο καράβι. Γέρνει,
Γέρνει ἀπ' ἐδῶ, γέρνει ἀπ' ἐκεῖ, νεροῦ κι' ἀφροῦ παιγνίδι,
Πότε ψηλά τινάζεται, σὰν φλοῦδ' ἀπὸ καρῦδι,
Πότε πλαγιάζει στο πλευρό, πότε σηκώνεται ἴσο,
Καὶ πότε, πότε χάνεται στὰ κύματ' ἀπὸ πίσω...

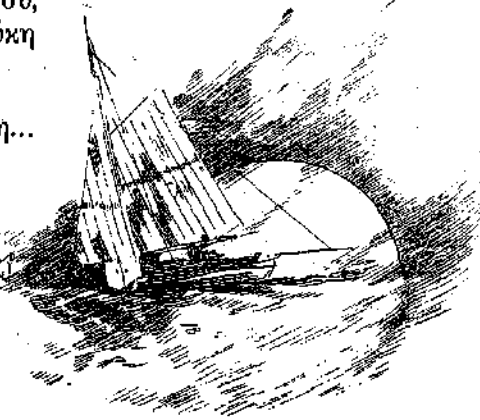
Μέσ' στὸν ἀχνὸ που ἀπ' τοὺς ἀφροὺς πετιέται τῶν κυμάτων
Σὰν στοιχειωμένο φαίνεται, σὰν θαῦμα τῶν θαυμάτων!
Οἱ γλάροι δίπλα του πετοῦν γοργοὶ καὶ δὲν τ' ἀγγίζουν,
Καὶ τὰ δελφίνια—οἱ σύντροφοι τοῦ ναυτῆ—τὸ ἀντικρύζουν
Καὶ πέρ' ἀπὸ τὴν πλώρη του μέσ' στοὺς ἀφροὺς γλυστροῦνε.
Τὰ σύγγεφ' ἀπὸ πάνω του κατάμαυρα περνοῦνε,
Ρίχνουν δυο-τρεις σταλαγματιές σὰν δάκρυα καὶ διαβαίνουν,
Κι' ἀπὸ τὸν Ήλιο, που περνᾷ στὴ Δύση, κατεβαίνουν
Λίγες ἀκτίνες κόκκινες σὰν αἷμα στὰ πανιά του,
Κ' οἱ ναῦτες νοιώθουν μέσα τους τὴ φρίκη τοῦ Θανάτου,
Κι' ἀπὸ τοὺς βράχους τῆς στεριᾶς ὡς τὰ θαλάσσια φύκη
"Ολα βογγοῦν, ταράζονται καὶ τρέμουν ἀπ' τὴ φρίκη.

Ἐξαφν' ἀστράφτει καὶ βροντᾷ μέσ' στ' οὐρανοῦ τὸ βᾶθη...
Τὸ ἀστροπελέκι ἐπέρασε, καὶ τὸ καράβι ἐχάθη!

Ἀπὸ μακριὰ δλόφωτο προβαίνει τὸ φεγγάρι,
Κι' ἀπὸ τὸ λόφο ἀλαφιαστὰ τὸ έρωτικό ζευγάρι.
Κυττάζεται κατάματα, χλωμαῖζει καὶ σωπαίνει,
Σταυροκοπιέται ἀργά, κι' ἀργά τὸ λόφο κατεβαίνει.

(Βιέννη)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΑΣΤΕΡΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α'

* ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ *

Α δελφοί, εἰς ἓνα κέντρον τῶν Ἀθηνῶν ἔκαμε
πρὸ μηνῶν τὰ ἐγκαίνια τῆς μιᾶς παρισινή
ταβέρνας. Ὅχι ἡ ἀγγελία, ἡ ὁποία ἐβεβαίωσεν ὅτι
θὰ χορεύσωμεν «ἐπὶ ταπήτων», ἀλλὰ ἡ διάθεσις
νὰ πάρω ἓνα ποτήρι μπύραν μετὰ τὸ θέατρον
μ' ἔκαμαν ν' ἀνεβῶ τὰ ὀλίγα σκαλοπάτια ποῦ
φέρουν εἰς τὸν νεοσύστατον αὐτὸν παράδεισον.

Καὶ ἔφυγα ἀηλιτισμένος. Διὰ τὴν πρόδοον;
Κάθε ἄλλο. Ὁμολογῶ μὲ θλίβιν μου ὅτι ἡ
ταβέρνα αὕτη ἔχει μεγαλειότερα δικαιώματα εἰς
τὴν ἱστορίαν τοῦ νέου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ,
καὶ ἀπὸ τὴν εὐρείαν περιφέρειαν καὶ ἀπὸ τὸ
ψηφοδέλιον εἰς τὴν γῆν αὐτήν, ὅπου ἡ νεολαία
μας μετῶ τὰς ἡμέρας τῆς εἰς τὸ καφενεῖον καὶ
ἀποικτᾷ τὰς ἑντίδας τῆς εἰς τὴν κρέφαν, νομίζω
ὅτι μία στέγη φαιδρᾷ, ἡ ὁποία καλεῖ τὴν νεανικὴν
ψυχὴν νὰ ἐκχυθῆ εἰς ἓνα διάπλετον γέλωτα, καὶ
χαρίζει εἰς τὸν ἄνθρωπον ὀλίγας ὥρας εὐθυμίας,
ἄξιζει περισσύτερον ἀπὸ πολλὰ ἄλλα σοφὰ καὶ
σοβαρὰ πράγματα ποῦ πολιτοκοῦν τὴν ζωὴν.
Ἐφυγα λοιπὸν ἀηλιτισμένος ἀπὸ σᾶς. Τί νέοι!
Νομίζεις ὅτι χθὲς ἐβγήκατε ἀπὸ τὸ Γηροκομεῖον.

Εἰς πέντε ἔξ καταφύτους αἰθούσας ἵδραρχε
μιὰ δυνατὴ καὶ ἑνθιμικὴ ὀρχήστρα τσιγάνων, ἡ
ὁποία παραλαμβάνει ἓνα βιεννέζικον βάλς καὶ
κάνει ἐνεσιν ζωῆς καὶ εἰς τὰ πλέον ἀρθρῆτικὰ
πόδια γυναῖκες, Γαλλίδες, Ἰταλίδες, Γερμανίδες,
ξανθές, μαύρες, κυκλοφοροῦν ἔξωμοι μετὰ τὰ ὀ-
δινὰ τοὺς μάγουλα πρόθυμα εἰς τὴν διαβατι-
κὴν θωπέαν. Τὸ κρασί, ποῦ εὐφραίνει τὴν
καρδίαν τῶν ἀνθρώπων, ἔσει εἰς ποτήρια ἀπὸ
κρυστάλλον καθαρὸν, καὶ τὸ φῶς, ἡ ζωὴ, ὁ
ἑνθιμὸς ἔχουν συνδυασθῆ εἰς ἓνα, ὅς εἰποῦμεν,
ἁρμονικὸν καὶ εὐτυχημένον σύνολον. Ἴδου λοι-
πὸν ὅτι τὸ βάλς ἀρχίζει, ὅτι τὸ θῆλυ χοροπηδᾷ,
ὅτι ἡ σαμπάνια φρίσσει μέσα εἰς τὴν φιάλην
τῆς, ὅτι ὁ Ἀτσιγκανὸς ἔρχεται καὶ καταθέτει
ὅλην τὴν θέρημν τοῦ δοξαριοῦ του εμπρός εἰς
τὸν Ἕλληνα. Καὶ αὐτός; Σοβαρὸς ὡς Ῥωμαῖος
συγκλητικὸς, μέλλον ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύ-
χης τῆς Καρχηδόνας, ἀτενίζει τὰ συμβαίνοντα
μετὰ περιφρόνησιν χιλίων τόνων. Τί σημαίνει, ἂν
ἡ ἀτυχὴς χορεύτρια τσακίζεται ἐνώπιόν του; Τί
σημαίνει, ἂν εἶναι εἰκοσιπέντε ἐτῶν; Εἰς τὰ
ὀλίγα σκαλοπάτια τῆς ἀτυχοῦς ταβέρνας ὁ Ἕλλην
κατώρθωσεν ν' ἀνεβάσῃ ὅλην τὴν ἀνόητον
δυσθυμίαν του, ὅλας τὰς σκέ-
ψεις ποῦ τὸν βασανίζουν τὴν

νύκτα, τὰ μικροσυμφέροντά του, τὸν ἀπλήρω-
τον ῥάπτην, τὴν ἀναμενομένην προαγωγὴν, τὸ
ληξιπρόθεσμον νοίκι, τὴν πολιτικὴν κατάστα-
σιν καὶ τὴν πορείαν τῶν Συμμάχων καὶ ἔφθα-
σεν εμπρός εἰς τὴν παθητικὴν δοχήστραν, τὴν
μέθην τοῦ χοροῦ, τὸν ἀφρόν τῆς νεότητος,
μετὰ τὸ βαρὺ αὐτὸ φορτίον διὰ νὰ διασκεδάσῃ.
Εἰς μάτην παίζει ὁ Ἀτσιγκανὸς καὶ εἰς μάτην ἡ
κνήμη τῆς Βιεννέζας διαγράφει καμπύλας ὁ
θάπτης ἀγροπνῆ καὶ ὁ ἄθλιος Ῥοζεοτβένσκυ δὲν
προχωρεῖ μετὰ τὴν ποθητὴν ταχύτητα. Τί πρέπει
λοιπὸν νὰ γίνῃ;

*

Ἄμην ἄμην λέγω ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀποῦ ἐν-
κήσαμεν καὶ ἐδοξάσθημεν, εἶναι καιρὸς καὶ νὰ
μειδιάσωμεν ὀλίγον. Εἶναι καιρὸς νὰ ἐπιτρέψω-
μεν εἰς τὰ χεῖλη μας νὰ λησιμονήσωμεν τὴν λιθί-
νην τῶν ἀξιοπρέπειαν, εἶναι καιρὸς νὰ ἐμφανι-
σθῶμεν εμπρός εἰς τὴν ὑψηλίαν χωρὶς κολλᾶρον,
χωρὶς γυαλιὰ τῶν αὐτιῶν, χωρὶς δεδιγνότηαν.
Ἐδιπλασιάσθημεν, θὰ μοῦ εἰπήτε, καὶ ἐγίναμεν
κράτος σοβαρὸν. Ναί. Ἀλλὰ εἰς ἄλλα κράτη, ποῦ
δὲν ἐπερίμεναν νὰ διπλασιασθοῦν διὰ νὰ εἶναι
δεκαπλάσια ἀπὸ τὸ ἰδικὸν μας, ὁ κόσμος ἐργά-
ζεται δέκα ὥρας καὶ γελᾷ δεκατέσσαρας γελᾷ
καὶ εἰς τὸν ὕπνον του, γελᾷ εἰς τὸν ξύπνον του,
εἰς τὸν περιπάτον, γελᾷ εἰς τὸ μπάνιο, εἰς τὸ
καφενεῖον, εἰς τὸ σπῆτι του, γελᾷ εἰς τὴν λεκά-
νην ὅταν σαπουνίζεται. Αὕτη ἡ φαιδρότης τοῦ
δίδει θάρρος διὰ τὴν ζωὴν, τοῦ δημιουργεῖ
ὑποχρεώσεις διὰ τὰς ὥρας ποῦ ἐργάζεται, τὸν
κάνει σοβαρύτερον ἀκόμη ὅταν, σκυμμένος
εμπρός εἰς τὸ γραφεῖον, εἰς τὴν μηχανήν, εἰς τὸ
χώμα, ζητῆ νὰ κερδίσῃ τὸ ψωμὶ τῆς ἡμέρας καὶ
τὴν εὐθυμίαν τῆς νυκτός. Ἐκεῖ οἱ νέοι διασκε-
δάσουν τὰ πρώτᾳ τῶν χρόνια εἶναι ἐσορτή,
ἀρραβῶνες μυστικοὶ αἰσθημάτων, μέθης, ἐλπίδων
καὶ πόθων, καὶ ἀφίνουν εἰς τὰ τελευταῖα τὴν
χαρὰν τῆς ἀρθρῆτιδος καὶ τὴν εὐθυμίαν τῶν ἀνα-
μνήσεων. Αὐτὰ συμβαίνουν ἄλλοῦ, ἀδελφοί, καί,
μὰ τοὺς χιλίους ἀνεμους, θὰ ἦτον εὐχῆς ἔργον νὰ
συνέβαιναν καὶ ἐδῶ. Διότι, ὅσον καὶ ἂν ἤλλαξαν
τὰ πράγματα τοῦ τόπου μας, μερικοὶ μεμψήμοιροι καὶ ἐγὼ θὰ
εὐρίσκωμεν πάντοτε τρόπον νὰ
ἀπαισιοδοξοῦμεν, ὅταν ἀνεβά-
ζωμεν τοὺς δευματοισμούς μας
εἰς ἓνα καμπάρε καὶ συλλαμβά-
νωμεν τὴν νεότητά σου νὰ φλερ-
τάσῃ μετὰ τὸν Βιστούλαν.

G. B.

Τα νέα κορίτσια της Γερμανίας έχουν καταταχθεί ως νοσοκόμοι. Η εικόνα μας παρουσιάζει δευτερεύον ολόκληρον ενός νοσοκομείου. Είναι άραγε κακή ή τυχρή του τραυματίου;

ΑΙ ΔΥΟ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

— "Όχι!... Όχι!... Όχι!... Δεν θέλω να πιστεύσω τίποτε, είπεν η Δόρα με θυμόν εις τόν άνδρα της. "Αν έχω ακόμη λίγα χρόνια να ζήσω, θέλω να τα περάσω όπως μπορούσα, άρκει να ήθελα, και όπως μου άζει. Σό, είσαι αδιόρθωτος, πλασμένος για να κάνης εδνυχεις όσους σου άρξουν και να τυραννής εκείνους που σου έδειξαν την άδυναμία της αγάπης. Αύτα είναι τα τελευταία λόγια, που σου λέγω, χωρίς θυμόν, χωρίς νεύρα και πρό πάντων χωρίς δάκρυα. "Α! άπ' αύτά έχωσα πολλά έξ αιτίας σου δέκα χρόνια, που είμεθα παντρεμένοι... Τώρα ήλθεν ή ώρα ν' αλλάξω, να γελάσω... Ναι! να γελάσω!... Σου τό λέω, σου τό φωνάζω δυνατά!... Να γελάσω!... Τ' άκουσες; — Δόρα...

Πριν όμως εξακολούθησεν την φράσιν του, ή Δόρα άνοιξε τή θύρα του δωματίου, που εδρίσκειτο με τόν άνδρα της, και έξηφανίσθη, άφου την ετράβηξε και την έκλεισε με όρμη.

Ο τόνος, τό ύφος της Δόρας επρόδωσαν εις τόν Λέων, ότι όσα του είπεν ήσαν λόγια μελετημένα και αποφασισμένα, διότι, όπως τα έπρόφερεν, άφησε να έννοηθή ότι εις τό ώρατο κεφαλάκι της κάτι ήρχισε να δουλεύη.

*

Ο Λέων ήσθάνθη διά πρώτην φοράν την διαφοράν των λόγων της γυναίκός του.

Δέκα χρόνια τό είχε περάσει μαζί της με γρίνια, δικαιολογημένη με τό παραπόνόν της, διότι αύτός, ένφ δέν ήτο φτιασμένος για γάμο, ήκουσε τους γονεις του και την πανδρεύθηκε.

Εις τας συνηθισμένας οικογενειακάς σκηνάς δέν έδιδε προσοχήν. Ζούσε διά τόν εαυτόν του και διά τας προτιμήσεις του.

— Με δύο πράγματα μ' άρέσει να περάσω όλον μου τόν βίον, έλεγε πάντοτε, με τή φιλολογία και τή γυναίκα: δι' αύτά και μόνον τρελλαινόμεναι. Όπως, όταν διαβάξης και γράφης, αναγκαστικώς αλλάξεις ιδέας και θέματα, έτσι έρχεται φυσικώς ν' αλλάξης και την γυναίκα.

*

Η επιτακτική απόφασις των γονέων του να πανδρευθή, δλίγον τόν έστενωχώρησε.

— Τι με μέλει, τους είπε την τελευταίαν στιγμήν, άφου τό θέλετε, θά τό κάμω.

Η Δόρα όμως είχε τά ιδανικά της. Μ' αύτά εφθα-

σεν εις την ήμέραν του γάμου της και με την έλπίδα ότι θά πραγματοποιήσεν τό όνειρό της.

Μεγάλωσε μ' αύτά, σαν τό μικρό παιδί, που όνειροπολεί να γίνη στρατιωτικός και δέν ζητάει παρά τό ντουφέκι και τό σπαθί του έμπορου της όδου Έρμου, περιμένοντας με αγωνία την στιγμή που θά φορέση τά άλμυρινά, τά πραγματικά.

Την έπαθεν όμως κι' αύτή σαν τους μικρούς στρατηγούς της παιδικής ηλικίας, που στά είκοσί τους χρόνια βρίσκονται αλχημάτοι στο σιδερένιο κλουβί των γραφείων μιας Τραπεζής ή καμμιάς Έταιρείας και άντι να προστάζουν προστάζονται.

*

Η ύπομονή μιας ζωής που έπέρασε δυστυχισμένη και γεμάτη απογοητεύσεις εξέσπασεν εκείνο τό βράδυ.

— Γιατί έγώ να υποφέρω, όταν αύτός... Η σκέψις έβρασιάνισε παραπολύ την Δόρα. Εις τό τέλος όμως ένινεν απόφασις και άμέσως τό θάρρος εύρέθη έτοιμον να την προάδση.

*

Με τά μάτια καρφωμένα στη θύρα, που έκλεισε με θόρυβον άσυνήθιστον ή Δόρα, και με μία βοή στ' αύτιά, που την άφησαν τά τελευταία λόγια της, σαν τόν ήχον που άφίνει μία δυνατή καμπάνα, όταν γρήγορα κτύπησε και αποτόμως έσταμάτησεν, έμεινεν ο Λέων μόνος εις τό γραφείόν του.

Κάποιο αίσθημα καταπλήξεως τόν έκαρίεψε κατ' αρχάς.

Έως εκείνην την νύκτα έγνώριζε την Δόρα ήσυχη στη λύπη της, ύπομονητικη στο βίβανό της. Την παρακολουθούσε, χωρίς να της τό δεικνύη, γιατί ήθελε να διατηρηται εις αύτην πάντοτε ή αγάπη της, δια να την εβρη, όταν αύτός, κουρασμένος από την τρελή ζωή, θά ήρχετο να γύρη τό κεφάλι του στην άγκαλιά της.

Μετά κόμποσην ώραν, άφου έμεινεν ακίνητος στη θέση, που τόν άφησεν ή γυναίκα του, ο Λέων έκαμε λίγα βήματα στο γραφείόν του, άναζητών μ' έπιμονήν να ένθυμηθή άν καμμιά άλλη φορά ή Δόρα του άμίλησε με τέτοιο τρόπο.

— Δεν θέλω να πιστεύσω, είπε μέσα του, ότι διά μιας ήλλαξε τόσο... Γιατί άν πράγματι συνέβη ένα τέτοιο πράγμα, σίγουρα κάποια σοβαρά άπορρηθ' άπάροχη.

Η κατάπληξις γρήγορα μετεβλήθη εις ύποψίαν και αύτή εις φόβον.

— Δεν πρέπει να την αφήσω με την έντύπωσιν ότι με όσα είπα μου επεβλήθη, και με την σκέψιν αύτην διτηυθύνθη προς την θύραν, από την όποιαν έφυγεν ύπερήφωνα και άποφασιστικά ή Δόρα.

Προτού όμως φθάσει εις αύτην, τά μάτια του έπεσαν επάνω στη μεγάλη και όρραία βιβλιοθήκη του, που στολισμένη από άπειρίαν όρραία δεμένων βιβλίων έσκέπαζε τους δύο μεγάλους τοίχους του δωματίου.

Στάθηκε μία στιγμή και την κούταζε, όπως κανείς παρατηρεί μία εύμορφη και με πολύ γούστο ντυμένη γυναίκα.

Ήταν γι' αύτόν πάντα εκείνο που αγάπης πολύ, γιατί μ' αύτην και άπ' αύτην έμαθε να χαιρείται, να γελά, να ερωανεύεται, να χοροιδεύη στη ζωή.

Μέσα σ' αύτην τά μάτια του διάλεξαν τότε την θέσαν, που πυκνοτοποτημένα τά έργα των ποιητών του ένθύμιον τας πρώτας ήμέρας, που ήρχισε ν' αγαπά την φιλολογία και πώς από μία γυναίκα, τρελή με τά ποιήματα ένός μελαγχολικού ποιητού, άγάπησε κι' αύτός μελαγχολικά και με την θλιβερή αγάπη.

Μία άτελείωτη σειρά μυθιστορημάτων, δεμένη με κόκκινο δέμα, έφερε στη μνήμη του τό πρώτο μυθιστόρημα, που του έδάνεισε μία όρμαντική γυναίκα και τόν έκαμε κι' αύτόν άνθρωπον του πάθους, της έρωτικής όρμης, της άπιστίας.

Τό θάνατον, από τό όποιον άντέγραφε σκηνάς και φράσεις δια να τας μεταχειρίζεται δια κάθε νεόν έρωτητήν κατάκτητόν του, τόν έκαμε να μεσιδιάση με πικρόν ειρωνικόν μειδιάμα.

Όλ' αύτά, άραδειασμένα και στενωχωρημένα, του έφάνησαν σαν να ζητούσαν έλευθερίαν, αντικατάστασιν. Τό ένα κοντά στο άλλο τά βιβλία του έλεγαν, ότι εκεί πλέον δέν χωρεί τίποτε.

— Και μ' όλα ταύτα, εκέκθη, πώς και πώς ακόμη ύπάρχουν και πώς αλίωνα δέν θά ύπάρχουν.

Όταν έμάξενε τά βιβλία του και όταν έγνώριζε μία νέα γυναίκα, έλεγε πάντοτε ότι αύτά του εφθαναν, και ότι εκείνη ήταν ή τελευταία που θ' αγαπούσε.

Γέμισε ή βιβλιοθήκη του, έκλεισε ή καρδιά του, και κάθε μέρα νέοι πειρασμοί τόν έβρασιάνιζαν.

Άπ' αύτά, που άποτελούν τό παρελθόν δέκα ετών, εκατάλαβεν ότι δέν έμεινε παρά ή ήψα της άνανεώσεως, που ποτε δέν φθάνει εις ένα εύχάριστο τέλος.

Τότε έληγομύνησε που έπήγαινε και έστρεψε προς τό διβάνι, που ήταν τοποθετημένον επίτηδες άπέναντι στη βιβλιοθήκη του.

Έπεσεν επάνω εις αύτό και έβυθίσθη εις σκέψεις. Έμεινεν εκεί ώρα ολόκληρη. Τά μάτια του, κουρασμένα πλέον να βλέπουν τά ζωηρά χρώματα και τά χρυσά ποικίλματα των βιβλίων, έσκοτίσθησαν. Μέσα άπ' αύτό τό πυκνό σκοτάδι είδε, σιγά-σιγά, να βγαίνει ή μορφή μιας γυναίκός, που ή στάσις της και ή έκφρασις της εφανέρωναν την σταθερότητα και την βεβαιότητα της πιθανής ευτυχίας.

Έσηκώθη και χωρίς να τό συζητήση με τόν εαυτόν του εύρέθη άπ' έξω από τό δωμάτιον της γυναίκός του.

*

Εις τό μικρό γραφείο της, τό βαλμένο με πρωτοτυπίαν γούστου, που δέν βγαίνει από καμμιά συμβουλή των ειδώνων των περιοδικών, ή Δόρα εύρίσκειτο κλεισμένη από την στιγμή που άφησε τόν άνδρα της εις τό δικό του.

Είχε προσχεδιάσει και προμελετήσει τά λόγια της. Μετά την έντύπωσιν, που θά έκαμαν, δέν της έμεινε παρά ή απόφασις ν' αλλάξη την ζωήν της, να πάρη την έλευθερίαν της και ν' αγαπήση, άλλ' άφου αγαπήθη όπως αύτή ήθελε.

Την στιγμήν ακριβώς, που ο Λέων εκτύπησε την θύραν, ή Δόρα έσφράγισε ένα γράμμα.

Αυτό τό έγγραφον, άφου προηγουμένως με ύπομονήν και προσοχήν έστρεψε τά μάτια της ψυχής και των άναμνήσεών της προς τό παρελθόν, όπως και ο άνδρας της τό είχε καρφώσει επάνω στα βιβλία του, την ώραν που τόν είχαν άφήσει μόνον.

Η απόφασις δέν ήρχισε να έλθη.

— Όλα έτελείωσαν, είπε, και προηγοίμασε τό γράμμα, που την άλλην ήμέραν όλα θά τά επρόδιδε.

Δέν την εφόβιζε τίποτε, γιατί ήθελε να ζήση, και πρό πάντων να χαρή την ζωήν της.

— Στην ώραν έρχεται, εκέκθη, όταν άκουσε τό κτύπημα στην θύρα της. Έμπρός, επρόφερε με σιγανήν φωνήν, άφου έσηκώθη και έστρεψε τό πρόσωπον προς τό μέρος, που θά εισήρχετο ο Λέων.

— Είσαι ζωνή ακόμη; της είπεν, είνε τρελις...

— Τώρα ακριβώς θά πηγαίνα να κοιμηθώ, και επίδεικτικώς κινούσα τό γράμμα με τό χέρι της διτηυθύνθη προς τό συνεχόμενον δωμάτιον του ύπνου.

— Στάσου μία στιγμή, κάτι θέλω να σου πώ...

Η Δόρα έστάθη, χωρίς να γυρίση να τόν κιντώξη...

— Ξέρεις ότι μου έκαμες πολύ κακό πριν; Σου έχει περάσει ή ιδέα ότι δέν σ' αγαπά γι' αυτό παίξεις με την ευτυχία μου, με ολόκληρη τη ζωή μου...

— Σό και ή απόφασις σου, άπήντησε, πάντοτε με νουσα ακίνητος, έρχεσθε παραπολύ άργά... Έγώ και ή δική μου προηγουμένως, και χωρίς να δείξη την παραμικράν ταραχήν επροχώρησεν.

Ο Λέων, που ήξευρε τόν χαρακτήρα της, δέν έβγαλε λέξι. Κάρφωσε τά μάτια του επάνω της και την είδε να φεύγη σαν να την έσυρε πίσω του τό παιδί της. Άφροδίτης γελαστό, με άνοικτά τά περά του και έτοιμο τό τόξο του να κτυπήση όλου αυτή θά του έλεγε.

Τότε ένόησε ότι εις αύτόν δέν έμεινε τίποτε άλλο παρά να γυρίση και πάλι στο γραφείο του, ακολουθούμενος από τόν μικρόν σύντροφον της ζωής του, όχι όμως όπως τόν είδεν οδηγό της γυναίκός του, αλλά κατσοφιασμένο, με κατεβασμένα τά περά και τό τόξο κρεμασμένο στον ώμον.

ΜΙΑΤ. Γ. ΔΙΑΔΡΙΚΗΣ

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ

Εἰς τὸ Ταμείον.

(Διάλογοι τοῦ κ. Ἀσφου μετὸν μαθητὴν του).

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ.— Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσθε, Διδάσκαλε;
Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμείον.
Ὁ ΜΑΘ.— Περιέργον! Ἀλλὰ δὲν σὰς εἶδα ποτὲ νὰ φθάνετε ἀπὸ παρόμοιον δρόμον.

Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Ὁμολογῶ, ὅτι εἶναι ἡ πρώτη φορά. Μόλις ἐπληροφορήθην ὅμως, ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας, ὅτι τὸ Θησαυροφυλάκιον τοῦ Κράτους ἐκινώθη, μέχρι τοῦ τελευταίου τρύπιον πεντάλεπτου, ἔσπευσα ἀμέσως πρὸς τὸ μοναδικὸν θέαμα.

Ὁ ΜΑΘ.— Θέαμα;
Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Θέαμα φυσικὰ, καὶ γνωρίζεις πόσον διαρῆ ἢ ψυχὴ μου πάντοτε τὰ σπάνια καὶ ὠραία θεάματα. Ἐάν ἐμάνθανες ἔξωφρα, ὅτι ἐστειρέυσεν ἡ θάλασσα, δὲν θὰ ἔτρεχες εἰς τὸ πλησιέστερον παράλιον νὰ θαυμάσῃς τὸ μοναδικὸν θέαμα;

Ὁ ΜΑΘ.— Βεβαίωτατα! Θὰ τὸ ἑκίμαι.
Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Νομίζεις λοιπὸν, ὅτι τὸ νὰ στερεώσῃς ἔξωφρα ὁ Πακτωλὸς τοῦ δημοσίου χρυσοῦ εἶναι κἀντι τὸ οὐκ ἐπιθυμητὸν ὄφελον τοῦ ἐνδιαφερόντος μας; Ἐκεῖ ὅπου ἐκαλοῦσαν τὰ χρυσαῖα κῦματα καὶ οἱ ἄλιες ἀνδρουραν εἰς τὴν ἀκτὴν τὰ πλοῦσια δίκτυα, καταφόρτα ἀπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ βλέπῃ κανεὶς τὸν πυθμὲνα ἔρηρον καὶ λένθιμον καὶ τὰς ἀκτὰς ἐρημωμένας ἀπὸ τοῦς τρυγητὰς τοῦ πότου, εἶναι, πράγματι, κἀντι τὸν ἀξίει τὸν κόπον, εἶτε διὰ νὰ χύσῃ δύο δάκρυα πόνου, εἶτε διὰ νὰ προσφιλοσοφῇ ἐπὶ τῆς εἰρηνείας τῶν ἀνθρωπίνων.

Ὁ ΜΑΘ.— Εὐρήκατε τοῦλάχιστον εἴκολε τὸν δρόμον;
Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Δὲν ἐκοίτασα νὰ τὸν εἶρω. Εἰς τὸν δρόμον, ποῦ εἶδα ἀπὸ μακρὰ ἀνθρώπους νὰ προχωροῦν μετὰ γογγῆς ἐθῆμα βήματα καὶ ἄλλους νὰ ἐπιστρέφον συρόμενοι καὶ συννεφεμένοι, ὡς Δεκεμβριανὴ ἡμέρα, διηθῆνα κ' ἐγὼ τὰ βήματά μου. Ὁ δρόμος αὐτὸς με ἔφραξεν ἀσφαλῶς εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμείον. Ὅταν ἐφθασα πρὸς τῆς πύλης του— καὶ σημείωσα, ὅτι κανεὶς δὲν μοῦ ἔφραξε τὸν δρόμον μου, οὔτε μ' ἐρώτησεν ἀπὸ περιέργειαν ποῦ πηγαίνω— ἐβράδυνα τὰ βήματά μου εὐλαβῶς, ἔσκυψα τὸ κεφάλι μου κ' ἐπροχώρησα μεθ' ὅσους συντριβῆς, ὅπως προχωροῦν εἰς ἓνα νεκρικὸν θάλαμον. Ἀπόλυτος σιγὴ ἦτο ἀπλωμένη ὀλόγυρά μου, καὶ μερικοὶ ἄνθρωποι, ποῦ ἐπέρασαν δίπλα μου, μοῦ ἐράνησαν ὡς σκυὰ νεκρῶν. Τόσον ἄτονα ἐκινώντο καὶ τόσον μαλακὰ ἐπατοῦσαν τὸ ἔδαφος, ὡς νὰ ἐφόβοντο μήπως ἐξυπνήσουν κοιμισμένας ἡχοῦς.

Ὁ ΜΑΘ.— Καὶ εὐρήκατε κλειστὴν τὴν θύραν τοῦ Παραδείσου...
Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Ἐξ ἐναντίας! Τὴν εὐρήκα διὰπλάτα ἀνοικτὴν. Κανένας λόγος δὲν ὑπῆρχε πλέον νὰ εἶναι κλειστὴ ἡ θύρα τοῦ Παραδείσου καὶ νὰ φρασεῖται ἀπὸ κουσταδιὰν ἀγρίων ὀλοφύρων. Ὅλα ἔχαμογελοῦσαν τώρα τριγύρω, ὅλα ἦσαν γεμάτα καλοσύνην καὶ τὸ καθέτι

ἐπροσκαλοῦσε με στοργὴν τὸν ξένον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἄδυτον. Ποτὲ Θησαυροφυλάκιον εἰς τὸν κόσμον δὲν ὑπῆρξε πλημμυρισμένον ἀπὸ τόσον ἀγγελικὴν ἀμφοσφαίραν, ὅπως τὸ Ἑλληνικὸν Θησαυροφυλάκιον εἰς τὴν στιγμὴν αὐτήν.

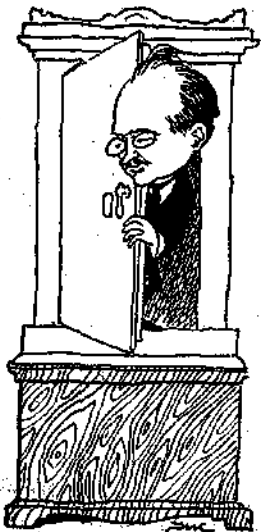
Ὁ ΜΑΘ.— Πῶς τὸ ἐξήγγειτε τὸ φαινόμενον αὐτό;
Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Ποτὲ τὸ δένδρον τῆς καλοσύνης δὲν εἶνε τόσον φορτωμένον ἀπὸ καρποῦς, ὅσον εἰς τὰς στιγμὰς, ποῦ δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ τοῦς δρέψῃ κανεὶς.
Ὁ ΜΑΘ.— Καὶ ὁ Δράκος τοῦ Θησαυροῦ;

Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Ὁ κ. Καλογερός; Περικυκλωμένος ἀπὸ τὰ μεγάλα σιδηρὰ χρηματοκιβώτια, τὰ πλημμυρισμένα ἀπὸ καθαρὸν ἀέρα, ἀνεπαύετο μακαρίως εἰς μίαν ἀναπαυτικὴν πολυθρόναν καὶ εἶχεν ἓνα ὄφρος ὑπερτάτης μακαριότητος, τῆς μακαριότητος τοῦ ταμίᾳ, ὁ ὁποῖος ἔπαυσε νὰ πληρώνῃ, διότι δὲν ἔχει νὰ πληρώσῃ. Καὶ φαντάζομαι, ὅτι ἡ μακαριότης αὐτῆ δὲν θὰ ἔχη τὴν ἴσην τῆς εἰς τὸν κόσμον! Ἐπὶ πλέον ἦτο φιλομειδέστατος, προσηγνέστατος καὶ γεγάτος ἀπὸ φιλοφρονήσεις, ὡς ἀδελφὸς τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ'. Μὲ ὑπεδέχθη με ὅλας τὰς ἀβρότητας τοῦ κόσμου, μοῦ ἔσφιξε τὸ χεῖρ καὶ μοῦ προσέφερεν ἓνα κἀθισμα ν' ἀναπαυθῶ κλησίον του, πράγμα ποῦ δὲν θὰ συνέβαινε ποτὲ, ἂν ὑπῆρχαν ἑκατὸν μόνον δραχμαὶ εἰς τὰ ταμεία καὶ ἓνα σχετικὸν ἔνταλμα εἰς τὰ θηλάσια μου.

Ὁ ΜΑΘ.— Δὲν ἐζήτησε τοῦλάχιστον τὸν λόγον τῆς ἐπισκέψεώς σας;
Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Ἐθεώρησε περιττὸν νὰ τὸν ζητήσῃ, ἀφοῦ δὲν τοῦ τὸν ἔδωκα. Ὁ ἄνθρωπος ποῦ συνήθισε νὰ βλέπῃ χιλίους ἀνθρώπους τὴν ἡμέραν, ἐρχομένους νὰ πάρουν, ἦτο ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν ἑνὸς ὁμοίου του, ὁ ὁποῖος προσήρχετο νὰ τοῦ δώσῃ ἔστω καὶ μίαν «καλημέραν», χωρὶς ὀπισθοβουλίαν. Δὲν ἤξευρε ἂν ἔχῃ μελετηθῆ ἑσπερικά ἡ ψυχολογία τῶν δημοσίων ταμιῶν. Φαντάζομαι ὅμως, ὅτι ἡ ψυχολογία τῶν θὰ εἶναι ψυχολογία ἀποστορφεῖς πρὸς τοῦς βουλευμάτων ὁμοίους τῶν, καὶ ὅτι ἓνας ἄνθρωπος, ποῦ παρουσιάζεται ἐμπρὸς τοῦς χωρὶς ἔνταλμα πληρωμῆς, ὁ ἀποτελεῖ δι' αὐτοῦς συμπαθητικὸν πρόσωπον, ἄξιον τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς ἀγάτης τῶν. Καὶ φεῖ! ἦμουν τὸ μόνον πρόσωπον, ποῦ ἐπεσκέφθη τὸ πρῶτ' αὐτὸ τὸν περιφρονημένον ταμιῶν τῶν κενῶν χρηματοκιβωτίων! Μοῦ φαίνεται περιεργὸν μάλιστα, πῶς δὲν μ' ἐφίλησε ἀπὸ τὰ δύο μάγουλα!

Ὁ ΜΑΘ.— Ἀλλὰ δὲν μοῦ εἶπατε τὸ κυριώτερον.
Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Τί;
Ὁ ΜΑΘ.— Τὴν ἐντύπωσίν σας ἀπὸ τὸν νεκρὸν.
Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Θὰ σοῦ τὴν εἰπῶ με δύο λέξεις. Ἐντύπωσιν ὑπερτάτης μεγαλοπρέπειας καὶ γαλήνης, ὅπως εἶναι ἡ ἐντύπωσιν ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ τὴν αἰωνιότητα.

Ὁ κ. Καλογερός ἐσυντρόφευε τὸν νεκρὸν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν προσήρχετο νὰ καταθέσῃ ἀντὶ εὐλαβείας καὶ εὐγνωμοσύνης ἐπάνω εἰς τὸ σιδερόφρακτον φέρετρον.
Ὁ ΜΑΘ.— Καὶ ὅμως ὅλοι ἐπερίμεναν τὴν Ἀνάστασιν...
Ὁ κ. ΑΣΦΟΣ.— Τόσον τὸ χειρότερον διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἀχαριστίαν.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

Ὁ κ. Καλαντζάκη ἔκαμε διάλεξιν περὶ Ἑλλήνων ποιητῶν, ἡ ὁποία φαίνεται ὅτι συνεκίνησε σπουδαίως τὸν κόσμον τῶν γραμμάτων. Εἰς τὴν διάλεξιν αὐτὴν ἀνεκατεῦθησαν μετὰ πολλὴν χάριν ὅλοι οἱ νέοι καὶ παλαιότεροι ποιηταί, ὁ Παλαμάς καὶ ὁ Πορφύρας μετὰ τὸν Φιλήταν καὶ τὸν Βογιατζάκη καὶ Σοφιστὴν μετὰ τὸν Σολωμόν. Μὴ κατορθώσαντες νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν διάλεξιν, καὶ ἀναγνώσαντες τὰ ὅσα συνέβησαν ἀπὸ τῶν στηλῶν μῆς ἐσπερινῆς ἐφημερίδος, συγγαίρομεν ὀλοφύως τὴν κ. Καλαντζάκη διὰ τὴν αἰσίαν τῆς.

ΠΑΤΙΝΑΔΑ

Στὸ δρόμο μας περῶν ἡ πατινάδα
Μέσα στὸ κρῖν, μέσα στὸ βορριά
Κὶ δ' μπάσσοις τραγουδεῖ βαρεῖα, βαρεῖα
καὶ με βραχνάδα.

Ἡ πατινάδα ἀπὸ τὸ δρόμο μας περῶν
μεδ' στὸ κρεββάτι — σβῶνο τὸ κερεῖ,
Ἐντυχιμένους κείνος ποῦ μπορεῖ
νὰ τραγουδάη.

ΠΕΡΑΣΤΙΚΟΣ

Ὁ κ. Ἀθῶνα Ἀμαρτωλῆ, ἀφοῦ εἶδε τὸ φῶς τῆς νυκτὸς ἀπὸ τῆς σκιῆς τοῦ Βασιλικῆ, βλέπει τώρα τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, δημοσιευμένη εἰς τὰς καθημερινὰς «Ἀθῆνας». Καὶ αἱ περὶ αὐτὴν συζητήσεις ἐξακολουθοῦν. Ὁ φιλόμοσος πρίγκηψ θὰ μὲνν κατάπληκτος διὰ τὸν θόρυβον καὶ εὐφύεστατος καθὼς εἶναι, ὁ ἀναλογίζεται: Εἶνε ἀλλοκόλακες, εἶνε κριτικοί; Ἐν τούτοις ἄλλως ἔπρεπε νὰ συνέβαιναν τὰ πράγματα. Περὶ τὸ νέον τάλαντον τοῦ καλλιτέχνου πρίγκηπος ἔπρεπε νὰ συνέλθουν οἱ ἀριστοὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, πρὸς τοῦς ἄλλους ἔπρεπε νὰ συνέβαιναν τὰ πράγματα. Περὶ τὸ νέον τάλαντον τοῦ καλλιτέχνου πρίγκηπος ἔπρεπε νὰ συνέλθουν οἱ ἀριστοὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, πρὸς τοῦς ἄλλους ἔπρεπε νὰ συνέβαιναν τὰ πράγματα. Περὶ τὸ νέον τάλαντον τοῦ καλλιτέχνου πρίγκηπος ἔπρεπε νὰ συνέλθουν οἱ ἀριστοὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, πρὸς τοῦς ἄλλους ἔπρεπε νὰ συνέβαιναν τὰ πράγματα. Περὶ τὸ νέον τάλαντον τοῦ καλλιτέχνου πρίγκηπος ἔπρεπε νὰ συνέλθουν οἱ ἀριστοὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, πρὸς τοῦς ἄλλους ἔπρεπε νὰ συνέβαιναν τὰ πράγματα.

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Βαρεῖα κυλοῦν τὰ σύνεφα καὶ ὅλα χαμηλοῦνον
τὰ δένδρα τρέμουν στυγερὰ, τὴν παρερῆ πνοὴ
καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς θάλασσας καὶ τῆς στεριάς μαλῶνουν
μετ' ἀγρία φωνή.

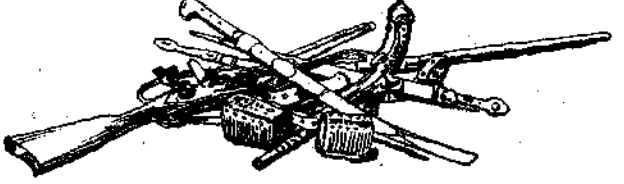
Κὶ δ' γέρος, δίπλα στὴ φωτιά, θλιμμένος συλλογιέται,
τὰ χρόνια πρῶτα, — διαβάτες βιαστικοί, —
στὰ πικραμένα χεῖλη του χαμόγελο γεννιέται
καὶ σβῶνει στὴ στιγμὴ...

Β. ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κύριον Ν. Ι. Σταθ. Ἐνταῦθα. Ἐλήφθη ἡ ἐπιστολή σας, καὶ πιστεύσατέ μας, ἔχετε παρεξηγήσει τὰς διαθέσεις μας διὰ τὸ ἀγανακτῆτε τόσο. Ἡ δῆλωσίς μας

ἀφορᾷ τοὺς νέους ἱππότες τοῦ Πηγαίου, οἱ ὁποῖοι γράφουν ἀκατανόητα πράγματα εἰς ἀκατανόητον γλώσσῃν καὶ μᾶς τὰ στέλλουν ἐμὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὰ ἴδουν δημοσιευμένα εἰς τὰς στήλας τῶν Παναθηναίων. Δὲν εἴμεθα μαλλιαροί, καὶ δὲν ἐρυθριῶμεν διὰ τὸ ἐλάττωμα. Ἀπέναντί σας ἔχομεν τὸ πλεονέκτημα νὰ μᾶς ἐννοήτε πάντοτε, ἐνῶ σὰς ἐννοοῦμεν σπανίως. Ἡ κατὰστασις αὐτῆ μᾶς ἀρέσει εἶναι μία ἡρεμία, τὴν ὁποίαν θὰ σὰς εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ἂν δὲν ταραξέτε. Συζητήσεις καὶ θεωρίας περὶ γλώσσης ἄς κάμουν ὅσοι δὲν ἔχουν ἄλλην προχειροτέραν ἐργασίαν, καὶ ἔχουν τόσην ἑλλειψιν ἰδεῶν, ὥστε νὰ ἀσχολοῦνται μετ' ἐνδυμὰ τῶν μόνων. Ἀλλὰς τὰ «Παναθηναία» δὲν παρουσιάζονται ὡς στέγη αἰθορημῆτος καὶ ἀστέγου συναγωγασίας. Ὑπάρχουν σελίδες ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν εἰς τὰς Ἀθῆνας πολλά, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ ἐξαντλεῖται εἰς διαρκῆ φιλοξενίαν ἡμεῖς δὲν εἴμεθα φιλόξενοι. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν «ἐνθάρρουν», τὴν ὁποίαν ἀνεγνώσατε διὰ μέσον τῶν γραμμῶν τῆς ἀλληλογραφίας μας, φοβούμεθα ὅτι σὰς εἶναι ἐντελῶς δειρησιος. Ἀχρηστος ἂν δὲν πρόκειται νὰ δημιουργήσῃτε τίποτε, ἀχρηστος ἂν ἔχετε μέλλον ἐορῆ. Κανένας κακὸς ποιητὴς δὲν ἀφελήθη ἀπὸ τὴν ἐνθάρρουν, καὶ κανένας μεγάλος δὲν ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην τῆς. Ταῦτα περὶ μαλλιαρισμοῦ, γλώσσης καὶ ἐνθάρρουνος. — κ. Γιαννακόπουλον, Βόλον. Ἐλάβομεν καὶ εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν συμπάθειαν. — κ. Ἀθήμαρχον Παγασῶν. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀπεστειλαμεν δύο τεύχη τελευταίας ἀποροῦντες δι' ἀτάξιαν ταχυδρομείου. — κ. Ζήκον, Μεσολόγιον. Ἐλάβομεν ἐπιταγὴν Δρ. 22. Θὰ στείλωμεν παραγγελθέν. — κ. Σάλταν, Σύρον. Εἶναι δυνατόν νὰ σὰς στείλωμεν ὅλα τὰ τεύχη τῆς Σύρον μαζί; Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἤρχοντο ἀσφαλῶς καὶ καθαρά. — κ. Μαυροειδῆ Ν. Υ. Ἡ συνδρομὴ σας πληρωθῆ ἔνταθα. — Α. Ἐνταῦθα. Δυστυχῶς ἀδυνατοῦμεν. — κ. Ν. Καραβασίλην. Αὐτοῦμεθα ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ σὰς χρησιμεύσωμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Στείλατε τίποτε ἄλλο. — Κέρον Μαν. κτλ. Ἐλάβομεν στίχους. Ἀτυχῶς δὲν θὰ ἠμποροῦσαμεν νὰ τοῦς δημοσιεύσωμεν. — Κυρίως Πρωτοπαπᾶν, Μυτιλήνην. — κ. Ν. Πεζῶν Χαλκίδα. — Καν Δραγούμη. — Τυβας, Costa-Rica. — κ. Μ. Ἀντωνιάδην, Κ. Δροσόπουλον, Γ. Πετροπούλον, ταγματάρχην, Η. Μανουρόδην, πλοτάρχη, Α. Μάτσον, Ἰατρὸν Μιχαλόπουλον, Χ. Μέρλεν, Κ. Τοπάλην πρῶτον Ὑπουργόν, Νικ. Ἀθανασιάδην, Δ. Τομαζῆν — Μαυροκορδάτον, Γεώργιον Πεσμαζόγλου, ταγματάρχην Ἀθ. Ἐξοδάκτυλον, Σ. Δελλαπόρταν, Δι. Δεληγεώργην, Ἐκτορα Ρωμῆον, Ἀλέξανδρον Α. Β. Υ. τοῦ πρίγκηπος Νικολάου, Κίμων Αργυρόπουλον ἐπιπλοίαρχον, ταγματάρχην Γ. Νικολαΐδην, Στυρ. Τρικοβῆν, Φ. Ζάννον, Κ. Κιάππε, Γεώργιον Λούμαν, Ἀρ. Κυριακίδην, Ι. Ἀβλιον, Α. Σαβῆμαν, Κυρίως Ἐλ. Μπουφίδου, Ὀλιαν Δημητριάδου, Παππαγελά, συνδρομαὶ τρέχοντος ἔτους ἐλήφθησαν. Ἐδωκαριστοῦμεν θερμῶς διὰ πρόθυμον ὑποστήριξιν. — κ. Β. Ἀντωνιάδην. Σπύρον. Τὸ ἓνα μόνον. Ὁ στοιχειοθέτης μας ὅμως ἔχει, καθὼς βλέπετε, μερικὰς ἰδιοτροπίας. Τὸν συγχωρεῖτε;

— ΚΟΝΙΑΚ —

Ε Ε ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ Ε Ε
ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΑΘΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑ ΟΙΝΟΥ

ΦΩΤΟΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ε. ΚΑΖΑΝΗ

ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΗ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ΜΕ ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ—ΣΤΟΑ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

*Μόνον τὸ τυπογραφεῖον Ε. Καζάνη
ἐβραβεύθη ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Βοσδῶ.*

ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΚΟΜΜΩΣΕΩΣ

Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

†—ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ—†

Γνησία Κολώνια Ν. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

ΣΟΛΩΝΟΣ 78

Α. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ
ΟΔΟΝΤΟΙΑΤΡΕΙΟΝ

ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΝΕΩΤΕΡΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

BRIDGE

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ Β. ΚΟΝΤΟΜΑΝΩΛΗ

ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 3

COMMERCIAL UNION ASSURANCE CO LTD

“ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ,”

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΣΦΑΔΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΤΩ 1861

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΔΙΑ Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 1914

*Καταθέσασα τὴν ἐν δραχμῶν 200,000 ἐγγύησιν τοῦ νόμου ΓΥ4Γ' (1919)
παρὰ τῆς ἐνταῦθα Ἰονικῆς Τραπεζῆς Ltd.*

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΡΑΧ. 600.000.000

ΝΟΜ ΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΡΑΛΛΗΣ — ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΑΚΤΩΡ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΠΛΥΤΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ 3, ΑΘΗΝΑΙ